

EKITABO KY' ENTANDIIKA Enyanjula

Ekitabo kinu eky'eNtandiika kitumula oku ntandiika y'ebintu byonabyona. Kitumula oku ngeri oKibbumba egiyabbumbiremu ekyalo kyonakyona n'ebintu byonabyona ebikirimu, okukira eino omuntu oguyateekeremu okukivunaanyizibwaku. Ekitabo kinu era kitumula oku ngeri ekibbikibbi, n'okugada, n'okufa, egibyatandiikiremu. Awo kiiryaku okulaga entumu egy'enjawulo, n'amawanga ag'enjawulo egibyatandiikiremu, n'engeri oKibbumba egiyalonderemu omusaiza omoiza oIbbulaimu, n'eibyairerye abo aBayudaaya, okubba abantube ab'enjawulo abeyabbaire ali n'okubeemanyikisya era ababbaire n'okulaga abandi amaani n'amazima ga Kibbumba.

Ensuula (12-50) gitumula ku byafaayo bya Ibbulaimu n'ebya mutaane oIsaka, n'ebya mwizukuluwe oYaakobbo n'eby'abataane ba Yaakobbo eikumi na babiri, okukira eino oYusufu. Ekitabo kinu kiraga engeri oKibbumba egiyalabiriiremu abantube abalondemu, waire babbaire akabinja katono nga bantu abasenga abakibbumba abandi ababeeluguuliri-irye. Era kiraga engeri oKibbumba egyasuubiriramu abantube okumugondera, n'okwebitya omu ngeri ereetera oKibbumba ekitiisya.

Okubbumba eigulu n'ekyalo

¹ Omu ntandiika oKibbumba yabbumbire eigulu n'ekyalo.

² Oweyatandiikiire okubbumba, ekyalo kyabaire kyereere nga kitiringanie. Era endikiirya yabbaire nabuli wantu oku maizi, ng'oMwoyo wa Kibbumba yeebuuga oku ngulu oku maizi.

³ Awo oKibbumba n'akoba ati, "Wabbeewo ekitangaala." Era ni wabbaawo ekitangaala.

⁴ OKibbumba n'abona ng'ekitangaala kisa, n'akyawula oku ndikiirya.

⁵ Ekitangaala n'akyeta musana, kaisi endikiirya n'agyeta bwire. Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku olusooka.

⁶ Awo oKibbumba n'akoba ati, "Wabbeewo eibbanga okwabulamu amaizi agali ansi w'eibbanga n'agali e ngulu omwibbanga, gabbe omu bifo bibiri."

⁷ N'ateekawo eibbanga okwawula amaizi agali ansi w'eibbanga n'amaizi agali e ngulu omwibbanga, era ni kibba kityo.

⁸ Eibbanga n'alyeta angulu. Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku lwokubiri.

⁹ Awo oKibbumba n'akoba ati, "Amaizi agali ansi w'eigulu gakumbaanire omu kifo kimo, olukalu luboneke." Era ni kibba kityo.

¹⁰ Olukalu n'alweta itakali, kaisi amaizi ageekumbaanirye, n'ageeta nyanza. Era n'abona nga kisa.

¹¹ OKibbumba n'akoba ati, "Eitakali limere ebimera. Ekikoba kiti, eisubi eribala ensigo, n'emisaale egya buli ngeri egineneka ebineneka omu ngeri yaabyo. Era ebineneka

ebyo bibbe nga mulimu empalwa.” Era ni kibba kityo.

¹² Eitakali ni limera ebimera. Ekikoba kiti, eisubi erya buli ngeri eribala ensigo omu ngeri yaalyo, n’emisaale egya buli ngeri egibala ebineneka ebirimu empalwa. Era oKibbumba n’abona nga kisa.

¹³ Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku lwokusatu.

¹⁴ Awo oKibbumba n’akoba ati, “Wabbeewo ebyaka angulu byawulenge omusana n’obwire. Era ebyaka ebyo biragenge ebiro, n’enaku, n’emyanka.

¹⁵ Era ebyaka ebyo byakirenge angulu ni biwa ekitangaala oku kyalo.” Era ni kibba kityo.

¹⁶ OKibbumba n’akola ebyaka bibiri ebinene. Ekikoba kiti, ekyaka ekikiraku obunene, okufuganga omusana, n’ekitono kyaku okufuganga obwire. Era n’akola n’enkota.

¹⁷ OKibbumba n’abiteeka angulu biwenge ekitangaala oku kyalo,

¹⁸ era bifugenge omusana n’obwire, byawulenge ekitangaala n’endikiirya. Era n’abona nga kisa.

¹⁹ Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku lwokuna.

²⁰ Awo oKibbumba n’akoba ati, “Amaizi gabbeemu ebibbumbe bingi ino ebiri n’obwomi, era n’ebinyonyi bibbeewo bigulukenge omwibbanga e ngulu w’oku kyalo.”

²¹ Kale oKibbumba n’abbumba ebibbumbe ebinene eby’omu maizi bingi ebiri n’obwomi. N’abbumba n’ebibbumbe ebindi ebya buli ngeri

eby'omu maizi ebiri n'obwomi. Era n'abbumba n'ebinyonyi ebya buli ngeri. OKibbumba n'abona nga kisa.

²² Era n'abiwa enkabi ng'akoba ati, "Mubyalagane era mweyongere obungi, era mwizulye enyanza, era n'ebinyonyi byeyongere obungi oku kyalo."

²³ Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku lwokutaanu.

²⁴ Era oKibbumba n'akoba ati, "Eitakali libyale ebibbumbe ebya buli ngeri ebiri n'obwomi. Ekikoba kiti, ebyayo, n'ebibbumbe ebyekuusa okwitakali, n'ebisolo eby'omu kigona." Era ni kibba kityo.

²⁵ OKibbumba n'akola ebisolo by'omu kigona ebya buli ngeri, n'ebiyayo ebya buli ngeri. N'akola ebyekuusa okwitakali nabuli kimo omu ngeri yaakyo. Era n'abona nga kisa.

²⁶ Awo oKibbumba n'akoba ati, "Tukole omuntu* omu kifaananyi kyaiswe abbe nga iswe, afugenge enyanyi n'ebinyonyi. Era afugenge n'ebiyayo, n'ebisolo byonabyona eby'omu kigona, era nabuli kibbumbe ekyekuusa okwitakali."

²⁷ Awo oKibbumba n'abbumba omuntu omu kifaananyikye, omu kifaananyikye iye oKibbumba mu yamubbumbiire; ekikoba kiti, yabbumbire omusaiza n'omukali.

²⁸ OKibbumba n'awa omusaiza n'omukali enkabi ng'abakoba ati, "Mubyalagane era mwey-

* **1:26 1:26** *Omuntu*. EBbaibbuli egindi gikoba bantu.

ongere obungi, mwizulye ekyalo era mukifuge. Mufugenge eby'omu nyanza, n'ebinyonyi, era nabuli ekitambula okwitakali."

²⁹ Awo oKibbumba n'akoba abantu abo ati, "Mubone, mbawaire ebimera byonabyona ebibala ensigo, ebiri oku kyalo kyonakyona. Era mbawaire nabuli musaale oguneneka ebineneka ebirimu empalwa. Ebintu ebyo byabbanga kyokulya kyanywe.

³⁰ Era ebibbumbe byonabyona ebiri n'obwomi, ekikoba kiti, ebisolo byonabyona eby'oku kyalo, n'ebinyonyi byonabyona, nabuli kibbumbe ekyekuusa okwitakali, mbiwaire ebimera byonabyona okubbanga ekyokulya kyabyo." Era ni kibba kityo.

³¹ OKibbumba n'abona nabuli ekyakolere nga kisa ino. Awo ni bwirugala era ni buca, ni lubba lunaku lwomukaaga.

2

¹ Kale bityo, eigulu n'ekyalo, n'ebintu byonabyona ebibirimu, ni biwa okubibbumba.

² Olunaku lwomusanvu owerwatuukiire, oKibbumba yabbair e amalire omulimogwe gwonagwona oguyabbair e akola. Kale n'awuumula oku lunaku olwomusanvu.

³ OKibbumba n'awa enkabi olunaku olwomusanvu, n'alutukulya olw'okubba oku lunaku olwo, luyawuumuliireku ng'amalire omulimo gwonagwona ogw'okubbumba oguyabbair e akolere.

⁴ Atyo oMusengwa niiye oweyabbumbire eigulu, n'ekyalo, n'ebintu ebibirimu.

Omusiri gw'Edeni

OMusengwa oweyakoleire ekyalo n'eigulu,

⁵ wabbaire tiwabbangawo misaale, waire ebimera ebindi oku kyalo. Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yabbaire akaali okutoonyesya oku kyalo oikendi, era nga mpaawo muntu alima eitakali.

⁶ Neye amaizi gaazwanga omwitakali, ni gadodya ekyalo.

⁷ OMusengwa n'akwata eitakali n'abbumbamu omuntu, n'amufuwa omu nyindo omwota ogw'obwomi, omuntu oyo n'atandiika okubba mwomi.

⁸ Awo oMusengwa n'akoma omusiri omu kifo ekibeeta Edeni, nga kiri ku lubba olw'e buzweisana w'e Kanani, n'ateeka omwo omuntu oyo oguyabbumbire.

⁹ Era oMusengwa n'amerya omwo nabuli musaale ogusangaalya okubona, era oguneneka ebineneka ebisa okulya. Omu musiri ogwo, aakati mwabbairamu omusaale ogw'obwomi, n'omusaale oguleeta okumanya ekisa n'ekibbikibbi.

¹⁰ Omwiga ni gusinzirira omwEdeni okusukiriranga omusiri nago, ni gwegawuliramumu eeyo, ni gibba emiiga ena.

¹¹ Ogusooka, eriina lyagwo Pisoni. Ogwo ni-igwo ogweruguulya ekitundu kyonakyona eky'e Kavira ekirimu ezaabbu.

12 Era ekitundu ekyo kirimu ezaabbu ey'omutindo ogw'angulu, n'ebyakaloosa ebifunya kusani, n'amabbaale ag'ebbeeyi!

13 Eriina ly'omwiga ogwokubiri, Gikoni. Ogwo niigwo ogweruguulya ekitundu kyonakyona eky'e Kuusi.

14 Omwiga ogwokusatu, Tigiriisi, ogubita e buzweisana w'Asiiriya. N'omwiga ogwokuna, Ewufulaate.

15 Awo oMusengwa n'atwala omuntu odi, n'amuteeka omu musiri gw'omwEdeni agulimenge, era agulabirirenge.

16 N'amukoba ati, "Oyezya okulya ekineneka ky'omusaale gwonagwona ogw'omu musiri ogwo.

17 Neye ekineneka ky'omusaale oguleeta okumanya ekisa n'ekibbikibbi tokiryanga, olw'okubba olunaku oluwalikiriiraku, mazima walifa."

18 Atyanu oMusengwa n'akoba ati, "Tikisa omusaiza okubba yenkani. Nzwa kumukolera omubbeeri amusaanira."

19 OMusengwa n'akwata eitakali n'akolamu ebisolo byonabyona, n'ebinyonyi. Awo n'abireetera omusaiza okubona amaliina ageyabiwa, era nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi, eriina eriyakiwaire lyabbaire niiryo eryo.

20 Omusaiza oyo n'awa nabuli kyayo, nabuli kisolo eky'omu kigona, nabuli nyonyi eriina. Neye omu bibbumbe ebyo ebiri n'obwomi, ni mutabbaamu mubbeeri asaanira omusaiza oyo.

21 Kale oMusengwa n'aleetera omusaiza nago endoolo nyingi. Era oweyabbaire omu ndoolo,

oMusengwa n'amutoolamu ompete moiza, kaisi egiyatoire ompete n'aizulyawo enyama.

²² Ompete oguyatoire omu musaiza nago, n'amukolamu omukali, n'amutwala e giri omusaiza nago.

²³ Awo omusaiza nago n'akoba ati,
 "Dala atyanu onu
 niiye eigumba erizwire omwigumba lyange,
 era omubiri oguzwire omu mubiri gwange.

Bamwetanga bati, 'mukali,'*
 olw'okubba bamutoire mu musaiza."

²⁴ Kagira omusaiza yalekanga oiteeye n'omaaye, ni yeekwata n'omukaliwe, era ni basuuka muntu moiza.

²⁵ Omusaiza n'omukaliwe bombi babbaire bwere, neye ng'ensoni tigibakwata.

3

Obujeemu bw'omuntu

¹ Atyanu ompiri yabbaire mukalabakalaba okukiraku ebisolo byonabyona eby'omu kigona, oMusengwa ebiyakolere. Lwabbair lumo ompiri n'abuulya omukali ati, "OKibbumba dala yabalagiire okutalyangaku ekineneka ky'omusaale gwonagwona ogw'omu musiri gunu?"

² Omukali n'amwiramumu ati, "Twezya okulya ebineneka by'emisaale gyonagyona egy'omu musiri gunu,

³ okutoolaku ebineneka by'omusaale oguli aakati w'omusiri. OKibbumba yatugaine

* **2:23 2:23 Mukali.** Omu Lwebbulaniya kiri, *Isa* kizwa mu kibono, *Isi*, ekitegeeza musaiza. **2:24 2:24** Mat 19:5; Mak 10:7-8; 1Ko 6:16; Bef 5:31

okugulyaku newankubbaire okugukwataku, kaisi titwafa.”

⁴ Ompiri n’akoba omukali ati, “Okufa timwalifa.”

⁵ OKibbumba yabakobere atyo olw’okubba yabbaire amaite ati, olunaku olumwaliguliiraku, amaiso gaanywe lugaliiguka. Era nywena mwalibba ng’oKibbumba okumanyanga ekisa n’ekibbikibbi.

⁶ Awo omukali n’abona omusaale nago nga guboneka kusani. N’abona ng’ebineneka byagwo byezya okubba binoli ino okulya. Era n’agwegomba olw’okubba guleetera omuntu amalabuki. Kale n’anokolaku ebineneka byagwo n’alyaku, n’awaaku n’oibaaye yena n’alya.

⁷ Awo amaiso gaabwe bombi ni gaiguka, ni beetegeera nga babbaire bwere era ni batunga ebikoola by’emisaale ni beesiba.

⁸ Awo akanaigulo ako omusaiza n’omukaliwe, ni bawulira ensindo gya Musengwa ng’atambula omu musiri nago, ni bamwebisaku omu misaale gy’omu musiri nago.

⁹ Neye oMusengwa n’ayeta omusaiza ati, “Adamu oli yaina?”

¹⁰ Omusaiza n’akoba oKibbumba ati, “Mpuliire ensindo ng’otambula omu musiri, ni ntya, olw’okubba mbaire bwere kale ni neebisa.”

¹¹ OKibbumba n’amubuulya ati, “Naani akukobeire ati obbaire bwere? Oliire ekineneka ky’omusaale ogunakulagiire okutalyaku?”

¹² Omusaiza n’amwiramu ati, “Omukali oguwampaire okubbanga aanu na nze, niiye

ampaireku ekineneka ky'omusaale nago, era ni ndya."

¹³ Awo oMusengwa n'akoba omukali ati, "Niki ekyo ekyokolere?"

Omukali n'amwiramumu ati, "Ompiri niiye ambeyabbeyere, ni nkirya."

¹⁴ Kale oMusengwa n'akoba ompiri ati, "Atyanu olw'okubba okolere ekintu ekyo, Osunire ekiraami omu byayo byonabyona n'ebisolo byonabyona eby'omu kigona!

Weekuusiranga kida
era waalyanga itakali
enaku gyonagyona egy'obwomibwo.

¹⁵ Era nateekawo ekinakoolo
akatiwo n'omukali oyo,
n'akati w'eibyairerye n'eibyairerye.

Eibyairerye lyatentenanga emitwe
gy'eibyaireryo
n'eibyaireryo lyaboizanga ebitindiro
by'eibyairerye."

¹⁶ OKibbumba n'akoba omukali iye ati,
"Nakwongera nakimo ino obulumu omu kubyala.
Owewaabbanga obyala waabbanga
n'obulumu.

Weegombanga oibaawo n'akubba kumpi,
neye era yakufuganga."

¹⁷ Kaisi oKibbumba n'akoba iye omusaiza nga niiye Adamu ati, "Olw'okubba owulisisirye omukaliwo, n'olyaku ekineneka ky'omusaale ogunakulagiire okutalyaku,

Eitakali lisunire ekiraami oku lulwo.

Omu kukalabana mu wasunanga ekyokulya,
enaku gyonagyona egy'obwomibwo.

18 Eitakali lyakumereryanga amawa
n'onamuswata,
era waalyanga bimera by'omu musiri.

19 Omu kukola n'otuuyaana
mu wasunanga ekyokulya
paka oluwalikanga omwitakali,
olw'okubba mu wazwire.
Ekyo kityo olw'okubba bakukolere mwitakali,
era omwitakali mu walikanga."

20 Awo Adamu n'awa omukaliwe eriina ati,
Kaawa. Yamuwaire eriina eryo olw'okubba
yabbaire w'okubba maaye w'abantu bonabona.

21 Era oMusengwa n'akolera Adamu
n'oKaawa omukaliwe ebizwalo by'amadiba,
n'abazwalisya.

22 Era oMusengwa n'akoba ati, "Atyanu
omuntu asuukire nga iswe, amaite ekisa
n'ekibbikibbi. Era bateekwa okutamwikirirya
okunokola n'alya ekineneka eky'omusaale
ogw'obwomi, n'awangaala emirembe
n'emirembe."

23 Kale oMusengwa n'amubbinga omu musiri
oguli Edeni, okwaba alimenge eitakali omu ba-
mukolere.

24 Oluzwanyuma lw'okubbingamu omuntu,
n'ateeka e buzwaisana omu musiri ebibbumbe
ebiriku ebiyaya, ebibeeta Bakeruubbi,
n'empiima emesya nga yeebuuba okukuumanga
enzira eyaba oku musaale ogw'obwomi.

4

OKaini n'Abberi

¹ Awo oluzwanyuma Adamu ni yeegaita n'oKaawa omukaliwe. Era oKaawa n'abba kida, n'abyala omwana mwisuka n'amuwa eriina ati, Kaini, ng'akoba ati, "OMusengwa ambeereire ni mbyala omwana omwisuka."

² Oluzwanyuma oKaawa n'abyala omwana ogondi omwisuka n'amuwa eriina ati, Abberi. Era owebakulire, Abberi n'abba muliisya, neye oKaini iye n'abba mulimi.

³ Atyanu ebiseera by'amakungula oweby-atuukire, oKaini n'atwala ebimo oku bibalabye ebiyakungwire, n'abiwaayo eeri oMusengwa.

⁴ Abberi yena n'atwalaku omoiza oku baana b'entaamagye egigyasookere okubyala, n'amwita era n'awaayo ebitundu ebikira obusa. OMusengwa n'asiima Abberi n'ekiyawaireyo,

⁵ neye nandi n'asiima oKaini n'ekiyawaireyo. Kale oKaini n'asunguwala ino, era n'anyinkaala omu maiso.

⁶ Awo oMusengwa n'abuulya oKaini ati, "Lwaki osunguwaire era lwaki onyinkaire omu maiso?"

⁷ Singa okolere ekintu ekisa tinankusiimire ekyowaireyo? Neye olw'okubba okolere ekintu ekitali kisa, ekikole ekibbikibbi kikwebisiriire okukulumba. Kitaka okukufuga, neye oteekwa okukiwangula."

⁸ Awo oKaini n'akoba Abberi omugandawe ati, "Twabe omu musiri."* Atyanu owebabbaire nga bali eeyo, oKaini n'agwa oku mugandawe Abberi, n'amwita.

* **4:8 4:8** *Twabe omu musiri.* Ebiwandiike ebimo eby'eira bibulamu ebibono ebyo.

9 Awo oluzwanyuma oMusengwa tete n'abuulya oKaini ati, "Omugandawo Abberi aliina?"

N'amwiramumu ati, "Timmaite. Nze ninze omukuumi wa muganda wange?"

10 OMusengwa n'amukoba ati, "Niki ekyo ekyokolere? Omusaaye gw'omugandawo guli kunkungirira nga gusinzirira omwitakali nga gutaka nkubonereze.

11 Kale atyanu osunire ekiraami, era nkubbingire okwitakali erinywire omusaaye gw'omugandawo oguwasukire.

12 Era okuzwa atyanu, owewalimanga okwitakali eryo, tiryakubalirenge ebibala. Era waabbanga mulaaduuki era nga mpaawo e gyo tyama oku kyalo."

13 Awo oKaini n'airamu oMusengwa ati, "Eki bonerezo eky'ompaire, kibitiriri ino okukiraku nze ekimpezya okugumira.

14 Aale obone, ombingire okwitakali linu era ombingire omumaisogo. Era naabbanga mulaaduuki nga mpaawo e ginytyama oku kyalo, era omuntu yenayena oweyalinsangaana yalinjita bwiti."

15 Neye oMusengwa n'amwiramumu ati, "Bbe, tibalikwita. Era omuntu yenayena oweyalikwita, nalimubonereza emirundi musanvu okukiraku ng'owenkubonerezere." Awo oMusengwa n'ateeka oku Kaini akamanyiciryo okulabula nabuli amusangaana, okutamwita.

16 Kale oKaini n'azwa omumaiso ga Musengwa, n'ayaba n'atyama omu kyalo ky'e Noodi†

† 4:16 4:16 Noodi. Kitegeeza okulaaduuka.

ekiri e buzwaisana w'Edeni.

¹⁷ Oluzwanyuma oKaini ni yeegaita n'omukaliwe, era omukaliwe n'abba kida, n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina ati, Enoka. Omu kiseera ekyo oKaini yabbaire ayombeka ekibuga, kale n'akyeta ati, Enoka, eriina ly'omwanawe.

¹⁸ Atyanu Enoka oweyakulire n'abyala oIradi, oIradi n'abyala oMekuyayeeri, oMekuyayeeri n'abyala oMesusayeeri, oMesusayeeri n'abyala oLaameeka.

¹⁹ OLaameeka yafumbiirwe abakali babiri, Ada n'oZiira.

²⁰ Ada n'abyala oYabbali,[‡] era oYabbali oyo niiye ozeiza w'abo abaliisya era abagona omu weema.

²¹ Omuganda wa Yabbali yabbaire Yubbali,[§] era oYubbali oyo niiye ozeiza w'abo abakubba otongoli era abafuwa omulere.

²² Atyanu iye oZiira omukali ogondi owa Laameeka, n'abyala oTubbaali Kaini, eyabbaire omuyeesi wa buli kintu eky'ekyoma ekibakolesya. Omwonyoko wa Tubbaali Kaini yabbaire niiye oNaama.

²³ Lwabbaire lumu oLaameeka n'akoba abakalibe ati,

“Ada n'oZiira, mumpulisisye,

inywe bakali bange, muwulire ebintumula.

N'aitire omusaiza olw'okubba yansumutire,

[‡] **4:20 4:20** *Yabbali*. Niiye omuliisya eyasookere era yagonanga mu weema. [§] **4:21 4:21** *Yubbali*. Niiye eyasookere okubba omukubbi wa tongoli era omufuwi wa mulere.

ekyagirire ni njita omuvubuka oyo, yantemwire.

²⁴ Neye singa omuntu yenayena aita oKaini, bali n'okumubonereza emirundi musanvu, kaisi singa omuntu anjita nze, bali n'okumubonereza emirundi 77."

Okubyaala oSeezi

²⁵ Atyanu Adamu tete ni yeegaita n'omukaliwe era omukaliwe n'abba kida, n'abyala omwana mwisuka. Era omukali n'awa omwana oyo eriina ati, Seezi,* olw'okubba yakobere ati, "OKibbumba ampaire omwana ogondi omwisuka okwira omu kifo ky'Abberi, oKaini oguyaitire."

²⁶ OSeezi oweyakulire, yena n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina ati, Enosi. Era omu biseera ebyo, abantu webatandiikiire okusinzanga oMusengwa.

5

Eibyaire ly'Adamu

¹ Atyanu binu niibyo ebikwata okwAdamu n'eibyairerye. OKibbumba oweyabbumbire omuntu, yamubbumbire ng'amufaanana.

² Yabbumbire omusaiza n'omukali, n'abawa enkabi, era n'abawa eriina ati, "Muntu."

³ Atyanu Adamu oweyabbaire nga w'emyanka 130, n'abyala omwana omwisuka amufaanana, aali ooti niiye era n'amuwa eriina ati, Seezi.

⁴ Adamu n'awangaala emyanka egindi 800 ng'amalire okubyaala oSeezi, era omu myanka

* **4:25 4:25** Seezi. Omu Lwebbulaniya livuga ooti kibono ekitegeeza ampaire.

egyo, Adamu n'abyaliramu abaana abandi abaisuka n'abaala.

⁵ Era n'afa nga w'emyanka 930.

⁶ OSeezi oweyabbairi nga w'emyanka 105, n'abyala omwana omwisuka bati, Enosi.

⁷ Era oSeezi n'awangaala emyanka egindi 807 ng'amalire okubyala Enosi. Era omu myanka egyo oSeezi n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala,

⁸ awo n'afa nga w'emyanka 912.

⁹ Enosi oweyabbairi nga w'emyanka 90, n'abyala omwana omwisuka bati, Kenani.

¹⁰ Enosi n'awangaala emyanka egindi 815 ng'amalire okubyala oKenani. Era omu myanka egyo Enosi n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹¹ Enosi n'afa nga w'emyanka 905.

¹² Atyanu oKenani oweyabbairi nga w'emyanka 70, n'abyala omwana omwisuka bati, Makalaleeri.

¹³ OKenani n'awangaala emyanka egindi 840 ng'amalire okubyala oMakalaleeri, era omu myanka egyo oKenani n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹⁴ Era n'afa nga w'emyanka 910.

¹⁵ OMakalaleeri oweyabbairi nga w'emyanka 65, n'abyala omwana omwisuka bati, Yaledi.

¹⁶ OMakalaleeri n'awangaala emyanka egindi 830 ng'amalire okubyala oYaledi, era omu myanka egyo oMakalaleeri n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹⁷ Era n'afa nga w'emyanka 895.

18 OYaledi oweyabbairi nga w'emyanka 162, n'abyala omwana omwisuka bati, Enoka.

19 OYaledi n'awangaala emyanka egindi 800 ng'amalire okubyala Enoka, era omu myanka egyo oYaledi n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

20 Era n'afa nga w'emyanka 962.

21 Atyanu Enoka oweyabbairi nga w'emyanka 65, n'abyala omwana omwisuka bati, Mesuseera.

22 Era Enoka n'abba n'enkolagana ey'amaani n'oKibbumba era oluzwanyuma lw'okubyala oMesuseera, Enoka n'awangaala emyanka egindi 300. Era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

23 Gyonagyona aamo Enoka n'awangaala emyanka 365.

24 Yawangaire emyanka egyo gyonagyona ng'ali n'enkolagana ey'amaani n'oKibbumba. Era lwabbairi lumu n'agotawo olw'okubba oKibbumba yamutwairi nga mwomi.

25 Atyanu oMesuseera oweyabbairi nga w'emyanka 187, n'abyala omwana omwisuka bati, Laameeka.

26 OMesuseera n'awangaala emyanka egindi 782 ng'amalire okubyala oLaameeka, era omu myanka egyo oMesuseera n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

27 Era n'afa nga w'emyanka 969.

28 OLaameeka oweyabbairi nga w'emyanka 182, n'abyala omwana omwisuka.

29 Era n'amuwa eriina ati, Nuwa,* ng'akoba

* 5:29 5:29 Nuwa. Omu Lwebbulaniya livuga ng'ekibono ekitegeeza okwewoneraku.

ati, “Omwana onu niiye eyalituleetera okuwu-muka okukalabana omu mirimo gyaiswe oku kyalo oMusengwa ekiyalaamire.”

³⁰ OLaameeka n’awangaala emyanka 595 ng’amalire okubyala oNuwa, era omu myanka egyo oLaameeka n’abyaliramu abaana abandi, abaisuka n’abaala.

³¹ Era n’afa nga w’emyanka 777.

³² ONuwa oweyabbairi nga w’emyanka 500, n’abyala oSeemu, n’oKaamu, n’oYafeesi.

6

Ebikole by’abantu ebibbibbi

¹ Abantu owebatandiikire okweyongera obungi oku kyalo, babyaire abaana abaala.

² Awo abaana ba Kibbumba* ni babona ng’abaala b’abantu basiipoono, kale ni balon-dangamu abebasiimire ni babafumbirwa.

³ Awo oMusengwa n’akoba ati, “Tinalekenge abantu okuwangaala emirembe n’emirembe, olw’ekikule ky’emibiri gyabwe, bali n’okufa. Era okuzwa olwatyanu bawangaalanga emyanka egitakirawo 120.”

⁴ Omu biseera ebyo n’ebiseera ebyairireku, wabbairi abantu abanene eino, abawanvu era ab’ebifubba,† oku kyalo. Abantu abo, abamo oku baana ba Kibbumba‡ abebabyaire n’abaala b’abantu. Era abo niibo abantu ab’amaani abatutumukire omu biseera eby’eira.

* 6:2 6:2 Baana ba Kibbumba, ooba bamalaika. † 6:4 6:4 Ab’ebifubba. Omu Lwebbulaniya babeeta Befuleeni. ‡ 6:4 6:4 Baana ba Kibbumba, ooba bamalaika.

⁵ Atyanu oMusengwa n'abona ng'abantu bakola ino ebikole ebibbibibbi oku kyalo. Era nabuli kufumintiriza kw'emyoyo gyabwe nga kubbikubbi kwereere bulijo.

⁶ Awo oMusengwa ni yeejusa olwa kubbumba abantu n'abateeka oku kyalo, era ni kimulumya ino.

⁷ Kale oMusengwa n'akoba ati, "Nalisaanyawo abantu oku kyalo abenabbumbire. Era nalisaanyawo n'ebisolo, n'ebyekuusa okwitakali, n'ebinyonyi. Ekyo kityo olw'okubba neejusa olwa kubibbumba."

⁸ Neye oNuwa iye, n'abba mukoda eeri oMusengwa.

Ebikwata oku Nuwa

⁹ Atyanu binu niibyo ebikwata oku Nuwa n'eibyairerye. ONuwa yabbaire musaiza omutuukirirye, era nga niiye yenkani abulaku ekisoby eky'okumunenya ekiseera ekyo. Era oNuwa omu bwomibwe yabbaire n'enkolagana n'oKibbumba.

¹⁰ Era oNuwa yabyaire abaana basatu, oSeemu, n'oKaamu, n'oYafeesi.

¹¹ Atyanu ekiseera ekyo abantu abandi bonabona babbaire bakola ebikole ebibbibibbi omumaiso ga Kibbumba. Era nga nabuli wantu abantu bakola ebikole eby'obukambwe.

¹² OKibbumba n'abona ng'ekyalo kibebenyekere, olw'okubba abantu bonabona babbaire bakola ebikole ebibbibibbi.

¹³ Kale oKibbumba n'akoba oNuwa ati, "Nsalirewo okujigirica abantu bonabona olw'okubba ekyalo kiizwire bikole

eby'obukambwe ebibakola. Atyanu, njaba kujigirica abantu bonabona aamo n'ekyalo.

¹⁴ Kale weekolere iwe n'ab'ekisitokyo eryato omu mbaabo gy'omusaale omusa. Oliteekemu ebisenge, era amabbanga agali omunda n'oku ngulu kw'eryato ogateekemu opati.

¹⁵ Era olikole nga ly'efuuti 450 omu buwanvu, n'efuuti 75 omu bugalami, n'efuuti 45 omu bugulumali.

¹⁶ Olikole nga lya kalina isatu, era olekeku amandegeyi okweruguulya eryato nga g'efuuti moiza n'einci mukaaga okuzwa oku kisooto e ngulu, era oliteekeku omulyango oku lubba olumo.

¹⁷ Njaba okusindika amataba oku kyalo, oku-jigirica nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi. Era nabuli kintu ekiri oku kyalo kyaba kufa.

¹⁸ Neye nalikola na iwe endagaano era nsuubiza nti nalikutaasa okufa. Era walingira omu lyato, iwe n'omukaliwo, n'abaaanabo, n'abalyabo.

¹⁹ Era walingirya omu lyato nabuli ekibbumbe ekiri n'obwomi ekisaiza n'ekikali, kaisi mbitaase amataba aamo na iwe.

²⁰ Era walingirya nabuli kika ky'ebinyonyi, nabuli kika ky'ebisolo, nabuli eky'ekuusa ok-witakali, era walibingirya bibiri bibiri, birame okufa.

²¹ Era oteekwa okutwala nabuli kika ky'ebyokulya ebibyo ebiwaliryanga n'abantubo era n'ebibbumbe."

²² Kale oNuwa n'akola byonabyona ng'oKibbumba oweyabbaire amulagiire.

7

Amataba

¹ Awo oMusengwa n'akoba oNuwa ati, "Oin-gire n'ab'omu kisitokyo bonabona omu lyato, olw'okubba nkuboine nga niiwe wenkani omu-tuukirirye omu mulembe gunu.

² Era ku buli bisolo ebirongoole, otwaleku epeeya musanvu musanvu ekisaiza n'ekikali. Neye ku buli bisolo ebitali birongoole, otwaleku peeya peeya, ekisaiza n'ekikali.

³ N'ebinyonyi byona ku buli kika otwaleku epeeya musanvu musanvu, ebisaiza n'ebikali. Okole ekyo kaisi nabuli kika ky'ebisolo n'ebinyonyi by'eyongere okubbaawo nga byomi okubyala tete oku kyalo.

⁴ Ekyo kityo olw'okubba oluzwanyuma lw'enaku musanvu okuzwa olwatyanu, njaba kutoonyesya oikendi enaku 40 omusana n'obwire. Oikendi oyo ayaba okujigirica nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi ekinakolere oku kyalo."

⁵ Era oNuwa n'akola byonabyona oMusengwa ebiyamulagiire.

⁶ Atyanu oNuwa yabbair w'emyanka 600, amataba owegabbeereire oku kyalo.

⁷ Era oNuwa n'omukaliwe n'abataane aamo n'abalyabe ni baingira omu lyato okulama amataba ago.

⁸ Awo ebisolo ebirongoole, n'ebitali biron-goole, n'ebinyonyi, n'ebyekuusa okwitakali,

⁹ peeya peeya ekisaiza n'ekikali ni bingira n'oNuwa omu lyato ng'oKibbumba oweyamulagiire. ¹⁰ Awo oluzwanyuma lw'enaku musanvu egiyakobere, amataba ni gatandiika.

¹¹ Oku lunaku olweikumi na musanvu, omu mweri gwokubiri, omu mwanka oNuwa oguyabbeereire nga w'emyanka 600, ensulo gyonagyona egy'omu nyanza enene ni gyeigula, n'ebituli by'eigulu ni byeigula.

¹² Era oikendi n'asusuka oku kyalo okumala enaku 40 omusana n'obwire.

¹³ Oku lunaku olwo oikendi oluyatandiikiireku, oNuwa n'omukaliwe lubaingiriire omu lyato. Baingiire aamo n'abataane baabwe abasatu, oSeemu, n'oKaamu n'oYafeesi, n'abakali b'abataane baabwe abo.

¹⁴ Era baingire omu lyato nabuli kika kya kisolo omutono n'omunene, ebyayo, n'ebisolo eby'omu kigona, nabuli kika ky'ebinyonyi, n'ebyekuusa okwitakali.

¹⁵ Ebyaingiire n'oNuwa omu lyato, byabbaire peeya peeya, ku buli kika ky'ekibbumbe ekiri n'obwomi.

¹⁶ Era ebyo ebyaingiire byabbaire kisaiza n'ekikali, ng'oKibbumba oweyabbaire alagiire oNuwa. Oluzwanyuma ng'oNuwa aingiire omu lyato oMusengwa n'aigalirawo e nza olwigi.

¹⁷ Oikendi n'asusuka oku kyalo enaku 40, era amaizi ni geeyongera obungi ni gasetula eryato okwitakali.

¹⁸ Amaizi ni geeyongera ino obungi oku kyalo, era eryato ni lireera oku maizi.

¹⁹ Amaizi ni geeyongerera nakimo oku kyalo, era ni gamira n'ensozi egikirira nakimo obuwanvu.

²⁰ Geeyongeire ni gabita oku manairungu g'ensozi egyo okwaba e ngulu, obuwanvu obu-bitawo efuuti aabiri.

²¹ Era nabuli kintu ekyabbaire n'obwomi oku kyalo ni kifa, ekikoba kiti, ebyayo, n'ebisolo eby'omu kigona, n'ebinyonyi, n'ebyekuusa ok-witakali, n'abantu bonabona.

²² Era nabuli kintu ekyabbaire n'obwomi oku kyalo ni kifa.

²³ OMusengwa yajigiricirye nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi ekyabbaire oku kyalo, ekikoba kiti, abantu, n'ebisolo, n'ebinyonyi, n'ebyekuusa okwitakali. ONuwa yenkani niiye eyasigairewo, n'abo abeyabbaire nabo omu lyato.

²⁴ Era amaizi ago ni gasigala nga mangi oku-mala enaku 150.

8

Amataba gawaaku

¹ Awo oKibbumba n'aseega oku Nuwa, na ku buli kibbumbe oNuwa ekiyabbaire nakyo omu lyato. Era oKibbumba n'asindika ompunga n'afuwa oku kyalo, era amaizi ni gatandiika okukendeera.

² Era ensulo egy'enyanza n'ebituli eby'omwigulu ni byeigala, oikendi n'alekeraawo okutoonya.

³ Amaizi ni gaaba nga gakendeera era oluzwanyuma lw'enaku 150, amaizi gabbaire gakendeire.

⁴ Oku lunaku olweikumi na musanvu omu mweri gwamusanvu, eryato ni lityama omu kitundu ky'ensozi ekibeeta Alalati.

⁵ Amaizi ni geeyongera okukendeera paka mu mweri gweikumi. Awo oku lunaku olusooka omu mweri ogweikumi, amanairungu g'ensozi egyo ni gaboneka.

⁶ Awo oluzwanyuma lw'enaku 40, oNuwa n'aigula edinisa y'eryato eriyakolere.

⁷ ONuwa olw'okutaka okumanya embeera y'ekyalo, n'asindika onankololo. Kale n'aguluka n'ayaba, era n'asigala ng'ayaba n'aira oku lyato paka amaizi owegakalire oku kyalo.

⁸ Awo n'asindika onjiiwa ng'ataka okumanya ng'amaizi gakendeire oku kyalo.

⁹ Neye onjiiwa n'atasuna awantu w'okwemerera, olw'okubba amaizi gabbaire gakaali gabbuunire oku kyalo kwonakwona. Kale n'akanga oku lyato, awo oNuwa n'abuluca engalo e nza, n'amwingirya omu lyato.

¹⁰ Awo n'akuumaku enaku egindi musanvu, kaisi tete n'asindika onjiiwa okwaba okubona ng'amaizi gakalire oku kyalo.

¹¹ Eigulo onjiiwa n'akanga e giri oNuwa omu lyato, ng'onjiiwa ali n'akakoola k'omuzaituuni akabisi omu munwa. Awo oNuwa n'ategeera ati amaizi gakendeire oku kyalo.

¹² Tete n'akuumaku enaku egindi musanvu, kaisi tete n'asindika onjiiwa okwaba oku kyalo, neye oku mulundi gunu onjiiwa tiyakangire e gyali.

¹³ Awo oku lunaku olusooka omu mweri ogusooka omu mwanka oNuwa oguyabbeereire nga

w'emyanka 601, amaizi gabbaire gakalire oku kyalo. Awo oNuwa n'abikulaku ekitundu engulu oku lyato, n'alola nabuli ku lubba n'abona ng'ekyalo kikalire.

¹⁴ Oku lunaku lwa 27 omu mweri ogwokubiri, amaizi gabbaire gakaliire nakimo.

¹⁵ Awo oKibbumba n'akoba oNuwa ati,

¹⁶ "Owuluke omu lyato, n'omukaliwo, n'abataanebo, n'abalyabo.

¹⁷ Obuluceemu nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi, ekikoba kiti, ebisolo, n'ebinyonyi, era nabuli ekyekuusa okwitakali. Ebibbumbe ebyo bibyalagane bibbe bingi, era obungi bwabyo bweyongerenge oku kyalo."

¹⁸ Kale oNuwa n'awuluka omu lyato n'omukaliwe, n'abataanebe, n'abalyabe.

¹⁹ N'ebisolo byonabyona, n'ebyekuusa okwitakali byonabyona, n'ebinyonyi byonabyona, ekikoba kiti, nabuli bibbumbe byonabyona, omu bika byabyo, ni biwuluka omu lyato.

²⁰ Awo oNuwa n'ayombekera oMusengwa ekyoto. Era oku bisolo byonabyona n'alondaku ebirongoole, n'oku binyonyi byonabyona n'alondaku ebirongoole, n'abiwaayo oku kyoto ni bibba sadaaka egibooca yonayona.

²¹ Oluvululu olusa olw'esadaaka eyo ni lutuuka eeri oMusengwa n'asiima, era n'akoba omu mwoyogwe ati, "Tinaliiramu tete okulaama ekyalo olw'ebikole ebibbibibbi abantu ebibakola. Ekyo kityo olw'okubba okuzwa omu butobuto enseega y'abantu mbiibbi, kale tinaliiramu tete okusaanyawo nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi, ng'owenkolere.

22 Ekyalo nga kikaali kiriwo,
okusiga n'okukungula,
n'obuwolondoki, n'eibbugumu,
n'okweisana, n'okwaikendi,
n'omusana, n'obwire,
tibyalikoma."

9

OKibbumba akola endagaano n'oNuwa

¹ Awo oKibbumba n'awa oNuwa n'abataane enkabi, n'abakoba ati, "Mubyalagane era mweyongere mubbe bangi, mwizule ekyalo.

² Era ebisolo byonabyona eby'oku kyalo, n'ebinyonyi byonabyona, n'ebibbumbe byonabyona ebyekuusa okwitakali, n'enyanyi gyonagyona byabatyanga. Era byonabyona mbibawaire omu bwezye bwanywe.

³ Mbawaire nabuli ekiri n'obwomi ekitambula kibbenge kyokulya kyanywe, ng'owenabawaire ebimera.

⁴ "Neye timwalyanga enyama ekaali erimu omusaaye, olw'okubba obwomi bubba mu musaaye.

⁵ Era nabuli eyasaanyangawo obwomi bwa muntu, bamuvunaananga olw'obwomi obwo. Era nabuli kisolo ekyaitanga omuntu bakivunaananga ni bakiita kyona. Era eyaitanga omuntu yena bamuvunaananga ni bamwita."

OKibbumba ni yeeyongera ati,

⁶ "Nabuli eyaitanga omuntu,
yena omuntu niiye eyamwitanga.
Ekyo kityo olw'okubba oKibbumba
yakolere omuntu ng'amufaanana.

⁷ “Atyanu inywe mubyalagane era mweyongere mubbe bangi, mwizule ekyalo.”

⁸ Awo oKibbumba n’akoba oNuwa n’abataane ati,

⁹ “Aale mubone, nkola endagaano yange na inywe era n’eibyaire lyanywe eryaliirawo.

¹⁰ Era nabuli kibbumbe ekiri n’obwomi ekyabbaire aamo na inywe, ekikoba kiti, ebinyonyi, n’ebyayo era n’ebisolo by’omu kigona n’ebibbumbe ebiri n’obwomi byonabyona ebyazwire na inywe omu lyato.

¹¹ Nakuumanga endagaano yange na inywe omu ngeri enu eti, tinalijigirica tete ebibbumbe ebiri n’obwomi byonabyona omulundi gwokubiri n’amataba. Kale tiwakaali wabbaawo amataba tete omulundi gwokubiri okujigirica ekyalo.”

¹² Era oKibbumba n’akoba oNuwa ati, “Kanu niiko akaabbanga akamanyiciryo ak’endagaano egindagaana na inywe, n’eeri nabuli kibbumbe ekiri n’obwomi ekiri na inywe, n’ab’emirembe egyaliirawo.

¹³ Nteeka ofudu wange oku bireri, era yaabbanga kamanyiciryo k’endagaano egindagaanire n’ekyalo.

¹⁴ Kale nabuli owenaleetanga ebireri bya ikendi ni biboneka oku kyallo, n’ofudu n’aboneka oku bireri ebyo,

¹⁵ kyandeteranga okuseega oku ndagaano yange, egindagaanire na inywe nabuli kibbumbe ekya buli ngeri ekiri n’obwomi. Amaizi ag’amataba tigaliiramu okutoonya okujigirica ebibbumbe byonabyona ebiri n’obwomi.

16 Nabuli ofudu oweyabonekanga oku kireri, naseeganga oku ndagaano eedi eyenkalaakalira. Eeyo nze eginlalagaanire nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi ekya buli ngeri, ekiri oku kyalo."

17 Kale oKibbumba n'akoba oNuwa ati, "Ako niiko akamanyiciryo k'endagaano yange eginakuumanga na iwe, era nabuli kibbumbe ekiri n'obwomi."

Abataane ba Nuwa

18 Abataane ba Nuwa abazwire omu lyato babbaire Seemu, n'oKaamu, n'oYafeesi. OKaamu yabbaire niiye oiteeye wa Kanani.

19 Abataane ba Nuwa abasatu abo, niibo abantu bonabona ab'oku kyalo omu bazwire.

20 Awo amataba owegakalire, oNuwa n'atandiika okubba omusaiza omulimi, n'akoma omusiri gw'emizabbibbu.

21 Lwabbair lumu, oNuwa n'anywaku enviinyo egiyakunyire omu mizabbibbugye n'ateemeera, kale n'agona omu weemaye ng'ali bwere.

22 OKaamu oiteeye wa Kanani, oweyaboine oiteeye ng'ali bwere, n'awuluka e nza n'akoberaku abagandabe bombi.

23 Neye oSeemu n'oYafeesi ni batoola olugoye, ni balwanzululya ni baluteeka oku mabega gaabwe bombi, kaisi ni batambula kyenyu-manyuma, ni baaba ni babiika oitewaabwe. Era bamubiikire nga tibamulolereku okutamubona ng'ali bwere.

24 Kale oNuwa, obuteemeere owebwamuwoireku, n'ategeera ekintu oKaamu omutaane omutomuto ekiyamukolere.

- 25 Awo n'akoba ati,
 "OKanani asunire ekiraami!
 Yaabbanga mugalama asembayo obwice
 omu bagalama b'olulyolwe."
- 26 Era oNuwa n'akoba ati,
 "OMusengwa bamuwuuje, iye oKibbumba wa
 Seemu.
 Oleke oKanani abbenge mugalama wa
 Seemu."
- 27 Oleke oKibbumba awe oYafeesi eibyaire er-
 inene era agalamye ensalogye.
 Era eibyaire lya Yafeesi lityamenge aamo
 omu weema n'erya Seemu.
 Era erya Kanani libbenge ligalama lya
 Yafeesi."
- 28 Amataba nga gamalire okubbaawo, oNuwa
 n'awangaala emyanka 350.
- 29 Gyonagyona aamo oNuwa n'awangaala
 emyanka 950, kaisi n'afa.

10

Eibyaire ly'abaana ba Nuwa

¹ Linu niiryo eibyaire ly'abaana ba Nuwa:
 OSeemu, n'oKaamu, n'oYafeesi. Abaanabe abo,
 basunire eibyaire ng'amataba gamalire okub-
 baawo.

Eibyaire lya Yafeesi

² Eibyaire lya Yafeesi niiryo linu:
 OGomeri, n'oMagogi, n'oMadayi, n'oYavani,
 n'oTubbaali, n'oMeseke, n'oTiraasi. Abo
 babbaire niibo abazeiza b'abantu b'ebika
 n'amawanga ag'amaliina gaabwe ago.

- ³ Ab'eibyaire lya Gomeri babbaire niibo abantu banu:
ABasukenaazi, n'aBalifaasi, n'aBatogaluma.
- ⁴ Ibo ab'eibyaire lya Yavani babbaire niibo abantu banu:
ABeerisa, n'aBatalusiisi, n'aBakitimu,
n'aBalodanimu.
- ⁵ Abantu abo bazwire mwibyaire lya Yafeesi, ni beeyabulyagamu amawanga ag'enjawulo, n'entumu egy'enjawulo omu bika eby'enjawulo. Era ibo basunire obutyami ku bizinga n'okumpi n'aganyanza.

Eibyaire lya Kaamu

- ⁶ Eibyaire lya Kaamu lyabbaire niiryo linu:
OKuusi, n'oMisiri, n'oPuuti, n'oKanani. Abo babbaire niibo abazeiza b'abantu b'ebika n'amawanga ag'amaliina gaabwe ago.
- ⁷ Era ab'eibyaire lya Kuusi babbaire niibo abantu banu:
ABaseebba, n'aBakavira, n'aBasabbuta, n'aBalaama, n'aBasabbuteeca.
Era ab'eibyaire lya Laama babbaire niibo abantu banu:
ABaseebba, n'aBadedani.
- ⁸ Omoiza okwibyaire lya Kuusi babbaire bamweta Ndimuloodi. Era niiye omuntu eyasookere okubba ow'amaani oku kyalo.
- ⁹ Atyanu olwa bubbeeru bwa Kibbumba, oNdimuloodi yasookere muyiigi ow'amaani. Era kagira abantu bakoba bati, "Oleke oKibbumba akusuece w'amaani ooti Ndimuloodi omuyiigi ow'amaani."
- ¹⁰ Era ebibuga ebyasookere omu bwakabaka bwa Ndimuloodi byabbaire Bbabbeeru, n'Ereki,

n'Akadi, n'oKalune. Ebibuga ebyo byabbaire mu kyalo ekibeeta Sinali.*

¹¹ Era yazwire omu kyalo ekyo n'ayaba Asiiriya n'ayombekayo ebibuga oNineeve, n'oLekobbosi Yira, n'oKala,

¹² n'oLeseni. Ekibuga oLeseni kyabbaire kinene nga kiri aakati wa Nineeve n'oKala.

¹³ Ab'eibyaire lya Mizulaimu babbaire niibo abantu banu:

ABaludimu, n'aBaanamimu,

n'aBalekabbimu, n'aBanafutukimu,

¹⁴ n'aBopasulusimu, n'aBakasulukimu abazwiremu aBafirisuuti, n'aBakafutolimu.

¹⁵ OKanani n'abyala omwanawe omubere ogubayeta oSidoni, n'abyala ogondi bati, Kesi.

¹⁶ Era omwibyaire lya Kanani niimwo omwazwire n'aBayebbusi, n'aBamooli, n'aBagirugaasi,

¹⁷ n'aBakiivi, n'aBaaluki, n'aBasiini.

¹⁸ Era niimwo omuzwa n'aBaluvada, n'aBazemali, n'aBakamasi.

Era oluzwanyuma abantu abo basalaanikiire oku kyalo kyonakyona.

¹⁹ Era ensalo y'ekyalo ky'aBakanani n'ebba ng'ezwera omu kibuga e Sidoni, paka mu kibuga e Gerali okumpi n'e kibuga e Gaza. Ate olubba lw'e bugwaisana n'ebba ng'etuuka e Sodoma, n'e Gomola, n'Aduma, n'e Zebboyimu okutuuka okumpi n'ekibuga e Lasa.

²⁰ Eryo niiryo eibyaire lya Kaamu. Beeyabulya-giremu ni babba mawanga ag'enjawulo nga bali

* **10:10 10:10** Sinali ooba Bbabbulooni.

omu byalo ebyenjawulo, n'entumu egy'enjawulo
omu bika ebyenjawulo.

Eibyaire Iya Seemu

²¹ Era n'oSeemu omuganda wa Yafeesi
omukulu, yabbaire mubyaire, era niye
eyabbaire ozeiza w'abantu bonabona abebayeta
aBebberi.[†]

²² Abataane ba Seemu babbaire niibo banu:
Eramu, n'Asuli, n'Alupakusaadi, n'oLudi,
n'Alamu. Abo babbaire niibo
abazeiza b'abantu b'ebika n'amawanga
ag'amaliina gaabwe ago.

²³ Kaisi ab'eibyaire ly'Alamu babbaire niibo
abantu banu:
ABawuuzi, n'aBakuuli, n'aBageseri,
n'aBameseki.

²⁴ Era Alupakusaadi niye eyabyaire oSeera,
kaisi oSeera n'abyala Ebberi.

²⁵ Iye Ebberi yabyaire abaana babiri,
omoiza waaku babbaire bamweta
Peregi, olw'okubba omu biseera
ebyo ebiyabbeereirewo, abantu oku
kyalo babbaire basalaanikire. Kaisi
omugandawe iye babbaire bamweta
Yokutaani.

²⁶ OYokutaani ab'eibyairerye babbaire niibo
abantu banu:

ABaalumodaadi, n'aBaserefu,
n'aBakazalumaveesi, n'aBayera,

²⁷ n'aBakadolaamu, n'aBawuzali,
n'aBadikula.

[†] **10:21 10:21** *Bebberi ooba Beebbulaniya.*

28 N'aBobbali, n'aBaabbimayeri,
n'aBaseebba,

29 n'aBofiri, n'aBakavira, n'aBayobbabbu.
Abo bonabona lyabbaire ibyaire lya Yokutaani.

30 Era eibyaire lya Yokutaani ekyalo eki-
batyaimemu kyabbaire kizwa e Mesa oku-
tuuka e Sefala omu kyalo eky'e buzwaisana
eky'ensozisozi.

31 Eryo niiryo eibyaire lya Seemu. Beeyab-
ulyagiremu ni babba mawanga ag'enjawulo
nga bali omu byalo eby'enjawulo, n'entumu
egy'enjawulo omu bika ebyenjawulo.

32 Abantu abo bonabona niibo eibyaire
lya Nuwa, ng'oweryabbaire omu ndyo
gya bubyale bwabwe. Era oluzwanyuma
amataba nga gamalire okubbaawo, mwabo
niimwo omwazwire abantu abeeyabulyagiremu
amawanga ni basalaanikira oku kyalo.

11

Omunaala gw'e Bbabbeeri

1 Atyanu, eira omu kusooka abantu bonabona
oku kyalo babbaire batumula olutumu lumu era
nga tibaawukana omu bibono.

2 Awo abantu owebabbaire nga basenguka
okusimba e buzwaisana, ni batuuka omu ki-
tundu ekibulamu ensozi omu kyalo e Sinali, ni
batyama omwo.

3 Lwabbaire lumu ni beekubbirizangana
bati, "Mwize tukubbe amatafaali, era tugayoce
kusani." Awo ni bakola batyo era ni babba
n'amatafaali omu kifo ky'amabbaale, era

ni babba n'okolansi omu kifo ky'omusenye n'osiminti.

⁴ Kale ni bakoba bati, "Aale atyanu oleke twey-ombekere ekibuga, era n'omunaala ogutuuka oku kireri, kaisi tututumuke era titwasalaanikira oku kyalo kyonakyona."

⁵ Awo abantu owebatandiikire okwombeka, oMusengwa n'aika okubona ekibuga n'omunaala abantu abo ebibabbaire bombeka.

⁶ N'akoba ati, "Obone, atyanu abantu banu abali ekimo, era ab'olutumu olumo, owebabba batandiikire kukola biinu ebiti, mpaawo kintu ekibategekere okukola ekyabakaisya.

⁷ Mwize twikeyo tutabuletabule olutumu lwabwe, bakaye nabuli muntu okutegeera omwinaye."

⁸ Kale oMusengwa n'ayaba n'asalaanicirya abantu abo oku kyalo kyonakyona, era ni balek-eraawo okwombeka ekibuga.

⁹ N'olwekyo ni bakiwa eriina bati, Bbabbeerri olw'okubba eeyo, oMusengwa giyatabuliire-tabuliire olutumu lw'abantu bonabona oku kyalo. Era n'okuzwera aawo oMusengwa n'abasalaanicirya oku kyalo kyonakyona.

Eibyaire lya Seemu paka kwIbbulaamu
(1Mi 1:24-27)

¹⁰ Linu niiryo eibyaire lya Seemu.

Wabbairi wankubitawo emyanka mibiri okuzwa ng'amataba owegabbeereirewo, era oSeemu nga w'emyanka 100, n'abyala Alupakusaadi.

¹¹ Era oSeemu oweyabyaire Alupakusaadi, oSeemu n'awangaala emyanka egindi 500, era

omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹² Alupakusaadi oweyabbairi nga w'emyanka 35, n'abyala oSeera.

¹³ Era oweyabyaire oSeera, Alupakusaadi n'awangaala emyanka egindi 403, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹⁴ OSeera oweyabbairi nga w'emyanka 30, n'abyala Ebberiri.

¹⁵ Era oweyabyaire Ebberiri, oSeera n'awangaala emyanka egindi 403, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹⁶ Ebberiri oweyabbairi nga w'emyanka 34, n'abyala oPeregi.

¹⁷ Era oweyabyaire oPeregi, Ebberiri n'awangaala emyanka egindi 430, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

¹⁸ OPeregi oweyabbairi nga w'emyanka 30, n'abyala oLewu.

¹⁹ Era oweyabyaire oLewu, oPeregi n'awangaala emyanka egindi 209, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

²⁰ OLewu oweyabbairi nga w'emyanka 32, n'abyala oSeruga.

²¹ Era oweyabyaire oSeruga, oLewu n'awangaala emyanka egindi 207, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

²² OSeruga oweyabbairi nga w'emyanka 30, n'abyala oNakoli.

23 Era oweyabyaire oNakoli, oSeruga n'awangaala emyanka egindi 200, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

24 ONakoli oweyabbaire nga w'emyanka 29, n'abyala oTeera.

25 Era oweyabyaire oTeera, oNakoli n'awangaala emyanka egindi 119, era omu myanka egyo n'abyaliramu abaana abandi, abaisuka n'abaala.

26 OTeera oweyabbaire nga w'emyanka 70, n'abyala oIbbulaamu, n'oNakoli n'oKalani.

Eibyaire Iya Teera

27 Linu niiryo eibyaire Iya Teera.

OTeera yabbaire niye oiteeye wa Ibbulaamu, n'oNakoli, n'oKalani, kaisi oKalani n'abba iteeye wa Luuti.

28 OKalani yafeereire mu kibuga e Yuuli e gibamubyalire omu kyalo ky'aBakaludaaya, era omu biseera ebyo oitewaabwe oTeera yabbaire akaali aliwo.

29 OIbbulaamu n'oNakoli bombi ni basuna abakali. Omukali wa Ibbulaamu yabbaire niye oSalaayi, kaisi owa Nakoli n'abba niye oMirika. OMirika yabbaire n'omugandawe eriinalye bati, Isika, era oitewaabwe yabbaire niye oKalani.

30 Iye oSalaayi yabbaire abula mwana.

31 OTeera n'akwata omutaane oIbbulaamu, n'omwizukuluwe oLuuti omutaane wa Kalani, era n'omulyawe oSalaayi omuka mutane oIbbulaamu ni bazwa e Yuuli, omu kyalo ky'aBakaludaaya, ni basimbuka okwaba e

Kanani. Neye owebatuukire e Kalani, ni batyama yeeyo.

³² OTeera yawangaire emyanka 205, era n'afeera mu Kalani.

12

OKibbumba ayeta oIbbulaamu

¹ Atyanu oMusengwa yabbaire akobere oIbbulaamu ati, "Ozwe omu kyalo ky'e waanywe, era omu b'ekikaakyo, n'ekisito kya iteewo, oyabe omu kyalo ekinalikulaga.

² Era nalikuwa abaizukulu bangi ino ni basuuka igwanga erinene ery'amaani, era nakuwanga enkabi.

Era nalitutumuca eriinalyo kaisi iwe n'ozwerangaku abantu okusuna enkabi.

³ Nawanga enkabi abo abakusabiranga enkabi, nabuli eyakulaamanga zena namulaa-manga.

Era amawanga gonagona ag'oku kyalo naligawa enkabi nga mbitira mu baizukulubo."

⁴ Kale oIbbulaamu n'azwa e Kalani, ng'oMusengwa oweyamukobere; era oLuuti n'ayaba naye. OIbbulaamu oweyazwereire omu Kalani yabbaire w'emyanka 75.

⁵ Era oIbbulaamu n'ayaba n'omukaliwe oS-alaayi, n'oLuuti omwana wa muganda wa Ib-bulaamu, n'ebintu byabwe byonabyona ebibab-baire bakumbaanirye era n'abagalama abeba-sunire omu Kalani. Bazwireyo ni baingira omu kyalo ky'e Kanani.

⁶ Awo oIbbulaamu n'abantu abeyabbaire nabo ni batambula omu kyalo ekyo paka mu kifo ky'e

Sekemu, awabbaire omuvule gw'e Moole.* Era omu biseera ebyo aBakanani niibo ababbaire abatyami b'omu kyalo ekyo.

⁷ Awo oMusengwa n'abonekera oIbbulaamu, n'amukoba ati, "Naliwa eibyaireryo ekyalo kinu." Kale n'ayombekera aawo oMusengwa eyamubonekeire, ekyoto.

⁸ Awo Ibbulaamu n'azwa e Sekemu n'asimba omu nsozisozi e giri e buzwaisana w'ekibuga ky'e Bbeseri. Era n'akomeka eweemaye aakati w'e Bbeseri n'Ayi, e Bbeseri nga kiri oku lubba olw'e bugwaisana, kaisi ekibuga ky'Ayi nga kiri oku lubba olw'e buzwaisana. Era n'ayombekera aawo oMusengwa ekyoto, n'asinza oMusengwa.

⁹ Awo oluzwanyuma oIbbulaamu ni yeeyongerayo ng'asimba omwidungu oNegevu.

OIbbulaamu ng'ali e Misiri

¹⁰ Awo ni wagwawo enzala omu kyalo ky'e Kanani, kale oIbbulaamu n'aserengeta okwaba omu Misiri okutyamakuuyo olw'okubba enzala yabbaire nene.

¹¹ Awo, oweyabbaire yatira okutuuka omu Misiri, n'akoba oSalaayi omukaliwe ati, "Atyanu, mmaite ng'obwoli mukali musiipoono.

¹² Era aBamisiri owebakubona, bakoba bati, 'Oyo mukaliwe.' Kale banjita, neye iwe ni bakuleka nga tibakwitire.

¹³ Atyanu iwe wabakoba oti oli mwonyoko wange kaisi ni bambitya kusani oku lulwo, era ni ndama oku lulwo."

* 12:6 12:6 Moole. Gwabbaire muvule omulimu ekibbira.

¹⁴ Kale oIbbulaamu oweyatuukire omu Misiri, aBamisiri ni babona omukali oyo nga musi-ipoono ino.

¹⁵ Era n'abakungu ba Falaawo[†] owebaboine omukali oyo, ni bamuwuuja eeri oFalaawo era ni bamutwala omu lubiri lwa Falaawo.

¹⁶ Era oFalaawo n'abitya kusani oIbbulaamu oku lwa Salaayi. Kale ni bawa oIbbulaamu entaama, n'ente, n'empunda ensaiza n'enkali, n'abagalama abasaiza n'abakali, n'engamira.

¹⁷ Neye oMusengwa n'asindika endwaire egy'amaani oku Falaawo n'ab'omu kisitokye olwa Salaayi omukali wa Ibbulaamu.

¹⁸ Kale awo oFalaawo n'alagira ni beeta oIbbulaamu, n'amukoba ati, "Kinu niki ekiwankolere? Lwaki tiwankobeire oti mukaliwo?"

¹⁹ Lwaki wankobere oti oSalaayi mwonyokowo, kaisi ni mmutwala okubba mukali wange? Aale atyanu omukaliwo yooyo, omutwale era mwabel!"

²⁰ Era oFalaawo n'alagira abakungube ni babbinga oIbbulaamu omu Misiri n'omukaliwe n'ebintu byonabyona ebiyabbaire nabyo.

13

OIbbulaamu n'oLuuti bagawukana

¹ Awo oIbbulaamu n'azwa omu Misiri n'asimba e mambuka, iye n'omukaliwe n'ebintu byonabyona ebiyabbaire nabyo, n'oLuuti aamo naye ni baingira omwidungu oNegevu.

[†] **12:15 12:15** *Falaawo.* Kitiisya kya kabaka w'e Misiri.

² Era oIbbulaamu yabbaire n'obusuni bungi obw'ente, n'efeeza, n'ezaabbu.

³ Era n'asenguka omwidungu oNegevu, ni yeeyongerayo n'asimba e Bbeseri era n'akomeka eweemagye aakati w'e Bbeseri n'Ayi omu kifo eweemagye awegyasookere okubba.

⁴ Era aawo omu kusooka niiwo e giyyabbaire ayombekere ekyoto. OIbbulaamu n'asinzira eeyo oMusengwa.

⁵ Atyanu oLuuti, yena yabbaire n'embuli n'ente n'amaweema.

⁶ Kale ekiriisiryō ni kitayezya okubamala bombi nga batyaime mu kifo kimo ekyo olw'okubba ebyayo byabwe byabbaire bingi ino.

⁷ Era ni wabbaawo okayaani aakati w'abaliisya ba Ibbulaamu n'aba Luuti. Omu kiseera ekyo aBakanani n'aBaperizi bona babbaire batyami b'omu kyalo ekyo.

⁸ Kale oIbbulaamu n'akoba oLuuti ati, "Ti-waabbaawo okayaani aakati wange na iwe, ooba aakati w'abaliisya bange n'ababo, olw'okubba tuli b'omulyango gumo.

⁹ Kaisi eitakali tiririwo linene eryoyezya okutwala? Aale tugawukane. Singa iwe wasimba oku ngalo engooda, nze nasimba ku ndiirō, ooba owewasimba oku ngalo endiirō, nze nasimba ku ngooda."

¹⁰ Awo oLuuti n'asiirya amaisoge, n'alengera ekyalo ekibulamu ensozi okumpi n'omwiga oY-oludaani kyonakyona nga mulimu ensulo nyingi. Ekyalo ekyo kyabbaire kifaanana ooti Edeni omusiri gwa Musengwa, era ooti kyalo ky'e Misiri ng'oyaba omu Zowaali. Omu kiseera

ekyo oMusengwa yabbair e akaali okujigirica oSodoma n'oGomola.

¹¹ Kale oLuuti n'alondaku ekyalo ekibulamu ensozi ekya Yoludaani era n'asimbuka ng'asimba e buzweisana. Era eeyo niyo engeri abasaiza abo ababiri egibagawukaniremu.

¹² Iye oIbbulaamu n'atyama omu kyalo ky'e Kanani, kaisi oLuuti n'atyama omu bibuga eby'omu kyalo ekyo ekibulamu ensozi, era n'akomeka eweemagye okumpi n'e Sodoma.

¹³ Atyanu ibo abantu ab'omu Sodoma babaire bagwagwa era nga bakola ino ebikole ebibbibbi omumaiso ga Musengwa.

¹⁴ Awo oMusengwa n'akoba oIbbulaamu oluzwanyuma lwa Luuti okugawukana n'oIbbulaamu ati, "Osiirye amaisogo aawo e gyoli olole e mambuka n'e maserengeta, n'e buzweisana, n'e bugweisana.

¹⁵ Eitakali lyonalyona eryobona, nakuwa iwe n'eibyaireryo emirembe n'emirembe.

¹⁶ Era nalikuwa abaizukulu bangi ino ni babba tibabalika ooti musenye gw'oku kyalo.

¹⁷ Aale osetuke, oyabe olambuule eitakali eryo olw'okubba nalirikuwa."

¹⁸ Kale oIbbulaamu n'asenguca eweemagye, n'ayaba n'atyama awabbair agavule ga Mamule agabbair e Kebbulooni, era n'ayombekerayo oMusengwa, ekyoto.

14

OIbbulaamu anunula oLuuti

¹ Awo omu kiseera ekyo, Amulafeeri okabaka w'e Sinali,* n'Aliyooki okabaka w'Erasaali, n'oKedolawomeeri okabaka w'Eramu, n'oTidali okabaka w'e Goyiyimu,

² ni balwana n'oBbera okabaka w'e Sodoma, n'oBbirusa okabaka w'e Gomola, n'oSinabbu okabaka w'Aduma, n'oSemebbeeru okabaka w'e Zebboyimu, n'okabaka w'e Bbera okuti ekibeeta oZowaali.

³ Abakabaka abo bonabona abataanu ni beeyimbya aamo okulwana na badi abana omu kinamo kya Sidimu ekiri okumpi n'eNyanza eNfu.

⁴ Abakabaka badi abataanu babbaire bamalire emyanka ikumi na mibiri ng'okabaka oKedolawomeeri niiye abafuga, neye omu mwanka ogweikumi na misatu ni beediima.

⁵ Awo omu mwanka ogweikumi n'eena oKedolawomeeri n'abakabaka abeyeeyimbirye nabo, ni baaba ni bawangula aBaleefa ababbaire omwAsuteroosi Kalunayimu, n'aBazuuzi ababbaire omu Kaamu, n'aBemimu ababbaire omu Saave Kiriyasaimu.

⁶ Era ni bawangula n'aBakooli omu kyalo ky'ensozisozi ky'e Seiri, ni bababbinga paka Erupalaani ekiri okumpi n'eidungu.

⁷ Awo ni bakanga kaisi ni baaba e Nuumisupaati okuti ekibeeta oKadesi, ni bawamba ekyalo kyonakyona eky'aBamereki, era n'eky'aBamooli ababbaire abatyaami b'omu kibuga e Kazazoni Tamali.

⁸ Awo entalo egyo owegyawoire, kaisi okabaka w'e Sodoma n'okabaka w'e Gomola

* 14:1 14:1 Sinali ooba Bbabbulooni.

n'okabaka w'Aduma n'okabaka w'e Zebboyimu era n'okabaka w'e Bbera okuti ekibeeta oZowaali, ni bakumba ni baaba era ni bacaana enyiriri egy'olutalo omu kiinamo ky'e Sidimu.

⁹ Bakolere batyo nga bataka kulwanisya Kedolawomeeri okabaka w'Eramu, n'oTidali okabaka w'e Goyiyimu, n'Amulafeeri okabaka w'e Sinali, n'Aliyooki okabaka w'Erasaali. Ekikoba kiti, abakabaka abana nga balwana n'abakabaka abataanu.

¹⁰ Era ekiinamo ky'e Sidimu kyabbaire kizwire ebiina ebibakwiremu okoolansi. Kale okabaka ow'e Sodoma n'okabaka ow'e Gomola owebabbaire bairuka, abaisirikale baabwe abamo ni bagwa omu biina ebyo, kaisi abasi-gairewo ni bairukira omu nsozisozi.

¹¹ Awo abakabaka abana abebabbaire balwana nabo ni banyaga ebintu byonabyona eby'omu Sodoma n'e Gomola, n'ebyokulya byabwe byonabyona, kaisi ni beeyabira.

¹² Era bawambire n'oLuuti omwana wa muganda wa Ibbulaamu era ni baaba n'ebintubye olw'okubba yabbaire atyama mu Sodoma.

¹³ Awo oluzwanyuma omusaiza omoiza eyawunukire, n'ayaba n'akobera oIbbulaamu oMwebbulaniya. Atyanu iye oIbbulaamu yabbaire atyama kumpi n'agavule ga Mamule ow'eigwanga ly'aBamooli, omuganda w'Esukoli, era omuganda w'Aneri bonabona ababbaire n'enkolagana omu by'olutalo n'oIbbulaamu.

¹⁴ OIbbulaamu oweyawuliire ati bawambire ow'olulyolwe, n'ayeta abasaizabe abatendeke 318 ababyale b'omu nyumbaye ni baaba babayi-iga paka mu kibuga e Daani.

15 Obwire oIbbulaamu n'agawulamu abasaizabe okulumba abalabe era ni bawangula abalabe abo. Era oIbbulaamu n'abasaizabe ni bababbingirira paka Kobba, ekiri e mambuka w'e Damaasiko.

16 Era banunwire ebintu byonabyona abalabe abo ebibbaire banyagire, ni banunula n'oLuuti omwana wa muganda wa Ibbulaamu, n'ebintu bya Luuti, era n'abakali, n'abantu abandi abalabe abo abebabbaire bawambire.

OIbbulaamu asuna enkabi oku Merikizedeki

17 Oluzwanyuma lwa Ibbulaamu okukanga okuzwa omu kuwangula abakabaka abana omulimu oKedolawomeeri n'abakabaka abainaye, okabaka w'e Sodoma n'azwayo okumwaniriza omu kiinamo ky'e Seeve okuti ekibeeta eKiinamo kya Kabaka.

18 Awo oMerikizedeki okabaka w'e Saalemu[†] n'aleeta ekyokulya n'enviinyo. Era oMerikizedeki yabbaire niye okabona wa Kibbumba oNambulaku aMwagaagana.

19 Era n'amusabira enkabi ng'akoba ati,
“OKibbumba oNambulaku aMwagaagana,
era eyabbumbire eigulu n'ekyalo awe oIbbulaamu enkabi.

20 Era oKibbumba oNambulaku aMwagaagana
bamuwuuje iye eyakwezyeserye okuwan-
gula abalabebo.”

Awo oIbbulaamu n'awa oMerikizedeki ekimo eky'eikumi eky'ebintu byonabyona ebiyabbaire anunwire okuzwa omu lutalo.

[†] 14:18 14:18 Saalemu ooba Yerusaalemi.

²¹ Awo okabaka w'e Sodoma n'akoba oIbbulaamu ati, "Ebintu ibyo otwale neye nkusaba onjirirye abantu bange aboonunwire."

²² Neye iye oIbbulaamu n'akoba okabaka w'e Sodoma ati, "Nsiirya engalo gyange nga ndayira eeri oMusengwa, oKibbumba oNambulaku aMwagaagana, era eyabbumbire eigulu n'ekyalo. Era nga ndayira nti,

²³ mpaawo ekikyo ekinatwala, newankubaire akawuuzi ooba olukoba lw'ekiraato, kaisi okayeku naire okukoba oti ongaigawairye.

²⁴ Mpaawo ekinatwala okutoolaku nakoma ku biibyo abasaiza bange ebibaliire. Neye Aneri, n'Esukoli, n'oMamule abenabbaire nabo, ibo oleke batwale omugabo ogwabwe."

15

OKibbumba akola eNdagaano n'oIbbulaamu

¹ Oluzwanyuma lw'ebyo, oMusengwa n'atumula n'oIbbulaamu omu kwolesebwa ati, "Ibbulaamu tiwaatya. Nakukuumanga eeri akabbikabbi, era nalikuwa akasiimo ak'amaani."

² Neye oIbbulaamu n'akoba ati, "Oo Musengwa iwe oMukulu, akasiimo akewampa kangasa niki nze onambula mwana? Era mbona ng'omugalama wange Eryeza ow'e Damaasiko niye eyalinsika!"

³ Era oIbbulaamu ni yeeyongera ati, "Tompaire eibyaire era n'omoiza oku bagalama bange niye eyalibba omusika wange."

⁴ Era oMusengwa n'atumula naye omu kwolesebwa ati, "Eryeza tiyalibba musikawo, neye

omutaanewo iwe onanyere oguwalibyala niiye eyalibba omusikawo.”

⁵ Awo n’amuwuluca e nza kaisi n’amukoba ati, “Olole angulu omwibbanga kaisi obale enkota, owoobba nga dala oyezya okugibala.” Era n’amukoba ati, “Ab’ekiizukulukyo balibba bangi ooti nkota egyo.”

⁶ Awo oIbbulaamu n’aikirirya oMusengwa ekyakoba era n’olwekyo oMusengwa n’amubala okubba atuukiriire.

⁷ Era oMusengwa n’amukoba ati, “Ninze oMusengwa eyakutoire omu Yuuli eky’aBakaludaaya, okukuwa eitakali linu libbe liry.”

⁸ Neye oIbbulaamu n’amubuulya ati, “Oo Musengwa iwe oMukulu, niki ekyammanyikisya nga lyalibba lyange?”

⁹ Kale awo oMusengwa n’amukoba ati, “Ondeetere onte ompaki, n’ombuli okisonga, n’ontaama omusaiza, nga byonabyona by’emyanka misatu misatu. Era oleetereku n’ompuuwu, n’onjiwa omutomuto.”

¹⁰ Awo oIbbulaamu n’atwalira oMusengwa ebintu ebyo byonabyona. Era ebisolo n’abisalangamu aakati okutoolamu ebitundu bibiri bibiri, kaisi n’ateekanga nabuli kitundu ekya buli kisolo nga kiringiriire ekiinaye kyaku. Neye enyonyi igyo, nandi n’agisalamu okusunamu ebitundu ebibiri bibiri.

¹¹ Awo ensegga ni gigwa oku nyama nago neye oIbbulaamu n’agibbinga.

12 Awo eisana oweryabbaire nga ligwa, endoolo nyingi ni gitwala oIbbulaamu era endiki-irya ey'amaani etiisya n'emubbaaku.

13 Era oMusengwa n'akoba oIbbulaamu ati, "Okimanye kusani oti eibyaireryo lyalibba ligeni omu kyalo ekitali kyabwe. Era lyalikola obugalama era ni balibitya bundi emyanka 400.

14 Neye, nalisalira omusango era ni mbonereza eigwanga eryalibasuuca abagalama, neye oluzwanyuma lw'ebyo balizwayo n'obusuni obw'amaani.

15 Neye iwe waliwangaala emyanka mingi era n'ofa mwidembe ni bakuliika.

16 Era omu mugigi ogwokuna, abaizukulubo baliira aanu. Ekyo kityo olw'okubba ekibbikibbi ky'aBamooli kikaali okutuuka omu bwizulye kaisi njezye okubabonereza n'okubatoola omu kyalo munu omu batyaime."

17 Awo eisana oweryagwire, era n'endikiirya ng'ekwaite, ekibange ekiduunya omwosi era n'ogumole ogulunkuuma ni bibita aakati w'ebitundu ebibiri bibiri bidi eby'enyama.

18 Oku lunaku olwo oMusengwa n'akola n'oIbbulaamu endagaano, ng'akoba ati, "Eibyaireryo ndiwaire eitakali eryo, okuzwera oku mwiga ogw'e Misiri okutuuka oku mwiga omunene Ewufulaate.

19 Era ng'eitakali nago lirimu aBakeeni, n'aBakenizi, n'aBakadumooni,

20 n'aBakiiti, n'aBaperizi, n'aBaleefa,

21 n'aBamooli, n'aBakanani, n'aBagirugaasi, era n'aBayebbusi."

16

Agali n’oIsimairi

¹ Atyanu omu biseera ebyo oSalaayi omuka Ibbulaamu, yabbaire akaali okubyalaku n’oIbbulaamu omwana. Neye oSalaayi yabbaire n’omugalama omukali, ow’e Misiri eriinalye bati Agali.

² Kale oSalaayi n’akoba oIbbulaamu ati, “OMusengwa anjimire olubyalo. Aale oyabe omwa mugalama wange Agali, amo mwiye ni nsunaku eibyaire.”

Awo oIbbulaamu n’aikirirya oSalaayi ekyakobere.

³ Kale oSalaayi omuka Ibbulaamu, n’akwata Agali omugalamawe ow’omu kyalo ky’e Misiri, n’amuwa oibaaye oIbbulaamu okubba mukaliwe. Ekyo yakikolere nga bamalire omu Kanani emyanka ikumi.

⁴ Era oIbbulaamu ni yeegaita n’Agali era n’abba kida.

Awo Agali oweyamanyicirye ng’ali kida, n’atandiika okubityamu omusengwawe oSalaayi amaiso.

⁵ Kale oSalaayi n’akoba oIbbulaamu ati, “Niiwe oli kuzwerangaku Agali okumbityamu amaiso. Nakwikiriirye okwingira omumwe era atyanu olw’okubba amaite ati ali kida, ali kumbityangamu amaiso. Aale oMusengwa atulamule nze na iwe.”

⁶ Neye oIbbulaamu n’airamu oSalaayi ati, “Agali omugalamawo ali mu bwezyebwo. Omukole ekyobona ekisaanira.” Era awo

oSalaayi, n'atandiika okumubitya bundi, era Agali n'amwirukaku.

⁷ Awo omalaika wa Musengwa n'ayajirya Agali okumpi n'eiruba erikulumuka amaizi omwidungu, eriri oku luguudo olwaba e Suuli.

⁸ Era omalaika n'amubuulya ati, "Agali omuweererya wa Salaayi, ozwa yaina? Era oyaba yaina?"

Yena n'amwiramumu ati, "Njiruka musengwa wange oSalaayi."

⁹ Awo omalaika wa Musengwa n'amukoba ati, "Okangeyo e giri omusengwawo, era omugondere."

¹⁰ Era omalaika n'ayongeraku ati, "Nalikuwa abaizukulu bangi ino ni babba nga tibabalika."

¹¹ Era tete omalaika wa Musengwa n'amukoba ati,

"Atyanu oli kida,
era walibyala omwana mwisuka.

Walimuwa eriina oti, Isimairi,*
olw'okubba oMusengwa aboine okunyolwakwo.

¹² Era yalibba w'ekinabbiri nga tafugika ooti mpunda w'omu kigona.

Yalibba mulabe wa buli muntu,
era nabuli muntu yalibba mulabewe.

Era yalibba wa bulabe
eeri abantube bonabona."

¹³ Era Agali n'awa oMusengwa eyatumwire naye, eriina ati, "Niiwe oKibbumba ambona,"

* **16:11 16:11** *Isimairi. Litegeeza, OKibbumba awulira.*

olw'okubba yakobere ati, "Atyanu mboine Oyo iye ambona."

¹⁴ Era eyo niiyo ensonga kagira beeta eiruba eriri aakati w'e Kadesi n'e Bberedi bati, "Eiruba lya Nanzwa w'oBwomi iye aMbona.†"

¹⁵ Kale Agali n'abyala n'oIbbulaamu omwisuka era oIbbulaamu n'awa omwana oyo eriina Agali oguyabyaire ati, Isimairi.

¹⁶ Agali oweyabyaliire oIsimairi, oIbbulaamu yabbaire w'emyanka 86.

17

ENdagaano ey'oKukomola

¹ Awo oIbbulaamu oweyabbaire nga w'emyanka 99, oMusengwa n'amubonekera, n'amukoba ati, "Ninze oKibbumba oWabwezye Bwonabwona, ongonderenge era obbenge mutuukirirye.

² Naliragaana endagaano yange na iwe, era n'alikuwa abaizukulu bangi ino."

³ Awo oIbbulaamu n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali kaisi oKibbumba n'amukoba ati,

⁴ "Nze oku lwange endagaano eyange na iwe eri eti, walibba zeiza w'amawanga mangi.

⁵ Kale tibakaali bakweta Ibbulaamu, neye erinalyo lyabbanga Ibbulaimu* olw'okubba nkusu-ucirye iteeye w'amawanga amangi.

† 16:14 16:14 Nanzwa w'oBwomi iye aMbona. Omu Lwebbulaniya kiri Beerulakairooyi. * 17:5 17:5 Ibbulaimu. Litegeeza Iteeye wa bangi.

⁶ Era nalikuwa abaizukulu bangi ino. Naligira n'ozwamu amawanga era n'abamo kwibo balibba bakabaka.

⁷ Era nalikola endagaano yange ng'endagaano eyenkalaakalira aakati wange na iwe n'eibyaireryo erylirawo. Yalibba ndagaano eyalikola omu mirembe egyaliirawo, era ng'ekoba eti, 'Ninze oKibbumbawo era oKibbumba w'eibyaireryo erylirawo.'

⁸ Era nalikuwa iwe n'eibyaireryo erylirawo ekyalo kyonakyona eky'e Kanani ekyolimu ng'omugeni, ni kibba kikyo n'eibyaireryo emirembe n'emirembe. Era nze, naabbanga Kibbumba w'eibyaireryo."

⁹ Awo oKibbumba n'akoba oIbbulaimu ati, "Iwe, oteekwa okukuuma endagaano yange, era n'eibyaireryo ery'emirembe egyaliirawo bona bateekwa okugikuuma.

¹⁰ Enu niiyo engeri egimuli n'okukuumamu endagaano yange, iwe n'eibyaireryo erylirawo: Nabuli musaiza mwinywe yateekwanga okubba mukomole.

¹¹ Mwabbanga n'okukomola era kaabbanga niiko akamanyiciryo ak'endagaano aakati wange na inywe.

¹² Omu b'emirembe egyaliirawo, nabuli mwisuka mwinywe eyamalanga enaku omunaana, bateekwanga okumukomola. Omwo ng'otwaliiryemu abaana abaisuka abemwabyalanga, era n'abanamawanga abemwagulanga-obuguli.

¹³ Abo abemwabyalanga, n'abo abemwagulanga-obuguli, mwateekwanga

okubakomola. Era ako kaabbanga niiko akamanyiciryo ak'obuliwo oku mibiri gyanywe, ak'endagaano yange eyenkalaakalira.

¹⁴ Nabuli musaiza ogubatakomolenge, tiyaabbenge moiza oku bantu bange era yaabbanga tagondeire endagaano yange.”

¹⁵ Era oKibbumba n'akoba oIbbulaimu ati, “OSalaayi omukaliwo, tokaali omweta Salaayi, neye Saala niiryo eryabbanga eriinalye.

¹⁶ Nalimuwa enkabi, era mazima nalikuwa omwisuka mwiye era oSaala n'abba maaye w'amawanga, n'abamo kwibo ni babba bak-abaka.”

¹⁷ OIbbulaimu n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali, neye n'aseka, era ni yeebuulya omu mwoyogwe ati, “Dala kyezyeka omusaiza ow'emyanka 100 okubyala? Era dala kyezyeka oSaala ow'emyanka 90 okubyala?”

¹⁸ Era oIbbulaimu n'akoba oKibbumba ati, “Amo koizi oIsimairi niiye eyatwala enkabigyo!”

¹⁹ Neye oKibbumba n'amukoba ati, “Bbe, oSaala omukaliwo walibyala naye omwisuka era n'omuwa eriina oti, Isaka.[†] Nalikola endagaano yange na niiye, okubba endagaano eyenkalaakalira eeri eibyairerye eryaliirawo oluzwanyumalwe.

²⁰ N'oIsimairi, mpuliire ebyomusabiire. Era mazima n'amuwa enkabi, era yalibba kibyali, era eibyairerye ni libba linene ino. Yalibba iteeye wa bafugi ikumi na babiri, era nalimuwa abaizukulu bangi ino ni babba igwanga erinene era ery'amaani.

[†] **17:19 17:19** *Isaka. Litegeeza Aseka.*

21 Neye nalikola endagaano yange eye-nkalaakalira n’oIsaka, oSaala oguyalikubyalira omu mwanka ogwiza omu biseera ooti biinu.”

22 Awo oKibbumba oweyamalire okutumula n’oIbbulaimu, oKibbumba n’amuleka aawo n’ayaba.

23 Oku lunaku olunanyere olwo oIbbulaimu n’akomola omutaane oIsimairi. Era kwolwo n’akomola n’abasaiza bonabona abandi ababbaire omu kisitokye, ng’otwaliiryemu abagalama abebabyaliire omu kisitokye era n’abeyabbaire agulire-obuguli.

24 OIbbulaimu yabbaire w’emyanka 99 oweba-mukomoleire,

25 kaisi iye omutaane oIsimairi yabbaire w’emyanka ikumi na misatu.

26 OIbbulaimu n’omutaane oIsimairi babako-moire ku lunaku lunanyere olwo oMusengwa oluyamubonekeire.

27 Era ni bakomola n’abasaiza bonabona ab’omu kisitokye ng’otwaliiryemu abo abebabyaliiremu, n’abo abeyagulire oku banamawanga.

18

Abageni abasatu

1 Lumo oIbbulaimu yabbaire okumpi n’agavule aga Mamule oMusengwa n’amubonekera. OIbbulaimu yabbaire atyaime nza oku mulyango gw’eweema omusana ng’akasana kapalukuka.

2 Awo oIbbulaimu n’asiirya amaisoge n’abona abasaiza basatu nga beemereire okumpi aawo.

Oweyababoine, n'ayalamuka okuzwa oku mulyango gw'eweema okubasangaana, era n'afuunama n'aica empumi okwitakali

³ kaisi n'akoba ati, "Owoobba nga sengwa onsiimire, tiwambitaku nze omuweereryawo.

⁴ Aale oleke baleete otwizi, munaabeku ebigere, era muwuumulireku omu musaale gunu aanu.

⁵ Era njaba okubasuniraku n'ekyokulya mulyeku okwiramumu amaani kaisi mwabe. Ekyo kityo olw'okubba mubitiireku e wange nze omuweererya waanywe." Ni bakoba bati, "Ekyo kisa ino era okole otyo, ng'owookobere."

⁶ Kale oIbbulaimu n'ayanguwa okwaba omu weema egiri oSaala n'amukoba ati, "Otegeke mangu ebipimo bisatu eby'obusye obusa, okande era osumbe ekyokulya."

⁷ Awo oIbbulaimu n'airuka omu kiraalo ky'ente, ni yeeseeyamu okitobba omugondi era omusa, n'awa omugalama era omugalama n'ayanguwa n'amusala era n'amusumba.

⁸ Era oIbbulaimu n'akwata amakita, n'amata, n'enyama egibasumbire, n'ainula abasaiza nago. Owebabbaire balya n'ayemerera okumpi nabo omu musaale okubaweererya ng'omusimaami.

⁹ Awo ni bamubuulya bati, "OSaala omukaliwo ali yaina?" Iye n'abairamu ati, "Ali mu weema."

¹⁰ Awo oMusengwa n'akoba ati, "Mazima n'aliira eenu omwanka ogwo omu kiseera kinu, era oSaala omukaliwo yalibba aliku omwana mwisuka."

OSaala yabbaire awulisisya omu weema ng'ali oku mulyango oMusengwa e giyabbaire akubbiire omugongo.

¹¹ OIbbulaimu n'oSaala babbaire bakairiire, era nga babitiriire emyanka era ng'oSaala yabitireku emyanka gy'okubyala.

¹² Kale oSaala n'asekera omu kifubba ng'akoba ati, "Nga nkairiire era n'omusengwa wange yena ng'akairiire, nkaali mpezya okusuna okwisangaalo ly'okwegaita naye?"

¹³ Awo oMusengwa n'akoba oIbbulaimu ati, "Lwaki oSaala asekere era n'akoba ati, 'Dala nalibyala omwana nga nkairiire nti?'

¹⁴ Waliwo ekikaya oMusengwa? Omu biseera ebiragaane naliira eenu omwanka ogwiza era oSaala yalibba aliku omwana mwisuka."

¹⁵ OSaala n'atya, kale ni yeegaana ng'akoba ati, "Tinsekere."

Neye oMusengwa n'akoba ati, "Oleke okweegaana, osekere."

OIbbulaimu yeegairira olwa Sodoma

¹⁶ Awo abasaiza ni basetuka okuzwa e wa Ibbulaimu, ni baaba awantu okulengera oSodoma era oIbbulaimu n'ayaba nabo okubeerekaku.

¹⁷ Awo oMusengwa n'akoba ati, "Tinabisabise oIbbulaimu ekindi kumpi okukola.

¹⁸ Ekyyo kityo olw'okubba mazima eibyaire lya Ibbulaimu lyalibba igwanga erinene era ery'amaani, era amawanga gonagona ag'oku kyalo galisuna enkabi kubitira mu niye.

¹⁹ Era kagira mmulondere, kaisi ayezye okulungamya abaanabe n'abaizukulube abaliirawo

okungonderanga nze oMusengwa nga bakola ebyobutuukirirye n'eby'obwenkanya. Olwo kaisi nze oMusengwa mpezye okumukolera ebina musuubizire."

²⁰ Awo oMusengwa n'akoba oIbbulaimu ati, "Okwezulugumira abantu b'e Sodoma n'e Gomola kubitiriri ino, era bakola ebikole bibbibibbi ino.

²¹ Kale oleke nserengeteyo mbone ooba ng'okwezuluguma okwo okutuukire egyendi kutuuce ooba bbe era obanga tikityo, namanya."

²² Awo abasaiza badi ababiri ibo ni bazwa aawo ni basimba e Sodoma, neye oIbbulaimu n'asigala ng'akaali ayemereire omumaiso ga Musengwa.

²³ Kale oIbbulaimu n'aigerera e gyali kaisi n'amubuulya ati, "Wajigirica abatuukirirye aamo n'abakola ebikole ebibbibibbi?

²⁴ Olwo singa omu kibuga mwabbaamu abatuukirirye 50? Olwo dala wakijigirica era nandi n'okisoniya oku lw'abatuukirirye 50 abakirimu?

²⁵ Kyabba tikisa okukola otyo, iwe okwita abatuukirirye aamo n'abakola ebikole ebibbibibbi, era okubitya abatuukirirye n'abakola ebikole ebibbibibbi omu ngeri efaanana. Era mazima tiwakikola. Aale oMulamuzi w'ekyalo kyonakyona takola ekintu ekituuce?"

²⁶ OMusengwa n'airamu oIbbulaimu ati, "Singa nayajirya abatuukirirye 50 omu kibuga e Sodoma, naleka ekibuga kyonakyona oku lwabwe."

²⁷ OIbbulaimu tete n'akoba ati, "Musengwa onsoniye okuguma ni neeyongera okutumula na

iwe newankubbaire nga ndi muntu-buntu era ndi nkungu era ikoke.

²⁸ Olwo singa oku batuukirirye 50 kwabba kubulaku abataanu? Era wajigirica ekibuga ekyo kyonakyona olw'okubba abataanu babulaku?"

Awo oMusengwa n'akoba ati, "Owenayajiryayo 45 tinakijigirice."

²⁹ Tete era oIbbulaimu n'amukoba ati, "Olwo singa wayajiryayo 40 bonkani?"

Iye n'amwiramumu ati, "Oku lw'abantu 40 tinakijigirice."

³⁰ Awo oIbbulaimu n'amukoba ati, "Nkwegairiire Musengwa tiwasunguwala era oleke ntumuleku tete. Olwo singa wayajiryayo 30."

Iye n'amwiramumu ati, "Tinakikole singa nayajiryayo 30."

³¹ Era oIbbulaimu n'akoba ati, "Musengwa onsoniye okuguma ni yeeyongera okutumula na iwe. Olwo singa wayajiryayo aabiri bonkani?"

Iye oMusengwa n'akoba ati, "Oku lw'abantu aabiri tinakijigirice."

³² Awo oIbbulaimu n'akoba ati, "Nkwegairiire Musengwa tiwasunguwala, era oleke tete ntumuleku omulundi ogundi gumo gwonkani. Olwo singa wayajiryayo ikumi?"

Iye n'airamumu ati, "Oku lw'abantu eikumi tinakijigirice."

³³ Awo oMusengwa oweyamalire okutumula n'oIbbulaimu ni yeeyabira era n'oIbbulaimu yena n'akanga e wuwe.

19

Bajigirica oSodoma n'oGomola

¹ Awo abamalaika nago ababiri ni batuuka e Sodoma eigulo, era oLuuti yabbaire atyaime oku mulyango gw'ekikomera ky'oku kibuga ky'e Sodoma. OLuuti oweyababoine, n'asetuka okubasangaana era n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali okubawa ekitiisya.

² Awo oLuuti n'akoba ati, "Basengwa bange, mbegairiire mwawukeku e wange, nze omuweererya waanywe. Era muyinza n'okunaabaku ebigere era ni mugonawo, kaisi eizo amakeezi ni mwaba omu lugendo lwanywe."

Ibo ni bairamu bati, "Bbe, iswe twagona nza mu kiweeru aawo."

³ Neye iye n'abaazya ino era n'abatwala e wuwe. Era n'abasumbira ekiinulo n'emigaati egibulamu okazumbulukuca era ni balya.

⁴ Awo owebabbaire nga bakaali okugona, abasaiza abatobato n'abakulu abangi eino okuzwa omu bitundu ebitali bimo eby'ekibuga eky'e Sodoma, ni bazingiza enyumba ya Luuti.

⁵ Era ni beeta oLuuti bati, "Abasaiza bali yaina abacaire aanu eigulo? Obatuwulucirye twegaite nabo."

⁶ Awo oLuuti n'awuluka e nza e gibali era n'aigalawo olwigi,

⁷ kaisi n'abakoba ati, "Mbegairiire bainange, timwakola ekikole ekibbikibbi ekyenkanaawo.

⁸ Aale mubone eenu, ndi n'abaala bange babiri abakaali abaguna. Oleke mbabawulucirye era mwezye okubakola ekimutaka, neye abasaiza

abo timwabakola ekintu kyonakyona. Ekyo kityo olw'okubba abasaiza abo bageni bange kale ndi n'okubakuuma."

⁹ Awo ibo ni bairamu bati, "Otuzwerewo." Era ni bakoba bati, "Iwe omusaiza omuwuli niiwe otuwa ekyokukola! Aale atyanu twakubitya niiwe obundi okukiraku ibo." Era ni beeyongera okukaluubirira ino oLuuti, era ni baigerera okuvuna olwigi.

¹⁰ Neye abasaiza badi ababiri ababbaire omu nyumba ni bawuluka ni bakuusawo oLuuti ni bamukanja omu nyumba era ni baigalawo olwigi.

¹¹ Era awo ni boofuwalya abasaiza badi ababbaire oku mulyango, abatobato n'abakulu kaisi tibayezya okubona omulyango.

¹² Awo abasaiza nago ababiri ni bakoba oLuuti bati, "Oliku aanu n'abantu abandi? Ekikoba kiti, abasaiza abasuubizire okufumbirwa abaalabo, n'abaanabo, ooba omuntu w'olulyolwo yenayena aanu omu kibuga? Obwekibba kityo aale obatoole aanu,

¹³ olw'okubba twaba okujigirica ekibuga kinu. Era okwezulugumira abantu baakyo eeri oMusengwa kw'amaani ino, kale era atutumire kukijigirica."

¹⁴ Kale oLuuti n'ayaba era n'atumula n'abasaiza ababbaire basuubizire okufumbirwa abaalabe, era n'abakoba ati, "Mwanguweku muzwe omu kibuga kinu olw'okubba oMusengwa ali kumpi okukijigirica." Neye abasaiza abasuubizire okufumbirwa abaalabe baseegere bati oLuuti ajanja.

¹⁵ Awo owebwaceire amakeezi, abamalaika ni bakubbiriza oLuuti nga bamukoba bati,

“Oyanguweku! Okwate omukaliwo, n’abaalabo bombi abali aanu mwabe kaisi tibabajigirica nga babonereza ekibuga.”

¹⁶ Neye oLuuti ni yeezizyazizya. Kale awo abasaiza ni bamukwata oku ngalo, n’oku ngalo ya mukaliwe, n’oku ngalo gy’abaalabe bombi. Era ni babawuluca omu kibuga olw’okubba oMusengwa yabbaire abakwatiire ekisa.

¹⁷ Awo nga bankubawulucaamu, omoiza oku bamalaika nago n’abakoba ati, “Mwiruke mulame okufa! Timwalola e nyuma, era timwemerera awantu wonawona omu kyalo ekibulamu ensozi! Mwirukire mu nsozi, nga bbe baaba kubajigirica!”

¹⁸ Neye oLuuti n’abakoba ati, “Bbe, basengwa bange,* mbegairiire!

¹⁹ Munsiiimire nze omuweererya waanywe, era mundagire ekisa ky’amaani nga mundamya okufa. Neye timpezya okwirukira omu nsozi. Nnaabba nkaali okutuukayo akabbikabbi ako ni kantuukaku ni nfa.

²⁰ Neye aale obone eedi ekibuga kidi ikyo kiri kumpi, oleke njirukire omwo era nkako katono. Ondeke njirukire omwo, nkikyo kitono, tiniikyo? Awo kaisi obwomi bwange bulame.”

²¹ Awo omalaika n’amwiramumu ati, “Kale ekyo kyona ekyosabire nkiikiriirye. Era tinaire okujigirica ekibuga ekyotumwireku.

²² Neye era oirukireyo mangu olw’okubba timpezya okukola ekintu kyonakyaona ng’okaali

* **19:18 19:18** *Basengwa bange. Ebbaibbuli egimo gikoba, Musengwa wange.*

okukituukamu.” Ekibuga ekyo kagira bakyeta Zowaali.†

²³ Eisana lyabbaire lizwireyo oLuuti owey-atuukiire omu Zowaali.

²⁴ Awo oMusengwa n’atoonyesya oku Sodoma n’oku Gomola omusyo n’obuganga bwa mab-baale ebyoca eino nga bizwa omwigulu.

²⁵ Omu ngeri eyo n’ajigirica ebibuga ebyo, n’ekyalo ekyo kyonakyona ekibulamu ensozi, aamo n’abantu bonabona ababbaire omu bibuga ebyo, ekikoba kiti nabuli kintu ekimera ok-witakali.

²⁶ Neye omukali wa Luuti, n’alola e nyuma n’asuuka kikondo kya cumbi.

²⁷ Awo oIbbulaimu n’asetuka eizo amakeezi n’akanga omu kifo aweyabbaire ayemereireku omumaiso ga Musengwa.

²⁸ Kale n’alingirira e Sodoma n’e Gomola e gibiri, era n’eeri ekyalo kyonakyona ekyo ekibu-lamu ensozi, n’alengera ogwosi ogw’amaani nga guzwerayo nga guduunya ooti guudi oguzwera omu tanuulu.

²⁹ Kale oKibbumba oweyajigiricirye ebibuga eby’omu kyalo ekyo ekibulamu ensozi oLuuti omu yabbaire omutyami, n’ayebukirya oIbbu-laimu era n’atoola oLuuti omu kujigirika okwab-baire omu bibuga ebyo.

OLuuti n’abaalabe

³⁰ Awo oLuuti n’aniinaniina n’azwa omu Zowaali, n’ayaba n’atyama omu nsozi n’abaalabe bombi olw’okubba yatiire okutyama

† 19:22 19:22 Zowaali. Kitegeeza akabuga akatono.

omu Zowaali. Eeyo omu nsozi, iye n'abaalabe bombi babbanga mu mpuku.

³¹ Lwabbairi lumu omwala wa Luuti omukulu waaku n'akoba omutomuto waaku ati, "Oite-waiswe akairiire, kaisi mpaawo kunu musaiza, kale titwezya kwegaita n'omusaiza ng'empisa y'oku kyalo kyonakyona obweri.

³² N'olwekyo, tunywisye oitewaiswe envi-inyo ateemeere, kaisi twegaite naye atubyailemu abaana tubbeesyewo eibyaairerye nga tubitira mu niye."

³³ Era ekiire ekyo ni banywisya oitewaabwe enviinyo era omwala omukulu n'ayaba ni yeegaita n'oitewaabwe. Olw'obuteemeere oitewaabwe tiyakimanyicirye ng'omwala yeegaita naye era tiyakimanyicirye ng'omwala asetukawo.

³⁴ Awo oku lunaku olwairireku, omwala omukulu waaku n'akoba omutomuto waaku ati, "Eizo obwire neegaitire n'obbaabba. Oleke tumunywisye enviinyo tete ekiire kinu era wena oyabe weegaite naye atubyailemu abaana kaisi tubbeesyewo eibyaairerye nga tubitira mu niye."

³⁵ Era ni banywisya oitewaabwe enviinyo n'ekiire ekyo kyona, era omwala omutomuto waaku yena n'ayaba ni yeegaita naye. Tete era olw'obuteemeere oitewaabwe tiyamanyicirye nga yeegaitire naye era tiyamanyicirye ng'omwala asetukawo.

³⁶ Kale awo abaala ba Luuti bombi ni babba bida bya itewaabwe.

³⁷ Iye omwala omukulu waaku n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina

ati, Mowaabbu,‡ ng'oyo niiye ozeiza w'aBamowaabbu paka atyanu.

³⁸ Era n'omutomuto waaku yena n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina ati, Bbenami,§ ng'oyo niiye ozeiza w'aBaamoni paka atyanu.

20

OIbbulaimu n'Abbimereki

¹ Atyanu awo oIbbulaimu n'azwa e Mamule n'ayaba omwitwale ly'eidungu oNegevu era n'atyama omu kifo ekiri aakati w'e Kadesi n'e Suuli. Oluzwanyuma n'atyamaku omu Gerali akaseera katyayi kati,

² era eeyo niiyo oIbbulaimu e giyatumulire oku Saala omukaliwe ati, "Oyo mwonyoko wange." Era awo Abbimereki okabaka w'e Gerali n'alagira bamutwalire oSaala era n'amutwala obufumbo.

³ Neye oKibbumba n'abonekera Abbimereki obwire omu kirooto kaisi n'amukoba ati, "Obwoli aawo iwe oli mufu olw'omukali ogwotwaire. Oyo mukali mufumbo."

⁴ Atyanu iye Abbimereki yabbairi akaali okwegaita naye kale n'akoba ati, "Musengwa Kibbumba, waita omuntu* onambulaku omusango?

⁵ Aale iye oIbbulaimu tiyankobere ati oSaala mwonyokowe? Era oSaala yena tiyankobere ati oIbbulaimu mwonyokowe? Ekyo n'akikolere

‡ 19:37 19:37 Mowaabbu. Omu Lwebbulaniya litegeeza, okuzwa omu bbaabba. § 19:38 19:38 Bbenami. Litegeeza, omwana w'abantu b'olulyo lwange, ooba, oMwamoni. * 20:4 20:4 Omuntu. Ebbaibbuli egindi gikoba, bantu.

nga mmaite nti ekinkola tikibbikibbi era nga timpulira musango omu mwoyo gwange.”

⁶ Awo oKibbumba n’amukoba omu kirooto ati, “Niikyo ekyo, mmaite ng’ekiwakolere mwabaire mpaamu musango, era zena tinakuganyire okukola ekibbikibbi eeri nze. Niikyo ekyo kagira tinakuganyire n’okwegaita naye.

⁷ Aale atyanu omukali oyo omukanjirye oibaaye, olw’okubba oibaaye naabbi, yakusabira era n’obba mwomi. Neye owootamukanje, oli n’okumanya oti iwe n’abantubo bonabona mazima muli bafu.”

⁸ Awo Abbimereki n’asetuka eizo amakeezikeezi, n’ayeta abakungube bonabona, era oweyabakobeire ebyo byonabyona ebyabaire bituukirewo ni batya ino.

⁹ Awo Abbimereki n’alagira ni beeta oIbbulaimu kaisi n’amukoba ati, “Watukolere niki? Nakusoberye niki okundeetera nze n’obwakabaka bwange omusango ogw’amaani guti? Ebiwankolere tibikolekeka.”

¹⁰ Era Abbimereki n’abuulya oIbbulaimu ati, “Wabaire na nsongaki okukola ekyo?”

¹¹ Iye oIbbulaimu n’amwiramusi ati, “Naseegere nti, ‘Mazima aanu mpaawo muntu atya oKibbumba era banjita olwa mukali wange.’

¹² Neye era iye dala mwonyoko wange, olw’okubba oitewaiswe moiza newankubaire abamawaiswe baawule, neye era yasukire mukali wange.

¹³ Era oKibbumba oweyankobere okuzwa e waiswe, n’akobere oSaala nti, ‘Enu niiyo engeri egyoyezya okundagangamu ng’ontaka: Nabuli

wantu egitwabanga, okobenge abantu oti ndi mwonyokowo.’ ”

¹⁴ Awo Abbimereki n’akwata entaama, n’ente, n’abagalama abasaiza n’abakali, n’abiwa oIbbulaimu era n’amukanjirya n’oSala omukaliwe.

¹⁵ Era Abbimereki n’amukoba ati, “Atyanu, eitakali lyange nkuwaire, kiri gyoli okutyama wonawona e gyotaka.”

¹⁶ Era Abbimereki n’akoba iye oSala ati, “Atyanu ndi kuwa omwonyokowo esekeri gy’efeeza 1,000. Ekyo kiri kubba ng’akamanyiciryo okulaga abooli nabo bonabona nti obuliraku nakimo omusango.”

¹⁷ Era awo oIbbulaimu n’asaba oKibbumba era oKibbumba n’alamya Abbimereki, n’omukali w’Abbimereki era n’abagalama b’Abbimereki abakali, kaisi abantu abo bayezye okubyala tete.

¹⁸ Ekyo kyabbaire kityo olw’okubba oMusengwa yabbaire asibireku abakali bonabona ab’omu kisito ky’Abbimereki okubyala olwa Sala omukali wa Ibbulaimu.

21

OSala abyala oIsaka

¹ Awo oMusengwa n’akwatira oSala ekisa ng’oweyabbaire asuubizire.

² Kale oSala n’abba kida n’abyalira oIbbulaimu omwana mwisuka omu kiseera oKibbumba ekiyabbaire asuubizire oIbbulaimu. Omu kiseera ekyo oIbbulaimu yabbaire akairi-ire.

³ OIbbulaimu n'awa omwana oyo eriina oSaala oguyamubyalire ati, Isaka.

⁴ Awo oIsaka oweyayererye enaku omunaana, oIbbulaimu n'amukomola okutuukirirya ekiragi oKibbumba ekiyabbaire amuwaire.

⁵ OIbbulaimu yabbaire w'emyanka 100, owebabyaliire omwanawe oIsaka.

⁶ Awo oSaala n'akoba ati, "OKibbumba ampaire eisangaalo, era nabuli muntu eyakiwulirangaku yena yasangaalanga."

⁷ Era oSaala n'ayongeraku ati, "Aale naani eyandikobere oIbbulaimu ati oSaala yaliyonkesya abaana, oIbbulaimu n'aikirirya? Neye aale obone mbyaire naye omwana omwisuka omu myankagye egy'obukaire."

⁸ Kale omwana n'alawuka ni bamuzirisy, era oku lunaku olubamuzirisiiryeku, oIbbulaimu n'asumba embaga ey'amaani.

Babbinga Agali n'oIsimairi

⁹ Lwabbaire lumu oSaala n'abona oIsimairi, omwana Agali oMumisiri oguyabyaire n'oIbbulaimu, ng'ayereza oIsaka.

¹⁰ Awo oSaala n'akoba oIbbulaimu ati, "Obbinge omugalama oyo omukali n'omwanawe, olw'okubba omwana wa mugalama oyo tali n'okugabana oku by'obusika bya mwana wange oIsaka."

¹¹ Ekyo kyanakuwairye ino oIbbulaimu olw'okubba oIsimairi yena yabbaire mwanawe.

¹² Neye oKibbumba n'akoba oIbbulaimu ati, "Oleke okunakuwala olwa Isimairi

n'olw'omugalamawo omukali. Okole nabuli kintu oSaala ekyakukoba, olw'okubba omwIsaka mu walisunira abaizukulu.

¹³ Era omutaane w'omukali oyo omugalamawo yena n'alimuwa abaizukulu bangi ni babba igwanga, olw'okubba yena mwanawo."

¹⁴ Kale awo oIbbulaimu n'alamuka eizo amakeezikeezi, n'atoola ekyokulya n'ekisawo ky'eidiba ekibasukiremu amaizi n'abiwa Agali. Era n'abimuyeekezya oku mabega kaisi n'amuseebula n'omwana. Agali n'ayaba n'agadangada omwidungu ery'e Bberusebba.

¹⁵ Awo amaizi owegawoire omu kisawo, Agali n'ayaba n'ateeka omwana omu busaalesaale.

¹⁶ Kaisi iye n'ayaba n'atyama yalaku, okuzwa e giri omwana nga waliwo emita ooti 100. Yakolere atyo olw'okubba yakobere omu mwoyogwe ati, "Timpezya okuguma ni mbona omwana wange ng'afa." Era Agali oweyabbaire atyaime, n'atandiika okukuukulya.*

¹⁷ Awo oluzwanyuma oKibbumba n'awulira omwana nago ng'akunga, kale omalaika wa Kibbumba ng'ali omwigulu n'ayeta Agali, n'amukoba ati, "Agali, obbaire niki? Tiwaatya, olw'okubba oKibbumba awuliire omwanawo ng'akunga.

¹⁸ Osetuke, omusetule, omwemererye era omusaninkirirye. Ekyo kityo olw'okubba nalimuwa eibyaire linene ino ni libba igwanga erinene era ery'amaani."

21:12 21:12 Nta 17:16 * **21:16 21:16** *Okukuukulya.* Omu Lwebbulaniya Agali niye eyakungire, omu Luyonaani omwana niye eyakungire.

¹⁹ Awo oKibbumba n'alaga Agali eiruba, era Agali n'ayaba n'asena amaizi n'aizulya eki-sawo ekiyabbaire nakyo, n'agawa omwanawe n'anywaku.

²⁰ Era oKibbumba n'alabiriranga omwana oyo nga waakula, omwana oyo n'abba mutyami w'omwidungu, era n'asuuka mukubbi w'akalaso.

²¹ Eidungu eryo omuyabbaire omutyami babbaire balyeta Palani. Omaaye n'amusunira omukali ow'omu kyalo ky'e Misiri.

OIbbulaimu akola endagaano n'Abbimereki

²² Lwabbaire lumu okabaka Abbimereki n'ayaba n'oFikoli omuduumiriwe owa maje e giri oIbbulaimu, kaisi Abbimereki n'akoba oIbbulaimu ati, "OKibbumba akubbeera iwe mu byonabyona ebyokola.

²³ Atyanu ntaka ondayirire aanu omumaiso ga Kibbumba oti, tiwalimbitya kubbikubbi n'abaana bange, waire abaizukulu bange. Neye wankoleranga eby'ekisa nze n'abantu b'omu kyalo kinu omwotyaime, nga zena obwenkukoleire."

²⁴ Kale oIbbulaimu n'akoba ati, "Ndayira tinalikubitya kubbikubbi."

²⁵ Awo oIbbulaimu ni yeezuluguma eeri Abbimereki olw'eiruba abaweererya b'Abbimereki eribabbaire bamunyagireku.

²⁶ Neye Abbimereki n'akoba ati, "Timmaite omuntu eyakolere ekintu ekyo, kaisi wena tiwankobeireku ekyo. Era olwatyanu lunsookere okukiwulira."

²⁷ Awo oIbbulaimu n'akwata entaama n'ente, n'agiwa Abbimereki, era bombi ni bakola endagaano.

²⁸ Neye oIbbulaimu n'akwata entaama enduusi musanvu omu kiraalokye n'agyawulaku.

²⁹ Awo Abbimereki n'abuulya oIbbulaimu ati, "Entaama egyo enduusi omusanvu egyoyawireku, gitegeeza niki?"

³⁰ OIbbulaimu n'amwiramumu ati, "Oikirirye otwale entaama egyo enduusi omusanvu, ekyo kibbe kamanyiciryo akakakasa kati oikiriirye oti ninze enakwire eiruba eryo."

³¹ N'olwekyo ekifo ekyo ni bakyeta Bberusebba,[†] olw'okubba eeyo niiyo bombi e gibakoleire endagaano.

³² Kale awo owebamalire okukola endagaano e Bberusebba, Abbimereki n'oFikoli omudu-umiriwe ow'amaje ni bakanga omu kyalo ky'aBafirisuuti.

³³ Awo oIbbulaimu n'akoma omu Bberusebba omusaale ogubeeta bati, tamalisika, era n'asinzira eeyo oMusengwa aTawaawo.

³⁴ Era oIbbulaimu n'abba mutyami omu kyalo ky'aBafirisuuti, okumala eibbanga linene.

22

OKibbumba agezesya oIbbulaimu

¹ Awo nga wabitirewo ekiseera, oKibbumba n'agezesya oIbbulaimu okubona ng'amugondera, kale n'amweta ati,

[†] **21:31 21:31** *Bberusebba*. Omu Lwebbulaniya litegeeza, *eiruba ly'obweyamo*, ooba, *eiruba lyomusanvu*. **21:31 21:31** 26:33

“Ibbulaimu!” OIbbulaimu n’ayetuka ati, “Waitu!”

² OKibbumba n’amukoba ati, “Okwate omwanawo oIsaka, oyo ogwoli naye omoiza yenkani era ogwotaka eino, oyabe naye omu kyalo ky’e Moliya, oku lusozi olunalikulaga. Oyabe omuweereyo eeyo abbe sadaaka egibooca yonayona.”

³ Eizo amakeezikeezi, oIbbulaimu n’alamuka n’abbeeta enkwi egy’okwocerya esadaaka, era n’ategeka ompundawe. Awo n’akwata ababiri oku baweereryabe, n’omwanawe oIsaka, ni basimbuka okwaba omu kifo oKibbumba ekiyab-baire amukobere.

⁴ Awo nga bamalire enaku ibiri, olwokusatu oIbbulaimu n’asiirya amaiso n’alengera ekifo egibabbair baaba.

⁵ Awo n’akoba abaweereryabe ati, “Musigale aanu n’ompuda, nze n’omwana wange twabe eedi tusinze, kaisi oluzwanyuma twire e gimuli.”

⁶ Kale awo oIbbulaimu n’atoola enkwi egy’okwocerya esadaaka n’agitiika omwanawe oIsaka, iye oIbbulaimu n’akwata amakala agaliku omusyo n’empiima, ni baaba aamo bombi.

⁷ Awo oIsaka n’ayeta oiteeye ati, “Bbaabba!” OIbbulaimu n’ayetuka ati, “Waitu, okoba otya mwana wange.” OIsaka n’amukoba ati, “Mbona tuli n’amakala agaliku omusyo n’enkwi, neye ontaama omutomuto ow’esadaaka egibooca yon-ayona ali yaina?”

⁸ OIbbulaimu n'amwiramumu ati, "Mwana wange, oKibbumba iye onanyere yagabirira ontaama omutomuto ow'esadaaka eyo." Awo bombi ni beeyongera nga batambula.

⁹ Atyanu owebatuukire omu kifo oKibbumba ekiyabbaire amukobere, oIbbulaimu n'ayombeka ekyoto, n'apangaku enkwi, kaisi n'asiba omwanawe oIsaka, n'amugalaamirirya oku nkwi egiri oku kyoto. ¹⁰ Awo oIbbulaimu n'atoola empiima okwita omwanawe.

¹¹ Neye omalaika wa Musengwa ng'ali omwigulu, n'amweta ati, "Ibbulaimu! Ibbulaimu!" OIbbulaimu n'ayetuka ati, "Waitu!"

¹² Omalaika n'amukoba ati, "Tiwaita omwanawo era tomukolaku akabbikabbi konakona. Atyanu ntegeire ng'otya oKibbumba. Ekyo kityo olw'okubba tiweezizyazirye oku ky'okuwaayo omwanawo, omwana omoiza yenkani."

¹³ Awo oIbbulaimu n'asiirya amaiso n'abona ontaama omusaiza ng'amazigage geekwatiire omu bisaale. Kale n'ayaba n'amutoolayo, n'amuwaayo abbe sadaaka egibooca yonayona omu kifo ky'okuwaayo omwanawe. ¹⁴ Kale oIbbulaimu n'awa ekifo ekyo eriina ati, "OMusengwa aGabirira." Era paka lwatyanu ekifo ekyo abantu bakyeta bati, "Oku lusozi olubeeta bati, 'OMusengwa aGabirira.' "

¹⁵ Awo omalaika wa Musengwa ng'ali omwigulu n'ayeta oIbbulaimu omulundi ogwokubiri.

¹⁶ Era n'amukoba ati, "OMusengwa akoba ati, 'Nze onanyere ndayira, olw'okubba okolere otyo, tiweezizyazizirye oku ky'okuwaayo omwanawo, omwana omoiza yenkani,

¹⁷ dala nalikuwa enkabi. Era nalikuwa eibyaire linene ino ni libbaamu abantu bangi ooti nkota egiri angulu egitabalika, era bangi ooti musenye oguli oku mbale kw'enyanza ogutabalika. Era eibyaireryo lyaliwangula era ni liwamba ebibuga by'abalabe baabwe.

¹⁸ Era amawanga gonagona ag'oku kyalo naligawa enkabi nga mbitira mwibyaireryo, olw'okubba ongondeire.' "

¹⁹ Awo oIbbulaimu n'oIsaka ni bakanga egiri abaweererya ba Ibbulaimu. Era ni basimbuka bonabona aamo ni bakanga e Bberusebba, era oIbbulaimu ni yeeyongera okubba mutyami waayo.

Eibyaire lya Nakoli

²⁰ Awo nga wabitirewo ekiseera, ni bakobera oIbbulaimu bati, "OMirika yena mukali mubyaire, era yabyaire n'omugandawo oNakoli abaana munaana.

²¹ Omutaane waabwe omubere niiye oWuzi, kwoyo ni kwiraku oBbuzi, ni kwiraku oKemwiri oiteeye w'Alamu.

²² Awo ni kwiraku oKesedi, kwoyo ni kwiraku oKazo, ni kwiraku oPirudaasi, ni kwiraku oIdulaafu, ni kwiraku oBbeesweri."

²³ OBbeesweri oyo niiye oiteeye wa Labbeeka. Abo niibo abaana omunaana oMirika abeyabyaire n'oNakoli omuganda wa Ibbulaimu.

²⁴ Atyanu oLewuma omukali wa Nakoli ogondi yena n'abyala abaana bana: OTebba, n'oGakamu n'oTakasi, n'oMaaka.

23

Okufa n'okuliika oSaala

¹ OSaala yawangaire emyanka 127,

² n'afeera omu kibuga e Kiriyaasi Alubba, okuti ekibeeta Kebbulooni omu kyalo ky'e Kanani. Era oweyafiire, oIbbulaimu n'aingira omu weema omulambo omugwabbairi, n'amukunga, era n'akulumuca n'amaliga.

³ Awo oluzwanyuma oIbbulaimu n'asetuka n'azwa e giri omulambo gw'omukaliwe, n'ayaba eeri aBakiiti, n'abakoba ati,

⁴ "Nze ndi musenze era tindi w'eigwanga lyanywe. Mungulyeku eitakali ly'okuliikangamu abafu, mpezye okuliikamu omufu wange."

⁵ Awo aBakiiti ni bamwiramumu bati,

⁶ "Mukulu iswe tubbairi tukoba tuti, iwe tukutwala ng'omukungu wa Kibbumba mwiswe. Oliike omufuuwo omu magombe ag'empuku agewasiimaku, ku gonagona agetulinago. Kwiswe mpaawo muntu eyakugaana okuteeka omufuuwo omu magombe agewasiima."

⁷ Awo oIbbulaimu n'asetuka n'akotama omumaizo ga Bakiiti okubawa ekitiisya,

⁸ kaisi n'abakoba ati, "Obwemubba nga musima ndiike aanu omufu wange, mbaire nkoba nti muneegairirireku Efulooni omutaane wa Zokali,

⁹ angulye empukuye eeri e Makupera, iyo eeri omwitakalirye egirikoma. Mumusabe agingulirye yaanu mumaiso gaanywe, oku bbeeyi yaayo entuuce, kaisi ebbe yange ey'okuteekangamu abafu."

¹⁰ Atyanu Efulooni yena yabbaire atyaime aawo aamo n'aBakiiti abainaye, okumpi n'omulyango gw'ekikomera ky'oku kibuga. Awo Efulooni n'airamu olbbulaimu ng'abantu bonabona abaliwo bawulira ati,

¹¹ "Kadi, mukulu nze mbaire nkoba nti, nkuwa ekigona kyonakyona, n'empuku erimu. Era ndi kubikuweera yaanu mumaiso g'abantu bange, iwe oteekemu omufuuwo."

¹² Tete olbbulaimu n'akotama omumaiso ga Bakiiti okubawa ekitiisya.

¹³ Era n'akoba Efulooni ng'abantu bonabona abaliwo bawulira ati, "Nze mbaire nkoba nti, eitakali lyonalyona owoobba ng'oikiriirye okulimpa, n'akugulaku-buguli. Oikirirye nkusasule, awo kaisi ndiikemu omufu wange."

¹⁴ Era tete Efulooni n'airamu olbbulaimu ati,

¹⁵ "Mukulu, mbaire nkoba nti, eitakali eryo ligula esekeri* gy'efeeza 400, neye ekyo tikikulu, iwe oliikemu omufuuwo."

¹⁶ Awo olbbulaimu n'aikirirya ebbeeyi Efulooni egiyamukobere, era n'amuwa esekeri egy'efeeza 400 egiyabbaire amukobere

* **23:15 23:15 Esekeri.** Niigyo egyabbaire egimo oku mpiiya egibakolesyanga omu kiseera ekyo.

ng'abantu bonabona abaliwo bawulira. OIbbulaimu yabalire esekeri egy'efeeza 400, ng'akolesya ekipimo ky'abasuubuuzi.

¹⁷ Kale omu ngeri etyo eitakali ly'Efulooni ery'e Makupera ekiri e buzwaisana bw'ekitundu ekibeeta Mamule, ng'otwaliiryemu empuku, n'emisaale gyonagyona okutuukira nakimo egirikoma, ni lisuukira nakimo lya Ibbulaimu.

¹⁸ Lityo eitakali ni lisuuka lirye ng'abantu bonabona ababbairi okumpi n'omulyango gw'ekikomera ky'oku kibuga babona era ng'aBakiiti niibo abajulizi abakakasa.

¹⁹ Awo oIbbulaimu oweyamalire okugula eitakali eryo n'ateeka omukaliwe oSaala omu mpuku ey'omwitakali nago ery'e Makupera okumpi n'e Mamule. OMamule okuti bakyeta Kebbulooni era kiri mu kyalo ky'e Kanani.

²⁰ Kale eitakali eryabbairi empuku, era eryabbairi erya Bakiiti, ni lisuukira kimo lya Ibbulaimu ly'okuliikangamu bafu.

24

Obufumbo bwa Isaka n'oLabbeeka

¹ Atyanu omu kiseera ekyo oIbbulaimu yabbairi akairiire ino, era oMusengwa ng'amuwaire enkabi omu bintu byonabyona oIbbulaimu ebiyakolere.

² Lwabbairi lumu oIbbulaimu n'akoba omuweereryawe akira obukulu omu kisitokye

era onyampala w'ebintu byonabyona ati,
"Okwate ansi oku kisambi* kyange,

³ ng'olayira omumaiso ga Musengwa iye oK-
ibbumba ow'eigulu n'ekyalo, oti tiwakwere
omwana wange omukali kuzwa mu bantu banu
aBakanani abetutyaimemu.

⁴ Neye ntaka oyabe e waiswe omu kyalo e
gibambyala, era omu b'ekika kyange, mwobba
okwere omwana wange olsaka omukali."

⁵ Awo omuweererya n'akoba oIbbulaimu ati,
"Olwo kaisi omukali obweyalibba taikiriirye
okuzwa e waabwe okwiza na nze omu kyalo
kinu? Olwo omutaanewo niiye ogunalitwala
omu kyalo ekyo e giwazwire?"

⁶ Iye oIbbulaimu n'amukoba ati, "Togezyanga
okutwala omwana wange eeyo.

⁷ Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa iye oK-
ibbumba ow'eigulu, era oyo eyantoiere omu
kisito kya bbaabba, n'omu kyalo ky'e waiswe,
era eyatumwire na nze n'ansuubiza ng'alayira
ati, 'Naliwa eibyaireryo ekyalo kinu,' oKib-
bumba oyo yalituma omalaikawe okukwekubbe-
mbera n'akwezyesya okukwera omwana wange
omukali kuzwa yeeyo.

⁸ Neye omukali obweyalibba taikiriirye
okwiza na iwe, iwe tiwalibbaaku musango
olw'okulayira okwo. Neye ekyotagezyanga
okukola, niikyo okutwala eeyo omwana wange
okutyamayo."

* 24:2 24:2 Okwate ansi oku kisambi kyange. Kaabbanga
kamanyinciryo akakakasa okutacuuka kw'ekirayiro.

⁹ Kale awo omuweererya wa Ibbulaimu n'alayira ng'akwaite ansi oku kisambi kya musengwawe, n'amulayirira mwebyo oIbbulaimu ebiyamukobere.

¹⁰ Awo omuweererya oyo n'atoolaku engamira ikumi oku gya musengwawe, n'ayabiraku omu kibuga oNakoli omu yabbaire omutyami. Ekibuga ekyo kiri mambuka w'eitwale ly'e Mesopotamiya. Omuweererya nago yatwaire ebirabo byonabyona ebisa, ebiyatoire e wa musengwawe.

¹¹ Oweyatuukire eeyo, n'aica engamira ok-witakali aawo okumpi n'eiruba e nza w'ekibuga. Oweyatukiire aawo obwire bwabbaire bwatira okwirugala, era kyabbaire kiseera abakali eki-ibaabirangamu okwiruba okusena amaizi.

¹² Awo omuweererya n'asaba ati, "Oo Musengwa, iwe oKibbumba wa musengwa wange oIbbulaimu, nkusaba ompe enkabi olwatyanu omu nsonga endeetere eenu, era okolere omusengwa wange oIbbulaimu eby'ekisa.

¹³ Aale obone ngonu njemereire aanu okumpi n'eiruba, abaala b'omu kibuga egibaiza okusena amaizi.

¹⁴ Oganye omwala onkooto ogunakoba nti, 'Otiikule ensakayo, ompeeku amaizi nnyweku,' era n'akoba ati, 'Onywe, era n'engamiragyo njaba okugisenera amaizi ginywe,' abbe niye oyo ogwolondeire omuweereryawo oIsaka. Era ekyo niikyo ekimba ntegeerereku ng'okoleire omusengwa wange eby'ekisa."

¹⁵ Yabbaire akaali okumala okusaba, oLabbeeka n'atuuka ng'agingiire ensakaye

okwibega. OLabbeeka oyo yabbaire mwala wa Bbeesweri omutaane wa Mirika omuka Nakoli, oNakoli omuganda wa Ibbulaimu.

¹⁶ OLabbeeka yabbaire mwala musiipoono ino, nga nkooto era nga muguna ng'omusaiza tamumanyangaku. Kale n'aserengeta okwiruba, n'asena amaizi n'aizulya ensakaye. Awo oweyabbaire ng'azwayo akanga,

¹⁷ omuweererya wa Ibbulaimu n'airuka okwaba okumusangaana, kaisi n'amukoba ati, "Nkwegairiire, ompeeku amaizi ag'omu nsakayo nnyweku."

¹⁸ Awo oLabbeeka n'amukoba ati, "Mukulu, onyweku." Amangu ago oLabbeeka ni yeetikula ensaka, n'agikwatirira, n'amuwa amaizi n'anywa.

¹⁹ Awo oLabbeeka oweyamalire okumuwa amaizi okunywa, n'amukoba ati, "Oleke nsenere n'engamiragyo gyona ginywe agagimala."

²⁰ Kale awo n'ayanguwa okutwala amaizi agabbaire omu nsakaye, n'agasuka omu kintu ebisolo omu binyweramu amaizi, era n'airuka n'akanga okwiruba, n'asenera engamira gyonagyona egy'omuweererya oyo amaizi.

²¹ OLabbeeka yakolanga ebyo ng'omuweererya amwekalikica amaiso mu kasirinkiriri, okubona ooba ng'oMusengwa amuwaire iye omuweererya enkabi omu lugendolwe.

²² Engamira oweyamalire okunywa amaizi, omuweererya n'atoolayo empeta y'oku nindo ey'ezaabbu ey'ebbeeyi, n'obukomo bw'oku ngalo bubiri, obw'ezaabbu obw'ebbeeyi.

23 Kaisi n'amubuulya ati, "Nkwegairiire onkobereku, oli mwala waani? Era, omu kisito kya iteewo mwezya okubba mulimu enyumba nze n'abanange omu twezya okugona?"

24 Iye n'amwiramumu ati, "Ndi mwala wa Bbeesweri omutaane wa Nakoli n'omukaliwe oMirika."

25 Era n'amukoba ati, "Tuli n'ebisubi bingi eby'okwalira ebisolo okugonaku, n'ebiyokulya byagyo, era tuli n'ekifo iwe n'abainawo awemwezya okugona."

26 Awo omuweererya nago, n'akoma amazwi era n'akotamya omutwe n'asinza oMusengwa.

27 Era n'akoba ati, "Musengwa, iwe oKibbumba wa musengwa wange oIbbulaimu bakuwuje, olw'okubba oyabire ng'omulaga ng'obwoli ow'ekisa era omwesigwa e gyal. Era zena Musengwa onnungamirye n'ontuca omu kisito ky'abaganda ba musengwa wange."

28 Awo omwala n'airuka n'ayaba e ika n'akobera ababbairi omwamaaye byonabyona ebibbairi.

29 Atyanu oLabbeeka yabbairi n'omwonyoko, eriinalye bati Laabbaani. Kale oLaabbaani n'ayalamuka okuwuluka n'ayaba okwiruba okusangaana omusaiza nago.

30 OLaabbaani oweyaboine omwonyoko n'empeta y'oku nindo n'obukomo oku ngalo, era n'awulira n'okuwulira oLabbeeka ng'alonsya ebintu omusaiza nago ebyamukobere, awo n'ayaba eeri omusaiza nago era n'amwajirya ng'ali aawo n'engamiragye okumpi n'eiruba.

³¹ Awo oLaabbaani n'amukoba ati, "Oize twabe e ika iwe omuntu, oMusengwa ogwawaire enkabi! Kibba kitya iwe okusigala e nza eenu? Ntegekere enyumba n'ekifo engamira e gigyabba."

³² Kale awo omusaiza nago n'ayaba, n'aingira omu nyumba egibamutegekeire kaisi oLaabbaani n'asindibula emigugu oku ngamira. Era ni baleeta ebisubi ebyokugyalirira okugonaku, n'ebindi ebyokulya. Awo ni baleetera omusaiza nago n'abeyabbaire nabo amaizi okunaaba ebigere.

³³ Kaisi ni bainula omusaiza nago n'abeyabbaire nabo ekyokulya, neye n'abakoba ati, "Tinaalye nga nkaali okwanjula ekindeetere." Iye oLaabbaani n'amukoba ati, "Aale otukobere."

³⁴ Awo omusaiza nago n'atoolera okubasonzolerati, "Nze ndi muweererya wa Ibbulaimu.

³⁵ OMusengwa yawaire omusengwa wange enkabi mbitiriri, era n'asuuka musuni. Amuwair e biraalo by'ente n'eby'embuli n'eby'entaama. Era amuwair efeeza n'ezaabbu, n'amuwa n'abagalama abakali n'abasaiza, n'engamira, n'empunda.

³⁶ Era n'oSaala omuka musengwa wange, n'abyala naye omwana mwisuka, omu myanka gya Saala egy'obukaire. Era omusengwa wange n'awa omwana oyo ebintubye byonabyona.

³⁷ Era omusengwa wange n'ankolesya ekirayiro ng'ankoba ati, 'Tokweranga omwana wange omukali kuzwa mu bantu banu aBakanani abetutyaimemu.

³⁸ Neye oyabanga mu kisito kya bbaabba, era mu b'ekika kyange, mwokweranga omwana wange omukali.'

³⁹ Ni mbuulya omusengwa wange nti, 'Olwo kaisi omukali oweyalibba taikiriirye okuzwa e waabwe okwiza na nze?'

⁴⁰ Iye n'anjiramu ati, 'OMusengwa bulijo ogunjabire nga ngondera, yalituma omalaikawe okukwekubbembera n'akuwa enkabi omu lugendolwo, era n'akwezyesya okukwera omwana wange omukali kuzwa mu b'ekika kyange era b'omu kisito kya bbaabba.

⁴¹ Atyanu singa walyaba omu b'ekika kyange, kaisi ni bataikirirya omwala okwiza na iwe, awo iwe walibba obulaku omusango olw'okulayira okwo.' "

⁴² Awo omusaiza nago ni yeeyongera ati, "Olwatyanu ntuukire okwiruba, ni nsaba nti, 'Oo Musengwa, iwe oKibbumba wa musengwa wange oIbbulaimu, nkwegairira owoobba nga wampa enkabi omu lugendo lwange,

⁴³ obone, atyanu njemereire aanu okwiruba. Oganye omwala omuguna eyaiza okusena amaizi, kaisi ni mmukoba nti, "Nkwegairiire, ompeeku amaizi ag'omu nsakayo nnyweku,"

⁴⁴ era n'akoba ati, "Onywe, era n'engamiragyo njaba okugisenera amaizi ginywe," oganye abbe niye oyo, iwe oMusengwa ogw'olondeire omutaane w'omusengwa wange.'

⁴⁵ "Mbaire nkaali n'okumala okusaba oKibbumba omu kasirinkiriri, oLabbeeka n'aiza n'ensaka okwibega, n'aserengeta okwiruba n'asena amaizi. Awo ni mmukoba nti,

‘Nkwegairiire, ompeeku amaizi nnyweku.’

⁴⁶ Amangu ago yeetiikwire ensakaye okwibega, era n’akoba ati, ‘Onywe, era n’engamiragyo gyona njaba okugisenera ginywe.’ Awo ni nnywa, era n’engamira gyona agiseneire ni ginywa.

⁴⁷ Awo kaisi ni mmubuulya nti, ‘Oli mwala waani?’ N’airamu ati, ‘Ndi mwala wa Bbeesweri omutaane wa Nakoli n’omukaliwe oMirika.’ Kale awo ni mmuteeka empeta oku nindo, n’obukomo oku ngalogye.

⁴⁸ Awo kaisi ni nkoma amazwi era ni nkotamya omutwe ni nsinza oMusengwa. Era ni mpuuja oMusengwa iye oKibbumba wa musengwa wange oIbbulaimu, olw’okubba annungamirye omu nzira entuuce, ni nsunira omwana wa musengwa wange omukali kuzwa mu baana ba muganda wa musengwa wange.

⁴⁹ Aale atyanu munkobere, abba nga mwakolera omusengwa wange eby’ekisa era eby’obwenkanya, era obwemubba nga timwamukolere kyona munkobere, awo kaisi nsalewo ekinakola.”

⁵⁰ Awo oLaabbaani n’oBbeesweri ni bairamu bati, “Ekyo kizwire wa Musengwa, iswe tubula kitwezya okusalawo.

⁵¹ OLabbeeka ngoyo, oyabe naye omutwale abbe mukali wa mwana wa musengwawo, ng’oMusengwa owakulagire.”

⁵² Awo omuweererya wa Ibbulaimu oweyawuliire ebibono ebibamwiriremu, n’akoma amazwi era n’akotamya omutwe n’asinza oMusengwa.

⁵³ Kaisi awo n'atoolayo amajolobero ag'ezaabbu, n'ag'efeeza, n'ebizwalo, n'abiwa oLabbeeka. Era n'awa n'omwonyoko oLaabbaani n'omaaye ebirabo ebyebbeeyi.

⁵⁴ Awo omuweererya wa Ibbulaimu, n'abasaiza abeyabbairi nabo, ni balya ebyokulya ni banywa n'ebiyokunywa, era ni bagonawo. Kale owebalamukire eizo amakeezi, omuweererya n'akoba ati, "Munseebule nkange egiri omusengwa wange."

⁵⁵ Neye omwonyoko wa Labbeeka n'omaaye ni bakoba bati, "Atyanu oleke omwala agire ng'abbaaku na iswe enaku ooti ikumi, awo kaisi omutwale."

⁵⁶ Awo omuweererya nago n'akoba ati, "Mbegairiire mututeere titwasigala eenu, olw'okubba oMusengwa ampaire enkabi omu lugendo lwange. Kale munseebule nkange egiri omusengwa wange."

⁵⁷ Awo oLaabbaani n'omaaye ni bakoba bati, "Aale oleke twete omwala tumubuulye ekyaseega."

⁵⁸ Kale ni beeta oLabbeeka, kaisi ni bamubuulya bati, "Waaba n'omusaiza oyo?" Iye n'airamu ati, "Naaba naye."

⁵⁹ Awo ni baseebula oLabbeeka, era ni bamuwa n'omukali eyamulerere ayabe naye. Kale ni baaba n'omuweererya wa oIbbulaimu, era n'abasaiza ab'eyabbairi aizire nabo. ⁶⁰ Atyanu babbaire bakaali okubaseebula, ni basabira oLabbeeka enkabi, nga bakoba bati, "OKibbumba akuganye mwala waiswe obyala-gane,

enkali n'ensaiza,
era eibyaireryo liwangulenge
ebibuga by'abalabe baalyo."

⁶¹ Awo oLabbeeka n'abagalamabe abakali ni basetuka ni baniina oku ngamira, ni baaba n'omuweererya wa Ibbulaimu. Atyo omuweererya oyo n'asimbuka n'oLabbeeka, ni baaba.

⁶² Atyanu omu kiseera ekyo oIsaka yabbaire azwire omu kyalo ekirimu eiruba eribeeta bati, "Eiruba Iya Nanzwa w'oBwomi iye aMbona,"[†] ng'abba mu Negevu.

⁶³ Lwabbaire lumu eigulo oIsaka yabbaire atambulatatambula omu musiri ng'afumintiriza, n'asiirya amaiso n'alengera engamira nga gyaba e gyali.

⁶⁴ Atyanu oLabbeeka yena n'asiirya amaiso, n'alengera oIsaka, awo n'azwa oku ngamira,

⁶⁵ kaisi n'abuulya omuweererya wa Ibbulaimu ati, "Omusaiza odi aali kutambula omu musiri ng'aiza okutusangaana, niiye onaani?" Iye omuweererya n'amwiramumu ati, "Niiye omusen-gwa wange oIsaka." Awo oLabbeeka n'atoola ekitambaalakyee, ni yeebiika omumaiso.

⁶⁶ Kale awo omuweererya n'akobera oIsaka byonabyona ebiyabbaire akolere omu lugendolwe.

⁶⁷ Awo oIsaka n'atwala oLabbeeka omu weema omaaye oSaala omuyabbanga, era n'afumbirwa oLabbeeka. Era oIsaka n'ataka oLabbeeka, kale ekyo ni kigumya oIsaka olwa maaye oSaala eyamufireku.

[†] 24:62 24:62 *Eiruba Iya Nanzwa w'oBwomi iye aMbona.* Omu Lwebbulaniya kiri, *Bbeerulakayirooyi.*

25

Eibyaire lya Ibbulaimu n'oKetula

(1Mi 1:32-33)

¹ Awo oSaala oweyafire, oIbbulaimu n'afumbirwa omukali ogondi eriinalye bati, Ketula.

² Era oKetula n'abyala naye oZimulaani, n'oYokosaani, n'oMedaani, n'oMidiyaani, n'oIsubbaaki n'oSuuwa.

³ OYokosaani n'abyala oSeebba n'oDedani. Eibyaire lya Dedani lyabbaire niiryo linu: ABa-sulimu n'aBaletusimu, n'aBalewumimu.

⁴ Abaana ba Midiyaani babbaire niibo banu: Efa, n'Eferi, n'oKanoki, n'Abbida, n'Eruda. Abo bonabona babbaire niibo ab'eibyaire lya Ketula.

⁵ Awo Ibbulaimu n'akwatisya oIsaka ebintu byonabyona ebiyabbaire nabyo.

⁶ Neye oIbbulaimu oweyabbaire ng'akaali mwomi, n'akwata ebirabo n'abiwa abaan-abe abeyabyaire n'abakalibe abandi, kaisi n'abasindika omu kyalo eky'e buzwaisana, bayezye okubba yala n'omwanawe oIsaka.

Okufa n'okuliika oIbbulaimu

⁷ OIbbulaimu yawangaire emyanka 175,

⁸ n'afa nga musaiza mukaire ino, era atyo n'abba yeeyimbirye oku bazeizabe.

⁹ Awo abataanebe, oIsaka n'oIsimairi ni bamu-teeka omu mpuku ey'omwitakali ly'e Makupera ekiri e buzwaisana w'e Mamule, omwitakali eryabbaire ery'Efulooni omutaane wa Zokali oMukiiti.

¹⁰ Eryo niiryo eitakali oIbbulaimu eriyag-ulire oku Bakiiti. Era omu mpuku eyabbaire

omwitakali eryo niimwo omu bateekere amagumba ga Ibbulaimu, era niimwo omu yabbaire atekere amagumba g'omukaliwe oSaala.

¹¹ OIbbulaimu oweyamalire okufa, oKibbumba n'awa oIsaka enkabi, oIsaka n'ayaba n'abba mutyami omu kifo ekirimu eiruba eribeeta Eiruba lya Nanzwa w'oBwomi iye aMbona.*

Eibyaire lya Isimairi
(1Mi 1:28-31)

¹² Atyanu linu niiryo eibyaire lya Isimairi, omutaane wa oIbbulaimu, oguyabyaire n'Agali oMumisiri omugalama wa Saala.

¹³ Ganu niigo amaliina g'abaana ba Isimairi ng'owebairanganaku: ONebbayoosi niiye omutaane wa Isimairi omukulu, ni kwiraku oKedali, ni kwiraku Adubbeeru, ni kwiraku oMib-busaamu,

¹⁴ ni kwiraku oMisima, ni kwiraku oDuma, ni kwiraku oMasa,

¹⁵ ni kwiraku oKadadi, ni kwiraku oTema, ni kwiraku oYetuli, ni kwiraku oNafisi, ni kwiraku oKedema.

¹⁶ Abo niibo abaana ba Isimairi, era basuukire bafugi b'ebika eikumi na bibiri ebibawaire amaliina ago, era ni bagawa ebyalo omu babbaire batyami nga mu bateekere enkambi gyabwe.

¹⁷ Era oIsimairi yafiire nga w'emyanka 137, era atyo n'abba yeeyimbirye oku bazeizabe.

25:10 25:10 Nta 23:3-16 * **25:11 25:11** Nanzwa w'oBwomi iye aMbona. Omu Lwebbulaniya kiri, Bbeerulakayirooyi.

18 Eibyaire lya Isimairi lyabbaire lityami okuzwera nakimo omwitwale ly'e Kavira okutuuka omwitwale ly'e Suuli. Ekitundu ekyo kiri buzwasana w'e Misiri ng'oyaba Asiiriya. Era abantu abo babbaire b'obulabe eeri abaganda baabwe bonabona.

Okubyala Esawu n'oYaakobbo

19 Linu niiryo eibyaire lya Isaka omutaane wa Ibbulaimu: OIbbulaimu yabbaire iteeye wa Isaka.

20 Era oIsaka yabbaire w'emyanka 40 oweya-fumbiriirwe oLabbeeka omwala wa Bbeesweri era omwonyoko wa Laabbaani. OBbeesweri yabbaire w'omwigwanga ly'aBalameeni ow'e Padanalaamu.

21 Atyanu olw'okubba oLabbeeka yabbaire tabyalangaku, oIsaka ni yeegairira oMusengwa oku lwa mukaliwe oyo. Era oMusengwa n'airamu okusabakwe, awo oLabbeeka n'asuna ekida.

22 Ekida kyabbaire ky'abaana balongo, neye ni babba n'okayaani omu kidaakye. OLabbeeka n'akoba ati, "Lwaki ekintu ekiti kiri kumbangu?" Kale awo n'ayaba ni yeebuulyaku oMusengwa.

23 OMusengwa n'amukoba ati,
"Abaana ababiri abali omu kidaakyo balibba bazeiza b'amawanga mabiri.
Era abantu ababiri abali omu kidaakyo balyawukana.
Omuntu omoiza yalibba w'amaani okukiraku ogondi,

era omukulu yaliweereryanga omutomuto.”

²⁴ Awo enakugye egy’okubyala ni gituuka, era n’abyala balongo nga baisuka.

²⁵ Era omubere ni bamubyala nga mutukuliki, era ng’olususulwe luliku ebyoya ooti bbulangiti ow’ebyo. Kale omwana oyo ni bamuwa eriina bati, Esawu.[†]

²⁶ Awo n’owokubiri yena ni bamubyala era n’awuluka ng’engaloye ekwaite ekitindiro ky’Esawu, kale ni bamuwa eriina bati, Yaakobbo.[‡] Atyanu oLabbeeka yabyaire abalongo abo ng’oIsaka w’emyanka 60.

Esawu atunda ebyomugabogwe

²⁷ Awo abaisuka ni bakula, era Esawu n’asuuka muyiigi omukugu, omusaiza anyu-mirwa eby’omu kigona. Iye oYaakobbo n’abba musaiza muwombeeki, era n’abbanga ika mu weema.

²⁸ Kale oIsaka n’ataka ino Esawu, olw’okubba yaalyanga oku bisolo Esawu ebiyayiiganga. Neye oLabbeeka n’ataka ino Yaakobbo.

²⁹ Lwabbairere lumu oYaakobbo n’asumba ekyokulya. Atyanu Esawu n’azwa omu kigona n’akanga e ika, ng’adembere era ng’enzala emuli bundi.

25:23 25:23 Bal 9:12 † **25:25 25:25** Esawu. Litegeeza Itwale eribeeta bati, *Seiri ooba, ekintu eky’ebyo*. ‡ **25:26 25:26** Yaakobbo. Omu Lwebbulaniya, livuga ng’ekibono ekitegeeza kiti, *akwata ekitindiro, ooba, omukucaakuca.* **25:26 25:26** 27:36

³⁰ Kale Esawu n'akoba oYaakobbo ati, "Enzala endi bundi! Ompeeku ekyokulya ekyo eki-tukuliikiriri ekyoli kusumba." Era kagira Esawu bamweta Edomu. §

³¹ OYaakobbo n'amwiramumu ati, "Osooke on-suubize nga wampaamu omugabogwo ogwoli n'okusuna ng'omwana omubere."

³² Awo Esawu n'amukoba ati, "Aale obone, nze enzala enjita, atyanu ebyomugabo ogwange ng'omwana omubere byalingasa niki?"

³³ OYaakobbo era n'akoba ati, "Osooke ondayirire nga wampaamu omugabogwo." Kale Esawu n'amulayirira, ng'asuubiza okuwa oYaakobbo omugabogwe ogwali n'okusuna ng'omwana omubere.

³⁴ Awo oYaakobbo n'awaaku Esawu omu-gaati n'ebiyokulya ebisumbe eby'enkolimbo. Era Esawu n'alya ebyokulya, era n'anywa, n'asetuka n'ayaba. Kale Esawu atyo niiye obweyala-gajaliire omugabogwe oguyabbairi n'okusuna ng'omwana omubere.

26

OIsaka asengukira e Gerali

¹ Atyanu enzala n'egwawo omu kyalo oIsaka e giyabbairi atyama, neye nga tiniyo eedi eya-sookere okugwawo omu biseera bya Ibbulaimu. Kale oIsaka n'ayaba e Gerali eeri Abbimereki okabaka w'aBafirisuuti.

§ 25:30 25:30 Edomu. Omu Lwebbulaniya livuga ng'ekibono ekitegeeza, obutukuliki. 25:33 25:33 Beb 12:16

² OMusengwa n'abonekera oIsaka, era n'amukoba ati, "Tiwaserengeta okwaba e Misiri, otyame mu kyalo ekinakulaga.

³ Otyameku aanu omu kyalo kinu, era naab-banga aamo na iwe, era nakuwanga enkabi. Nakuwa iwe n'eibyaireryo, eitakali linu lyonaly-ona. Era natuukirirya ekisuubizo ekinasuubizire oiteewo oIbbulaimu.

⁴ Nalikuwa eibyaire linene ni libbaamu abantu bangi ooti nkota egiri angulu egitabalika era nalibawa eitakali linu lyonalyona. Era okubitira omwibyaireryo, amawanga gonagona oku kyalo mwegalisunira enkabi.

⁵ Ekyo kityo olw'okubba oIbbulaimu yongeranga, era yakwatanga amateeka gange gonagona n'ebiragi byange."

⁶ Kale oIsaka n'atyama e Gerali.

⁷ Awo abasaiza baayo owebamubwirye ebik-wata oku mukaliwe, yakobere ati mwonyokowe. Yatiire okutumula ati mukaliwe, ng'aseega ati abasaiza baayo bayinza okumwita ni batwala oLabbeeka omukaliwe, olw'okubba yabbaire mukali musiipoono.

⁸ Neye oluzwanyuma ng'oIsaka atyaime eeyo okumala eibbanga, lumu Abbimereki okabaka w'aBafirisuuti n'alengerera omu dinisa ng'oIsaka agwa oLabbeeka omukaliwe omu kifubba.

⁹ Kale Abbimereki n'alagira ni beeta oIsaka, kaisi n'amukoba ati, "Mazima oLabbeeka mukaliwo. Lwaki wakobere oti mwonyokowo?"

OIsaka n'amwiramumu ati, "Olw'okubba naseegere nti bayinza okunjita era ni bamutwala."

¹⁰ Awo Abbimereki n'akoba ati, "Niki kinu ekyotukolere? Singa omoiza oku basaiza bange yeegaitire n'omukaliwo, obbaire otuleetereku omusango."

¹¹ Kale Abbimereki n'alabula abantu bonabona ab'omu Geraali ati, "Nabuli eyabitya bundi omusaiza oyo, ooba omukaliwe, mazima n'amwita."

¹² Awo OIsaka n'asiga ensigo omu kyalo ekyo, era n'akungula emirundi 100 mwebyo ebiyasi-gire omu mwanka ogwo, olw'okubba oMusengwa yamuwaire enkabi.

¹³ Era OIsaka ni yeeyongera okugaigawala, paka oweyasuukire musuni ino.

¹⁴ Era olw'okubba yabbaire n'ebiraalo bingi eby'ente n'eby'entaama n'eby'embuli, era n'abaweererya bangi, aBafirisuuti ni bamukwatira engongi.

¹⁵ Kale aBafirisuuti ni baliikawo amaluba gonagona, abaweererya ba iteeye oIbbulaimu agebakwire ng'oIbbulaimu akaali mwomi.

¹⁶ Awo Abbimereki n'akoba OIsaka ati, "Ozwe omu kyalo kyaiswe, olw'okubba osuukire w'amaani ino okutukiraku."

¹⁷ Kale OIsaka n'azwayo, n'ayaba n'akomeka eweemagye omu kiinamo ky'e Geraali, era n'atyama eeyo.

¹⁸ OIsaka n'aigulya amaluba abaweererya ba iteeye oIbbulaimu agebabbaire bakwire, ng'oIbbulaimu akaali mwomi, era aBafirisuuti agebabbaire baliikirewo ng'oIbbulaimu amalire

okufa. Era oIsaka n'ageeta maliina gananyere gadi, oiteeye ageyagawaire.

¹⁹ Oluzwanyuma lw'ekyo abaweererya ba Isaka ni bakuula eiruba omu kiinamo ky'e Gerali, era ni bavumbulayo ensulo egy'amaizi amasa.

²⁰ Neye abaliisya ab'e Gerali ni bakayaana n'abaliisya ba Isaka, ng'abaliisya b'e Gerali bakoba bati, "Eiruba linu lyaiswe." Kale oIsaka n'ayeta eiruba eryo eriina ati, Eseki.* Ya-lyetere atyo olw'okubba abaliisya ab'e Gerali bakayaanire n'abaliisyaabe.

²¹ Awo abaweererya ba Isaka ni bakuula eiruba erindi, era lyona ni balikayaanira. Kale oIsaka n'alyeta eriina ati, Situna.†

²² N'asenguka n'ayaba omu kifo ekindi, era n'akuula eiruba erindi. Eryo iryo ni bata-likayaanira, era n'alyeta eriina ati, Lekobbosi‡ era n'akoba ati, "Atyanu oMusengwa atuwaire eitakali erigalami, era aanu twaba okukulaakula."

²³ OIsaka n'azwayo n'ayaba e Bberusebba.

²⁴ OMusengwa n'amubonekera ekiire ekyo, n'amukoba ati, "Ninze oKibbumba wa iteewo oIbbulaimu. Tiwaatya, olw'okubba nze ndi aamo na iwe, nakuwanga enkabi, era nalikuwa eibyaire linene, olw'endagaano eginakolere n'omuweererya wange oIbbulaimu."

* **26:20 26:20** *Eseki.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *kayaani.*

† **26:21 26:21** *Situna.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *bulabe.*

‡ **26:22 26:22** *Lekobbosi.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *kugaziya kifo.*

25 Kale oIsaka n'ayombeka eeyo ekyoto, era n'asinza oMusengwa. N'akomeka eeyo eweemaye, era abaweereryabe ni bakuulayo eiruba.

OIsaka akola endagaano n'Abbimereki

26 Lwabbairu lumu okabaka Abbimereki n'azwa omu Gerali, ng'ali aamo n'Akuzaasi omukaagwawe oguyeewuulyaku, n'oFikoli omuduumiri w'amaje g'Abbimereki, ni baaba eeri oIsaka.

27 OIsaka n'ababuulya ati, "Lwaki mwizire egyendi ate nga mwancaawire era ni mumbinga omu kyalo kyanywe?"

28 Ni bairamu bati, "Atyanu tumaite kusani ng'oMusengwa ali na iwe, era tuseega tuti tukole endagaano akatiwo na iswe, era tulayiranganire tuti,

29 iwe tiwatukoleku akabbikabbi, nga swena obwenandi tukukolaku akabbikabbi. Twakubityanga kusani era ni tukuseebula mwidembe. Era atyanu iwe oMusengwa akuwaire enkabi."

30 Awo oIsaka n'abasumbira embaga, ni balya era ni banywa.

31 Kale eizo amakeezikeezi, oIsaka n'okabaka Abbimereki ni bakola ekirayiro. Awo oIsaka n'abaseebula, era ni beeyabira mwidembe.

32 Oku lunaku olunanyere olwo, abaweererya ba Isaka ni baaba ni bamukobera ebikwata okwiruba eribakwire, ni bamukoba bati, "Tutuukire oku maizi."

³³ Kale oIsaka n'aliwa eriina bati, Sibba,[§] era eiruba eryo egiriri ekibuga ekiriwo ni bakyeta Bberusebba* paka lwatyanu.

Abakali b'Esawu abanamawanga

³⁴ Esawu oweyabbaire nga w'emyanka 40, n'afumbirwa oYudisi omwala wa Bbeeri oMukiiti. Era n'afumbirwa n'oBbasemasi omwala w'Eroni yena oMukiiti.

³⁵ Neye ni kinakuwalya oIsaka n'oLabbeeka ababyaire b'Esawu.

27

OIsaka asabira oYaakobbo enkabi

¹ Atyanu oIsaka oweyabbaire ng'akairiire, era ng'afiiremu amaiso, n'atuma ni bamwetera Esawu omwanawe omukulu, kaisi n'amweta ati, "Mwana wange!" Esawu n'ayetuka ati, "Waitu."

² Awo oIsaka n'amukoba ati, "Owulisisye, atyanu nkairiire, era natira okufa.

³ Kale atyanu, okwate ebintubyo ebyokolesya omu kuyiiga, oyabe omu kigona onjiigire okisolo.

⁴ Awo kaisi onsumbire enyama eyo eyaka-boobo ng'owentaka, era ogindeetere ndye, kaisi nkusabire enkabi nga nkaali okufa."

⁵ Atyanu oLabbeeka yabbairi awulisisya ng'oIsaka atumula n'omutaane Esawu. Kale Esawu oweyaabire omu kigona okuyiiga okisolo,

§ 26:33 26:33 Sibba. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, bweyamo ooba, musanvu. * 26:33 26:33 Bberusebba. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, iruba ly'obweyamo, ooba, iruba ly'omusanvu.

⁶ oLabbeeka n'akoba oYaakobbo omwanawe ati, "Owulisisye! Mpuliire oiteewo ng'akoba omugandawo Esawu ati,

⁷ 'Oyabe onjiigire okisolo era omuleete, on-
sumbire enyama ey'akaboobo ng'owentaka,
ngirye kaisi nkusabire enkabi omumaiso ga
Musengwa nga nkaali okufa.'

⁸ Kale atyanu mwana wange, ompulisisye
nakusani, era okole ebinkukoba.

⁹ Oyabe omu kiraalo eky'embuli, ondeetere
embuli entonto ensava ibiri, kaisi, nsumbire
oiteewo enyama ey'akaboobo ng'owaataka.

¹⁰ Era ogimutwalire alye, kaisi akusabire enk-
abi ng'akaali okufa."

¹¹ Neye oYaakobbo n'akoba omaaye ati,
"Omaite ng'omuganda wange Esawu musaiza
ali n'ebiyoya oku mubirigwe gwonagwona, neye
omubiri ogwange igwo gubulaku ebyoya.

¹² Amo obbaabba n'ankwataku, n'azuula ati
mmubbeya, omu ngeri eyo ni neeretaku eki-
raami, omukifo ky'okusuna enkabi."

¹³ Omaaye n'amwiramumu ati, "Mwana wange,
oleke ekiraami ekyo kibbe ku ninze. Neye okole
ekinkukoba, oyabe ondeetere embuli."

¹⁴ Kale n'ayaba omu kiraalo n'aleetera omaaye
embuli ibiri ni bagisala. Kaisi omaaye n'asumba
enyama ey'akaboobo enyerenyeere oiteeye wa
Yaakobbo egyataka.

¹⁵ Awo oLabbeeka n'atoolayo ebizwalo
eby'Esawu omwanawe omukulu, ebikira obusa
ebiyabbaire abisire omu nyumba, n'abiwa
oYaakobbo omwanawe omutomuto n'abizwala.

16 Era n'asiba amadiba g'embuli entonto egyo oku ngalo gya Yaakobbo, n'okwikoti okwabbair e okubula ebyoya.

17 Era n'akwatisya omwanawe oYaakobbo omugaati n'enyama ey'akaboobo egiyabbair e asumbire.

18 Awo oYaakobbo n'ayaba egiri oiteeye, n'ayeta ati, "Bbaabba!" OIsaka n'ayetuka ati, "Waitu mwana wange. Niiwe onaani?"

19 OYaakobbo n'akoba oiteeye ati, "Ninze Esawu omwanawo omubere. Nkolere ekyonkobere okukola. Osetuke otyame olyeku enyama eginkusumbiire, kaisi onsabire enkabi."

20 Neye oIsaka n'abuulya omutaane ati, "Mwana wange osunire otya okisolo amangu ago?" OYaakobbo n'amwiramu ati, "OMusen-gwa iye oKibbumbawo ogw'oweererya niiye am-beereire okumusuna."

21 Awo oIsaka n'akoba oYaakobbo ati, "Oigerere aanu nkukwateku, mwana wange, kaisi mmany e ooba nga dala niiwe omwana wange Esawu ooba bbe."

22 Kale oYaakobbo n'aigerera e giri oiteeye oIsaka. OIsaka n'amukwataku, n'akoba ati, "Eigono livuga ooti lya Yaakobbo, neye engalo giri ng'egy'Esawu!"

23 OIsaka n'atamutegeera ati dala niiye oYaakobbo, olw'okubba engalogye gyabbair eku ebyoya ng'egy'omugandawe Esawu. Kale n'asalawo okumusabira enkabi,

24 neye n'amubuulya tete ati, "Dala ni-iwe omwana wange Esawu?" OYaakobbo n'amwiramu ati, "Ninze Esawu."

25 Awo oIsaka n'akoba ati, "Mwana wange oigererye enyama egyosumbire ndye kaisi nkusabire enkabi." Kale oYaakobbo n'amwigerererya, era n'alya. Era n'amuwa n'enviinyo n'anywa.

26 Awo oiteeye n'amukoba ati, "Mwana wange oigerere ongweku omu kifubba!*"

27 Kale n'aigerera, n'amugwa omu kifubba, oIsaka n'afunyirya olusu oluli omu bizwalo n'ategeera ati by'Esawu. Kale n'amusabira enkabi, n'akoba ati, "Olusu lw'omwana wange

luli ng'okufunya okusa okw'omusiri
oMusengwa ogwawaire enkabi.

28 Nsaba nti oKibbumba akugabirirenge oikendi mungi okuzwa omwigulu, era oKibbumba ajimucenge emisirigyo. Era ebiwakungulanga bibbenge bingi n'enviinyo gibbenge nyingi.

29 Nsaba oKibbumba nti abantu ab'amawanga bakuweeryenge, era bakugonderenge.

Ofugenge abantu b'ekikaakyo era n'ab'olulyolwo bakugonderenge.

Nsaba oKibbumba alaamenge nabuli eyakulaamanga, era awenge enkabi abo abakusabiranga enkabi."

Esawu asaba oIsaka okumusabira enkabi

* 27:26 27:26 Ongweku omu kifubba. Ebbaibbuli egindi gyongeraku giti, onnuune oku matama. 27:27 27:27 Beb 11:20 27:29 27:29 Nta 12:3

³⁰ Awo oIsaka oweyabbairi nga yankumala okusabira oYaakobbo enkabi, era ng'oYaakobbo yankuzwa e giri oIsaka oiteeye, Esawu omuganda wa Yaakobbo n'aira ng'azwa okuyiiga.

³¹ Era yena n'asumba enyama ey'akaboobo, n'agitwalira oiteeye. Kaisi n'akoba oiteeye ati, "Bbaabba, osetuke otyame olyeku enyama eginkusumbiire, kaisi onsabire enkabi."

³² OIsaka n'amubuulya ati, "Niiwe onaani?" N'airamu ati, "Ninze Esawu omwanawo omubere."

³³ Awo oIsaka n'atukuta ino, era n'abuulya ati, "Odi abbairi naani ayiigire n'andeetera enyama ya kisolo ni ndya, ng'okaali okwiza, ni mmusabira enkabi? Dala mmusabiire enkabi, era yasigala ng'aali nagyo."

³⁴ Esawu oweyawuliire oiteeye ebyakoba, n'akuukulya ino, n'akoba oiteeye ati, "Bbaabba, nkwegairiire, zena onsabire enkabi."

³⁵ Neye oIsaka n'akoba ati, "Omugandawo aizire n'ambeya, era ni mmusabira niiye enkabi egimbairi nakusabira."

³⁶ Awo Esawu n'akoba ati, "Tikyewuunyisya kiti eriinalye niiye oYaakobbo†, olw'okubba gunu mulundi gwokubiri ng'andyakula. Yantoiireku ebyomugabo gwange ng'omwana omubere, era atyanu ngonu antoiireku n'enkabi gyange!" Awo n'abuulya oiteeye ati, "Mpaawo kintu ekindi ekyosigairyekuuwo ekyoyezya okunsabira?"

† 27:36 27:36 Yaakobbo. Omu Lwebbulaniya livuga ng'ekibono ekitegeeza, akwata ekitindiro, ooba, omukucaakuca. 27:36

27:36 Nta 25:26 27:36 27:36 Nta 25:29-34

37 OIsaka n'airamu ati, "Owulisisye, mmusuucirye okubba nga niiye akufuga, era ab'ekikaakye bonabona bali n'okuweereryanga niiye. Era mmusabiire nti ebiyakungulanga byabbanga bingi, n'enviinyo gyabbanga nyingi. Kale niki ekinakukolera iwe mwana wange?"

38 Era Esawu ni yeeyongera okukungirira oiteeye ati, "Bbaabba, obba n'enkabi egy'omulundi gumo gwonkani? Ii bbaabba, onsabireku zena enkabi," Era Esawu n'akuukulya.

39 Awo oiteeye n'amukoba ati,
 "Aale owulire! E giwatyamanga emisirigyo
 tigyabbengemu obujimu,
 era oikendi okuzwa omwigulu
 tiyatoonyengeyo.

40 Ebyokwebbeesyawo wabisunanga mu kulwana ntalo,
 era waabbanga muweererya wa mugandawo.

Neye obwewalisalawo okumugyemera,
 yalibba takaali ayezya okukufuga."

OYaakobbo airukira e wa Laabbaani

41 Awo Esawu n'acaawa omugandawe oYaakobbo, olw'enkabi oiteeye egiyasabiire oYaakobbo. Era Esawu n'akoba omu mwoyogwe ati, "Obbaabba ngonu yatira okufa era owetwamala olumbe kaisi awo njite omuganda wange oYaakobbo."

42 Neye owebakobeire oLabbeeka ebyo Esawu omwanawe omubere ebyateesa okukola, n'atuma omuntu okweta oYaakobbo omwanawe

omutomuto, n'amukoba ati, "Owulisisye, omugandawo ateesa okukwita okwemalaku ekiruyi.

⁴³ Kale atyanu, mwana wange, okole ekinkukoba. Oirukire mangu e wa koizawo oLaabbaani omu kibuga ky'e Kalani,

⁴⁴ era obbe naye okumala akaseera, paka omugandawo oweyaliikaikana obusungu,

⁴⁵ ni yeerabira ekiwamukolere. Olwo kaisi ni ntuma omuntu okukukoba n'aira e ika. Tintaka okubafiirwa mwembi oku lunaku olumo."

⁴⁶ Awo oLabbeeka n'akoba oIsaka ati, "Obwomi bwange bwazuzwire abakali b'Esawu aBakiiti! Era oYaakobbo oweyalifumbirwa omukali oMukiiti, wakiri n'alifa."

28

OIsaka alaabbira oYaakobbo

¹ Awo oIsaka n'atuma ni beeta oYaakobbo kaisi oIsaka n'amusabira enkabi, era n'amulaabbira ati, "Tofumbirwanga omukali oMukanani.

² Wazira osetukiremu oyabe e Padanalaamu, omu kisito kya zeizaawo oBbeesweri abyala omaawo, era eeyo osuneyo omoiza oku baala ba koizawo oLaabbaani omufumbirwe.

³ Nsaba nti oKibbumba oWabwezye Bwonabwona akuwe enkabi, era akuwe abaana n'abaizukulu bangi, era basuuke igwanga erinene ery'ebika ebingi.

⁴ Era nsaba nti akuwe iwe n'eibyaireryo enkabi egiyawaire oIbbulaimu. Era osikire eitakali

linu eryobbaire otyamamu ng'omugeni, oKib-bumba eriyawaire oIbbulaimu."

⁵ Awo oIsaka n'asindika oYaakobbo e Padanalaamu e wa koizawe oLaabbaani omutaane wa Bbeesweri oMwalameeni.

Esawu afumbirwa omukali ogondi

⁶ Atyanu Esawu n'ategeera ati oIsaka asabi-ire oYaakobbo enkabi, era ati amusindikire e Padanalaamu okusunayo omukali. Era n'ategeera ati oIsaka oweyasabiire oYaakobbo enkabi, yamulaabbiire okutafumbirwa omukali oMukanani.

⁷ Era Esawu n'ategeera ati oYaakobbo yagondeire oiteeye n'omaaye n'ayaba e Padanalaamu.

⁸ Atyanu awo n'ategeera ati oiteeye tasiima abakali aBakanani.

⁹ Kale Esawu n'ayaba e wa Isimairi omutaane wa Ibbulaimu, n'asunayo omukali ogondi ok-wongera oku bakali abandibabaire nabo. Omukali oyo yabbaire mwala wa Isimairi nga bamweta bati, Makalaasi era nga mwonyoko wa Nebbayoosi.

OYaakobbo aloota ekirooto

¹⁰ Atyanu oYaakobbo oweyazwire omu Bberusebba, n'asimba omu kibuga e Kalani.

¹¹ Ni wabbaawo ekifo e kiyatuukiremu ng'eisana ligwa, kale n'asalawo okugona awo. Era n'atoola erimo oku mabbaale ag'omu kifo ekyo, n'alyeigikaku omutwegwe, n'agalaamirira era n'agona.

¹² Oweyabbairere agonere, n'aloota ng'abona amadaala amakomeke okwitakali, empembi yaago nga gatuuka omwigulu, era abamalaika ba Kibbumba nga bali kuniinanga, era nga bani-inuka oku madaala nago. ¹³ Omu kirooto omwo oYaakobbo n'abona ng'oMusengwa ayemereire empembi w'amadaala* era ng'akoba ati, "Ninze oMusengwa, era oKibbumba wa Ibbulaimu ozeizawo, era oKibbumba wa Isaka oiteewo. Eitakali linu ery'e Kanani eryogalaamiriireku nalirikuwa iwe n'eibyaireryo.

¹⁴ Eibyaireryo lyalibba linene ino, ng'abantu tibabalika ooti musenye gw'oku kyalo ogutabalika. Era balisalaanika ni batyama e bugwaisana n'e buzwaisana, n'e mambuka n'e maserengeta. Era amawanga gonagona ag'oku kyalo naligawa enkabi nga mbitira mu niuwe n'eibyaireryo.

¹⁵ Okimanye oti, naabbanga na iwe, era nakukuumanga wonawona e giwaabanga, era nalikwirya okwitakali linu. Tinalikulekawo, era nakukoleranga byonabyona ebinkusuubizire."

¹⁶ Awo oYaakobbo n'alamuka, n'akoba omu mwoyogwe ati, "Mbairere timmaite nti oMusengwa ali omu kifo kinu! Neye mazima dala alimu!"

¹⁷ Era n'atya kaisi n'akoba omu mwoyogwe ati, "Ekifo kinu nga ky'entiisya! Ekifo kinu mazima niwo oKibbumba e gyabba, era niigwo omulyango gw'eigulu!"

28:12 28:12 Yok 1:51 * **28:13 28:13** *Empembi w'amadaala.*
 Ebbaibbuli egindi gikoba, aawo okumpi naye. **28:13 28:13** Nta
 13:14-15 **28:14 28:14** Nta 12:3; 22:18

18 OYaakobbo n'asetuka eizo amakeezikeezi, n'akwata eibbaale eriyeigikireku omutwe, n'alikoma libbe kiijukizo. Awo n'alisukaku amafuta g'omuzaituuni okuliwongayo eeri oKibbumba.

19 Era n'ayeta ekifo ekyo eriina ati Bbeseri.† Neye ekibuga ekyo omu kusooka bakyetanga Luuzi.

20 Awo oYaakobbo ni yeeyama eeri oMusengwa ati, "Owoobba waabba aamo na nze, n'onkuuma omu lugendo lwange lunu, era n'ompa ebyokulya n'eb yokuzwala,

21 ni mpezya okwirayo mwidembe omu kisito kya bbaabba, olwo waabbanga Kibbumba ogunasinzanga.

22 Era eibbaale linu erinkomere okubba eki-ijukizo, kyabbanga kifo abantu e gibaizanga okukusinza. Era nakuwanga ekimo eky'eikumi oku bintu byonabyona ebiwampanga."

29

OYaakobbo asangaana oLaakeeri

1 Awo oYaakobbo ni yeeyongerayo n'olugendolwe, n'atuuka omu kyalo eky'e buzwaisana w'e Kanani.

2 Era ng'ali eeyo n'abona eiruba omu kigona amantasuubira. N'abonawo ebiraalo bisatu eby'entaama n'embuli, nga bigonere aawo oku mbale w'eiruba nago, olw'okubba omwiruba omwo, niimwo omu banywisyanga. Era eiruba eryo lyabbair e lisaanikeku eibbaale erigalami.

† 28:19 28:19 Bbeseri. Omu Lwebbulaniya, kitegeeza, enyumba ya Kibbumba.

³ Ebiraalo byonabyona owebyakumbaananga aawo, abaliisya baabyo batoolangaku eibbaale eryo, ni banywisya entaama n'embuli, kaisi ni bairyaku eibbaale nago okusaanikira okwiruba.

⁴ Awo oYaakobbo n'abuulya abaliisya b'ebiraalo nago ati, "Bainange, muzwera yaina?" Ni bamwiramumu bati, "Tuzwera Kalani."

⁵ Era n'ababuulya ati, "Mumaite omusaiza ogubeeta oLaabbaani omwizukulu wa Nakoli?" Ni bamwiramumu bati, "Tumumaite."

⁶ Kaisi n'ababuulya ati, "Aliyo musa?" Ni bamwiramumu bati, "Aliyo musa, era obone eedi omwalawe oLaakeeri ngodi aiza n'entaama n'embuli."

⁷ OYaakobbo n'akoba ati, "Ngonu bukaali musana, era ekiseera ekyokukanja ebyayo e ika kikaali okutuuka. Lwaki timubinywisya, era ni mubiiryaayo okubiriisya."

⁸ Ni bairamu bati, "Titwezya okukola ekyo okutoolaku ng'ebiraalo byonabyona bimalire okukumbaana aanu. Kaisi awo ni tutoolaku eibbaale okusaanukula eiruba, era ni tunywisya entaama n'embuli."

⁹ OYaakobbo yabbaire akaali atumula nabo, oLaakeeri n'atuuka n'entaama n'embuli gya ite-eye, olw'okubba niiye eyagiriisyaanga.

¹⁰ OYaakobbo oweyaboine oLaakeeri omwala wa koizawe oLaabbaani aamo n'entaama gya Laabbaani, n'ayaba n'atoolaku eibbaale okusaanukula eiruba, n'anywisya entaama n'embuli gya Laabbaani okoizawe.

11 Awo n'agwa oLaakeeri omu kifubba, era n'akunga.*

12 OYaakobbo n'akobera oLaakeeri ati, "Ndi n'olulyo n'oiteewo, era ndi mwana wa Labbeeka oisengawo." Kale oLaakeeri n'airuka n'ayaba n'akobera oiteeye.

13 Awo oLaabbaani oweyawuliire ati oYaakobbo omwana wa mwonyokowe aizire, n'ayanguwa okwaba okumusangaana. N'amugwa omu kifubba, n'amwaniriza omu kisitokye. Awo oYaakobbo n'akobera oLaabbaani byonabyona ebimufaaku.

14 Kaisi oLaabbaani n'amukoba ati, "Mazima dala tuli baluganda, era tuli b'olulyo lumu."

OYaakobbo afumbirwa oLaakeeri n'oLeeya

Awo oluzwanyuma ng'oYaakobbo amalire e wa Laabbaani omweri gumo,

15 oLaabbaani n'akoba oYaakobbo ati, "Ti-wampeereryenge bwereere newankubbaire tuli b'olulyo lumu. Onkobere, otaka nkusasulenge kyenkana kitya?"

16 Atyanu oLaabbaani yabbaire n'abaalabe babiri, omukulu nga niye oLeeya, omutomuto nga niye oLaakeeri.

17 Amaiso ga Leeya gabbaire gasangaalya, neye oLaakeeri yabbaire musiipoono, era amaisoge nga gasikiriza.

18 OYaakobbo n'ataka oLaakeeri, n'olwekyo n'akoba oLaabbaani ati, "Nakukolera okumala

* 29:11 29:11 *N'akunga*. Kwabbaire kulaga isangaalo eribitiriri.

emyanka musanvu ompeemu omwalawo oLaakeeri.”

¹⁹ OLaabbaani n’airamu ati, “Okumukuwa iwe okumufumbirwa kikiraku okumufumbirisya omusaiza ogondi. Kale okole ng’owookobere.”

²⁰ OYaakobbo n’akola emyanka musanvu okusuna oLaakeeri, era ni gimubonekera ng’enaku entono, olw’okubba yabbaire ataka ino oLaakeeri.

²¹ Awo emyanka omusanvu owegyawoireku, oYaakobbo n’akoba oLaabbaani ati, “Emyanka omusanvu giwoireyo kale ompe omukali wange tukole obufumbo.”

²² Kale oLaabbaani n’akola embaga y’obugole era n’ayaniriza abantu bonabona ababbaire abatyami b’omu kitundu ekyo.

²³ Neye owekwairugaire, omukifo kya Laakeeri, oLaabbaani n’akwata Leeya okuwa oYaakobbo, era oYaakobbo ni yeegaita naye.

²⁴ Ebyo nga bikaali okubbaawo, oLaabbaani yabbaire amalire okukwata omugalamawe omukali oZirupa ng’amuwaire oLeeya okubba omugalamawe.

²⁵ Awo eizo waaku amakeezi, oYaakobbo n’amanyica ati yeegaitire n’oLeeya. Kale n’akoba oLaabbaani ati, “Niki kinu ekiwankolere? Nze nkukoleire iwe kumpa Laakeeri. Neye lwaki ombeyere?”

²⁶ OLaabbaani n’airamu ati, “Timpisa yaiswe omu kyalo kinu okufumbirisya omwala omuto-muto ng’omukulu waaku akaali okufumbirwa.

²⁷ Osooke omaleku enaku omusanvu egy’ekigole n’oLeeya, kaisi nkuwe oLaakeeri

yena omufumbirwe. Neye waabba n'okunkolera okumala emyanka egindi musanvu."

²⁸ Kale oYaakobbo n'aikirirya, era enaku omusanvu egy'ekigole n'oLeeya owegyawoireku, oLaabbaani n'amuwa oLaakeeri yena okubba omukaliwe.

²⁹ Era oLaabbaani n'akwata omugalamawe omukali oBbirika n'awa omwalawe oLaakeeri, okubba mugalamawe.

³⁰ OYaakobbo ni yeegaita n'oLaakeeri yena, era n'ataka oLaakeeri okukiraku ng'owaataka oLeeya. Era n'akolera oLaabbaani okumala emyanka egindi omusanvu.

Abaana ba Yaakobbo

³¹ Awo oMusengwa oweyaboine ng'oYaakobbo tataka ino oLeeya ng'owaataka oLaakeeri, n'awa oLeeya olubyalo, neye oLaakeeri n'abba ng'abulaku omwana.

³² OLeeya n'abba kida, n'abyala omwana mwisuka. Era oLeeya n'akoba ati, "OMusengwa aboine okugada kwange, era atyanu oibawange yantaka." Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Lubbeeni.[†]

³³ Era oLeeya n'abba kida tete, n'abyala omwana mwisuka era oLeeya n'akoba ati, "OMusengwa abuliire ati ndi munobe kagira ampaire omwana onu yena." Kale oLeeya n'awa omwana oyo eriina ati, Simyoni.[‡]

[†] **29:32 29:32** *Lubbeeni.* Omu Lwebbulaniya litegeeza, *obone omutaane wange, ooba, aboine okugada kwange.* [‡] **29:33 29:33** *Simyoni.* Omu Lwebbulaniya litegeeza, *kuwulira.*

³⁴ Era n'abba kida tete, n'abyala omwana mwisuka, era oLeeya n'akoba ati, "Omulundi gunu oibawange yaneekwataku ino, olw'okubba mbyaire naye abaana abaisuka basatu." Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Leevi. §

³⁵ Era oLeeya n'abba kida tete, n'abyala omwana mwisuka. Era n'akoba ati, "Omulundi gunu nawuuja oMusengwa." Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Yuda.* Era n'alekeraawo okubyala.

30

¹ Atyanu oLaakeeri oweyaboine nga talikubyala n'oYaakobbo abaana, n'akwatira omugandawe engongi, kale n'akoba oYaakobbo ati, "Ombyalemu abaana, obanga bbe wakiri nfe!"

² OYaakobbo n'asunguwalira oLaakeeri era n'amukoba ati, "Oseega oti ninze oKibbumba akwimire olubyalo?"

³ Awo oLaakeeri n'akoba ati, "OBbirika omukali omugalama wange ngonu, weegaite naye, ambyalireku abaana, era okubitira mwiye zena nsune eibyaire."

⁴ Kale n'amuwa oBbirika omukali omugalama, abbe mukaliwe. Era oYaakobbo ni yee-gaita n'oBbirika,

⁵ era oBbirika n'abba kida era n'abyalira oYaakobbo omwana omwisuka.

§ 29:34 29:34 *Leevi*. Omu Lwebbulaniya litegeeza, *okubba ekimo*.

* 29:35 29:35 *Yuda*. Omu Lwebbulaniya lizwa mu kibono *kodayi*. Kitegeeza, *okuwuuja*.

6 OLaakeeri n'akoba ati, "OKibbumba antoireku omusango, era awuliire okusaba kwange, n'ampa omwana omwisuka." Kale oLaakeeri n'amuwa eriina ati, Daani.*

7 Awo oBbirika omukali omugalama owa Laakeeri, n'abba kida tete, era n'abyalira oYaakobbo omwana omwisuka owokubiri.

8 Awo oLaakeeri n'akoba ati, "Mbaire n'ekinakoolo ekyamaani n'omuganda wange era mpangwire." Kale oLaakeeri n'awa omwana eriina ati Nafutaali.†

9 OLeeya oweyaboine ng'ayemereiryemu okubyala, yena n'atoola oZirupa omukali omugalamawe, n'amuwa oYaakobbo abbe mukaliwe.

10 OZirupa n'abyala n'oYaakobbo omwana mwisuka.

11 Awo oLeeya n'akoba ati, "Mbaire w'enkabi!" Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Gaadi.‡

12 OZirupa n'abyala n'oYaakobbo omwana omwisuka owokubiri.

13 Awo oLeeya n'akoba ati, "Ndi musangaali, era atyanu abakali banjeta musangaali." Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Aseri.§

14 Omu biseera eby'eikesa ly'engaano, oLubbeenii n'ayaba omu musiri, n'ayajiryayo ebimera ebibeeta mandulake,* n'abireetera

* **30:6 30:6** *Daani.* Omu Lwebbulaniya litegeeza, *amutoireku omusango.* † **30:8 30:8** *Nafutaali.* Omu Lwebbulaniya lizwa mu kibono, *nifukataali.* Ekitegeeza, *okulwanagana.* ‡ **30:11 30:11** *Gaadi.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *nkabi.* § **30:13 30:13** *Aseri.* Omu Lwebbulaniya litegeeza, *isangaalo.* * **30:14 30:14** *Mandulake.* Bimera ebibaseega okuleeta olubyalo n'owende.

oLeeya omaaye. Awo oLaakeeri n'akoba oLeeya ati, "Nkwegairiire, ompeeku omandulake w'omutaanewo."

¹⁵ Neye oLeeya n'amwiramumu ati, "Okuntoolaku oibawange tikimala? Atyanu otaka okuntoolaku n'omandulake w'omutaane wange yena?" OLaakeeri n'amukoba ati, "Singa wampa omandulake w'omutaanewo, naikirirya oYaakobbo ni yee-gaita na iwe ekiire kinu okukusasulamu omandulake w'omutaanewo."

¹⁶ Kale oYaakobbo oweyabbaire azwa omu musiri eigulo, oLeeya n'awuluka okumusan-gaana, n'amukoba ati, "Olwatyanu oli n'okugona mwange, olw'okubba mpaire oLaakeeri ebimera bya mutane wange ebibeeta omandulake, okuk-wikirirya okwegaita na nze." Kale ni yeegaita naye ekiire ekyo.

¹⁷ OKibbumba n'airamu okusaba kwa Leeya. OLeeya n'abba kida, era n'abyalira oYaakobbo omwana omwisuka owokutaanu.

¹⁸ Awo oLeeya n'akoba ati, "OKibbumba am-paire empeera olw'okubba nawaire oibawange omukali omugalama wange." Kale oLeeya n'awa omwana eriina ati, Isakaali.[†]

¹⁹ OLeeya n'abba kida tete, n'abyalira oY-aakobbo omwana omwisuka owomukaaga.

²⁰ OLeeya n'akoba ati, "OKibbumba ampaire ekirabo ekisa. Atyanu oibawange yambitya kusani ng'ampa ekitiisya, olw'okubba mbyaire

[†] **30:18 30:18** *Isakaali.* Omu Lwebbulaniya lizwa mu kibono sakali. Ekitegeeza, mpeera.

naye abaana abaisuka mukaaga.” Kale oLeeya n’awa omwana oyo eriina ati, Zebbulooni.‡

²¹ Oluzwanyuma n’abyala omwana omwala, era n’amuwa eriina ati, Dina.

²² Awo oKibbumba n’aseega oku Laakeeri. Era oKibbumba n’airamu okusaba kwa Laakeeri n’amuwa olubyalo.

²³ OLaakeeri n’abba kida, n’abyala omwana mwisuka, era oLaakeeri n’akoba ati, “OKibbumba antoireku okuswala n’ampa omwana.”

²⁴ Kale oLaakeeri n’awa omwana oyo eriina ati, Yusufu§ era n’akoba ati, “Musengwa onnyongere omwana ogondi omwisuka.”

OYaakobbo ateesa n’oLaabbaani

²⁵ Awo oluzwanyuma oLaakeeri ng’amalire okubyala oYusufu, oYaakobbo n’akoba oLaabbaani ati, “Onseebule nkange e ika omu kyalo ky’e waiswe.

²⁶ Era oganye njabe n’abakali bange n’abaana bange, olw’okubba mbasunire kubitira mu kukukolera mirimo. Dala iwe omaite ng’owenkukoleire emirimo kusani.”

²⁷ Neye oLaabbaani n’amukoba ati, “Oleke ntumule kinu. Nvumbwire okubitira omu kulagula nti oMusengwa ampaire enkabi kubitira mu niiwe.

²⁸ Otaka nkusasule kyenkana kitya? Onkobere era nakusasula.”

‡ **30:20 30:20** *Zebbulooni*. Omu Lwebbulaniya lizwa mu kibono, *Zabbali*. Ekitegeeza, *okuwa ekitiisya*. § **30:24 30:24** *Yusufu*. Omu Lwebbulaniya lizwa mu kibono ekitegeeza, *okutoolawo, ooba, okweyongera*.

29 OYaakobbo n'amwiramu ati, "Iwe onanyere omaite emirimo eginkukoleire, era n'ebisolobyong'owebyeyongeire obungi, nga ninze mbirabirira.

30 Wabbaire n'ebisolo bitono nga nkaali okwiza, neye atyanu byeyongeire obungi, era oMusengwa akuwaire enkabi okubitira mu buli kinkolere kyonakyona. Neye atyanu nalisuna di ekiseera zena okukola ebintu ebigasa ekisito ekyange?"

31 OLaabbaani n'abuulya ati, "Nakusasula kyenkana kitya?" OYaakobbo n'airamu ati, "Tiwansasula empeera. Neye neeyongera okulabirira ebyayobyong'owebyeyongeire obungi, era oMusengwa akuwaire enkabi okubitira mu buli kinkolere kyonakyona. Neye atyanu nalisuna di ekiseera zena okukola ebintu ebigasa ekisito ekyange?"

32 Onganye mbite omu biraalobyong'owebyeyongeire obungi, era oMusengwa akuwaire enkabi okubitira mu buli kinkolere kyonakyona. Neye atyanu nalisuna di ekiseera zena okukola ebintu ebigasa ekisito ekyange?"

33 Era walimanya ooba nga mbaire w'amazima. Owewaliiza okukebera empeera yange, singa nalibba n'ombuli yenayena atali wa mabalabala ooba onasusi, ooba ontaama atali mwirugazu walimanya oti oyo njibbire wuwo."

34 OLaabbaani n'airamu ati, "Njikiriirye kale oleke kibbe kityo ng'owookobere."

35 Neye oku lunaku olwo, oLaabbaani n'atoolamu embuli empanya egya mabalabala n'enasusi, n'embuli enkali gyonagyona enasusi nga giriku amabala ameeru, era n'entaama gyonagyona enjirugazu. Era n'agikwatisya abataanebe okugirabirira.

³⁶ Awo oLaabbaani n'abaanabe ni baaba nagyo ni batambula olugendo lw'enaku isatu kaisi babbe yala ino okuzwa e giri oYaakobbo. OY-aakobbo ni yeeyongera okulabirira ebyayo bya Laabbaani ebyasigairewo.

³⁷ Awo oYaakobbo n'akwata ebisaga ebibisi eby'omusaale ogubeeta populaali n'ebisaga ebibisi eby'omusaale ogubeeta alumondi n'eb'ogundi ogubeeta omupulaane n'abikuujuulyaku ebikuta ebimo, ni bibonekaku emyalaala emyeru.

³⁸ Ebisaale ebyo ebyakuujwiryeku ebikuta ebimo okubonecaaku emyalaala, n'abikomeka omu bintu ebyayo omu binywera amaizi, olw'okubba ebyayo byawakanga owebyabanga okunywa amaizi omu bintu ebyo.

³⁹ Kale owebyawakanga nga biringiriire ebisaale ebyo, nga bibyala abaana abawoolere, n'abamabalabala n'abanasusi.

⁴⁰ Awo oYaakobbo n'atoolyamu abaana abo ab'ebyayo n'abaawula. Neye ebisigairewo owebyabbanga biwaka n'abiringiriryanga eby'ebiwoolere n'eb'yayo ebiirugazu ebya Laabbaani, awo ni gibyalanga abaana abawoolere n'abamabalabala. Era omu ngeri eyo ebisolobye ni byeyongeranga obungi era n'abyawulanga oku bya Laabbaani.

⁴¹ Awo ebyayo bidi ebijimu owebyabbanga biwaka, oYaakobbo yakomekanga ebisaale bidi ebiyakuujwirye, omu bintu bidi ebiri omumaiso g'ebyayo, kaisi biwakire ebisaale bidi egibiri.

⁴² Neye ebyayo owebyabbanga tibijimu, tiya-teekangawo ebisaale ebyo. N'olwekyo ebyayo

ebitali bijimu niibyo ebyabbanga ebya Laabbaani, kaisi ebijimu ni bibbanga bya Yaakobbo.

⁴³ Era omu ngeri eyo oYaakobbo n'asuuka musuni ino n'abba n'ebyayo bingi. Era n'abba n'abagalama abasaiza n'abakali, n'engamira, n'empunda.

31

OYaakobbo airuka oku Laabbaani

¹ Awo oYaakobbo n'awulira ati abataane ba Laabbaani bakoba bati, "OYaakobbo atwaire ebintu byonabyona ebyabbaire ebya itewaiswe, era obusunibwe bwonabwona buzwire mu bintu ebyabbaire ebya itewaiswe."

² Era oYaakobbo n'abona ng'oLaabbaani takaali amuseegaku kusani ng'oweyakolanga eira.

³ Awo oMusengwa n'akoba oYaakobbo ati, "Okange omu kyalo ky'e waanywe era eeri ab'ekikaakyo, era naabbanga na iwe."

⁴ Kale oYaakobbo n'atuma ni beeta oLaakeeri n'oLeeya ni baaba okumusangaana omu kiri-isiryo e giri ebyayobye.

⁵ Awo n'abakoba ati, "Mboine ng'oitewaanywe takaali anseegaku kusani ng'oweyakolanga eira, neye oKibbumba wa bbaabba ali aamo na nze.

⁶ Mumaite muti nkoleire oitewaanywe n'amaani gange gonagona.

⁷ Neye oitewaanywe n'andebalebana, era n'acuuusacuuusa empeera yange emirundi n'emirundi, cooka oKibbumba n'andi n'amuganya okunkolaku akabbikabbi.

⁸ Nabuli oweyakobanga ati, ‘Ebyayo ebyamabalabala niibyo ebyabba empeerayo,’ ebyayo byonabyona ni bibyala by’amabalabala. Era nabuli oweyakobanga ati, ‘Ebyayo ebinasusi niibyo ebyabba empeerayo,’ ebyayo byonabyona ni bibyala biidi ebinasusi.

⁹ Kale omu ngeri eyo oKibbumba n’atoola okwitewaanywe ebyayo n’abimpa ninze.”

¹⁰ Awo oYaakobbo ni yeeyongera ati, “Omu biseera by’ebyayo okuwaka nalootere, ng’embuli empanya egiwakisirye ekiraalo, gibbaire gya mabalabala n’enasusi.

¹¹ Omalaika wa Kibbumba n’anjeta omu kirooto ati, ‘Yaakobbo!’ Ni njetuka nti, ‘Waitu!’

¹² Kaisi n’ankoba ati, ‘Osiirye amaisogo obone. Empanya gyonagyona egiwakisirye ekiraalo egimo gya mabalabala n’egindi nasusi. Ekyo kityo olw’okubba mboine byonabyona oLaabbaani ebyakukola.

¹³ Ninze oKibbumba eyakubonekeire e Bbeleri, eeyo e giwasukiire amafuta g’omuzaituuni okwibbaale ng’ekijukizo, okuliwongayo eeri oKibbumba, era e giweeyamiire egyendi. Atyanu osetuke okange omu kyalo egibakubyala.’ ”

¹⁴ Awo oLaakeeri n’oLeeya ni bamwiramubati, “Titukaali tuli n’omugabo ooba obusika omu kisito kya itewaiswe.

¹⁵ Era atyanu atubitya ooti tuli banamawanga. Yatutundire, era n’emaali egibatukweire agiriire n’agimalawo.

16 Obusuni bwonabwona oKibbumba obwa-toire okwitewaiswe niibwo obwaiswe, era niibwo obwa baana baiswe. Kale atyanu okole kyonakyona oKibbumba ekyakukobere.”

17 Awo oYaakobbo n’asetuka, n’aniinisya abaanabe n’abakalibe oku ngamira.

18 Era n’atwala n’ebyayobye byonabyona n’ebintubye byonabyona ebiyabbaire asunire omu Padanalaamu, n’asimbuka okukanga e giri oIsaka oiteeye, omu kyallo ky’e Kanani.

19 Omu kiseera ekibasimbukiiremu, oLaabbaani yabbaire ayabire kusalaku ntaamagye byoya. Kale oLaakeeri n’akolesya enkabi egyo okwibba ebifaananyi bya iteeye ebyasinza.

20 Era oYaakobbo ni basodoka-busodoki ng’oLaabbaani oMwalameeni tamaite, olw’okubba oYaakobbo tiyamukobeire ng’ayaba.

21 Batyo ni basodoka n’ebyabwe byonabyona, era ni bambuka omwiga Ewufulaate, ni basimba omu Gireyaadi ekyalo eky’ensozisozi.

OLaabbaani ayiiga oYaakobbo

22 Awo oluzwanyuma lw’enaku ibiri, oku lwokusatu, ni bakobera oLaabbaani bati oYaakobbo yairukire.

23 Kale oLaabbaani n’akwata abantu abeyabbaire nabo, ni baaba bayiiga oYaakobbo okumala enaku musanvu, era ni bamwaja mu Gireyaadi ekyalo eky’ensozisozi.

24 Neye oKibbumba yabbaire atumwire n’oLaabbaani oMwalameeni ng’amulabula ati, “Weegendereze okutakoba oYaakobbo ebibono ebimutiisatiisya omu ngeri yonayona.”

25 Awo oLaabbaani n'atuuka oku Yaakobbo era n'amwajirya ng'akomekere eweemaye omu kyalo eky'ensozisozi eky'e Gireyaadi. Era n'oLaabbaani n'abantu abeyabbaire nabo bona ni bakomeka eeyo eweema egyabwe.

26 Awo oLaabbaani n'akoba oYaakobbo ati, "Niki ekyo ekiwakolere? Lwaki wasodokere n'abaala bange ooti-so obawambire mu lutalo?"

27 Lwaki wansodokereku? Lwaki tiwankobeire ng'oyaba kaisi ni nkuseebula omwisangaalo nga twemba tukubba obugoma n'otongoli?

28 Tiwanganyire kadi n'okugwaku abaizukulu bange n'abaala bange omu bifubba okubaseebula! Wakolere kya busirusiru.

29 Era ndi n'obwezye okubakola akabbikabbi. Neye oKibbumba wa iteewo yandabwire omu kirooto obwire obutakolesya ebibono ebikutiisya-atiisya omu ngeri yonayona.

30 Atyanu nkitegeire lwaki watakire ino okukanga e wa iteewo. Neye lwaki waibbire ebifaananyi byange eby'okusinza eby'abakibbumba bange?"

31 Awo oYaakobbo n'airamu oLaabbaani ati, "Nasodokere olw'okubba natiire, era naseegere nti wantoolaku abaalabo n'empaka.

32 Neye oguwaajirya n'ebifaananyi by'abakibbumbabo, bamwite. Aanu omumaiso g'abantu baiswe, otoolemu nabuli ekindi nakyo nga kiky'o okitwale." Cooka oYaakobbo yabbaire tamaite ati oLaakeeri yaibbire ebifaananyi eby'okusinza nago.

33 Kale oLaabbaani n'aingira okwaza omu weema ya Yaakobbo, n'omu weema ya Leeya,

n'omu weema y'abagalama ababiri abakali, neye nandi n'abona ebifaananyibye nago eby'okusinza. Era omu kusembayo n'aingira omu ya Laakeeri.

³⁴ Cooka oLaakeeri yabbaire atwaire ebifaananyi ebyo ng'abibisire omu kisawo ekibateekamu ebintu oku ngamira era ng'abityaimeku. Era oLaabbaani n'ayaza eweema ya Laakeeri yonayona, neye era nandi n'abona.

³⁵ Awo oLaakeeri n'akoba oiteeye ati, "Bbaabba, nkusaba nti tiwasunguwala okubona nga tinjemereire okukuwa ekitiisya, olw'okubba ndi munsonga gy'ekikali." Era oLaabbaani n'anoonia, neye era nandi n'abona ebifaananyibye ebyo.

³⁶ Awo oYaakobbo n'asunguwala, n'akaabukira oLaabbaani ati, "Nsoberye niki? Nkolere kikoleki ekibbikibbi ekigira n'onjiiga otyo?"

³⁷ Aale ngoyo oyazire ebintu byange byon-abyona, niki ekikyo ekyoboinemu? Owoobba ng'oboinemu, okiteeke aanu omumaiso g'abantu baiswe kaisi batusalirewo oku babiri kwiswe naani omutuuce."

³⁸ Awo oYaakobbo ni yeeyongera ati, "Omu myanka egyo aabiri egimbaire na iwe, entaam-agyo n'embuligyo tigisumulangaku, era tindyan-gaku ontaama omusaiza ow'omu kiraalokyo.

³⁹ Okisolo oweyaitanga ontaamawo ooba ombuliwo, nga ninze njiryawo. Era mazima dala obbaire ng'ombanza okwiryawo nabuli ntaamawo, ooba ombuliwo okisolo ogwabba aliire

omusana ooba obwire.

⁴⁰ Mbaire nga nkaanya eisana era nga nkaanya empewo ey'obwire nga n'endoolo tigiiza.

⁴¹ Embeera ebbaire etyo okumala emyanka aabiri egimbaire omu kisitokyo. Nakukoleire emyanka ikumi n'eena nga mpakasa abaalabo ababiri, era ni ngaitaku egindi mukaaga nga wansasula ntaama n'embuli, neye iwe n'ocuuacuusa empeera yange emirundi n'emirundi.

⁴² Singa oKibbumba wa zeiza oIbbulaimu n'oIsaka obbaabba, tabbairenge aamo na nze, mazima wandibbaire ng'onseebula nga mbula kantu. Neye oKibbumba aboine okugada kwange okwo n'okutegana kwange okwo, n'akusalira omusango omu kiire ekibitire."

OYaakobbo n'oLaabbaani bakola endagaano

⁴³ Awo oLaabbaani n'airamu oYaakobbo ati, "Abaala abo, baala bange, era n'abaana baabwe, bange, era n'ebyayo ebyo byange. Era n'ebintu byonabyona ebyobona aanu byange. Neye timpezya okukuuma abaala bange abo n'abaana baabwe.

⁴⁴ Kale atyanu, tukole endagaano nze na iwe, ebbe bujulizi akatiwo na nze."

⁴⁵ Awo oYaakobbo n'atoola eibbaale n'alikoma okubba ekijukizo.

⁴⁶ Era n'akoba abantu abeyabbaire nabo ati, "Mukumbaanie amabbaale." Era ni batoola amabbaale ni bagabbiirya ekibbiiryo. Kaise awo abantu oYaakobbo n'oLaabbaani abebabbaire nabo ni baliira aawo ebyokulya okumpi n'ekibbiiryo nago.

⁴⁷ Era oLaabbaani n'awa ekibbiiryo nago eriina ati, Yegali Sakaduta,* kaisi oYaakobbo iye n'akiwa eriina ati, Galeedi.†

⁴⁸ Era oLaabbaani n'akoba ati, "Ekibbiiryo kinu kiijukizo ky'endagaano akatiwo na nze olw'atyanu." Kagira bakiwaire eriina bati, Galeedi

⁴⁹ era bati, Mizupa,‡ olw'okubba oLaabbaani yakobere ati, "OMusengwa alamulenge akatiwo na nze owetwabba nga titukaali tubonangana.

⁵⁰ Owewagadyanga abaala bange, ooba owe-walifumbirwa abakali aband, waire nga tinaliki-many, oyebukiryanga oti oKibbumba iye mulizi akatiwo na nze."

⁵¹ Awo oLaabbaani n'akoba oYaakobbo ati, "Obone ekibbiiryo kinu eky'amabbaale n'eibbaale linu erikome ng'ekiijukizo ky'endagaano akatiwo na nze.

⁵² Ekibbiiryo kinu n'eibbaale linu erikome byabbanga kiijukizo ky'endagaano yaiswe. Era endagaano eyo ng'ekoba eti, tinalitambuka ekibbiiryo kinu okukulumba okukulola akabbikabbi. Era wena tiwalitambuka ekibbiiryo kinu n'eibbaale eryo n'onnumba okwange okunkola akabbikabbi.

⁵³ Nsaba nti oKibbumba wa Ibbulaimu era oKibbumba wa Nakoli,§ era oKibbumba wa itewaabwe, alamulenge akatiwo na nze."

* **31:47 31:47** *Yegali Sakaduta*. Omu Lwalamaike kitegeeza, *ekibbiiryo eky'ekiijukizo*. † **31:47 31:47** *Galeedi*. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *Ekibbiiryo eky'ekiijukizo*. ‡ **31:49 31:49** *Mizupa*. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *ekifo omukuumi omwabba*. § **31:53 31:53** *Nakoli*. Yabbaire zeiza wa Laabbaani era omuganda wa Ibbulaimu.

Kale oYaakobbo n'alayira oKibbumba wa iteye oIsaka, ati yakuumanga endagaano eyo.

⁵⁴ Awo oYaakobbo n'awa oKibbumba esadaaka nga bali eeyo omu kyalo ky'ensozisozi, era n'ayaniriza abantu bonabona ababbairewo oku kiinulo. Owebamalire okulya, ni bagona eeyo ekiire ekyo.

⁵⁵ Eizo amakeezikeezi oLaabbaani n'alamuka, era n'agwa abaizukulube n'abaalabe omu bifubba era n'abasabira enkabi. Awo n'asimbuka okukanga e wuwe.

32

OYaakobbo yeetegeka okusangaana Esawu

¹ Awo oYaakobbo ni yeeyongerayo omu lugendolwe, abamalaika ba Kibbumba ni bamusangaana.

² OYaakobbo oweyababoine, n'akoba ati, "Ganu niigo amaje ga Kibbumba." N'awa ekifo ekyo eriina ati, Makanaimu.*

³ Awo oYaakobbo n'atuma abakwenda bamwesooke eeri Esawu omugandawe eyabbairi omutyami w'omu nsozi egibeeta Seiri, omu kyalo ekibeeta Edomu.

⁴ N'abatuma ati, "Mukobe omusengwa wange Esawu muti, 'OYaakobbo omuweereryawo nenca abbanga wa Laabbaani, era abbairi niiyo paka atyanu.

⁵ Era ali n'ente n'empunda n'ebiraalo by'entaama n'embuli, era n'abagalama abasaiza

* **32:2 32:2** *Makanaimu*. Liri mu Lwebbulaniya nga kitegeeza, enkambi eibiri egy'amaje.

n’abakali. Era ali kukusindikira obukwenda iwe omusengwawe, kaisi omukwatire ekisa.’ ”

⁶ Abakwenda owebazwire e giri Esawu, ni bakanga e giri oYaakobbo ni bamukoba bati, “Twabire eeri omugandawo Esawu, era ali kwiza n’abasaiza 400 okukusangaana.”

⁷ Awo oYaakobbo n’atya ino, ni yeeraliikirira. Kale n’agawulamu abantu abeyabbaire nabo ebibbubbu bibiri. Era n’agawulamu n’ekiraalo ky’entaama, n’eky’embuli, n’eky’ente, n’eky’engamira ebibbubbu bibiri bibiri.

⁸ Yakolere atyo ng’aseega ati, “Singa Esawu yalumbaku ekibbubbu ekimo n’akikubba, ekibbubbu ekindi amo ni kiwunuka.”

⁹ Awo oYaakobbo n’asaba ati, “Oo, Kibbumba wa zeiza wange olbulaimu, era oKibbumba wa bbaabba olisaka. Oo, Musengwa Kibbumba iwe owankobere oti nkange omu kyalo ky’e waiswe era e giri ab’ekika kyange, wansuubizire oti wampanga enkabi era waabbanga na nze.

¹⁰ Tinsaanira okunkwatira ekisa ekyo kyonakyona ekiwankwatiire era n’obwesigwa bwonabwona obuwandagire nze omuweereryawo. Owenayambukiire omwiga oYoludaani, nabbaire n’omukoomero gwonkani. Neye atyanu njirire nga ndi n’ebibbubbu bibiri eby’abantu era n’ebibbubbu bibiri bibiri eby’ebisolo eby’enjawulo.

¹¹ Kibbumba nkusaba ondamyee omuganda wange Esawu olw’okubba mmutya, ademba n’aiza n’atwita swenaswena, n’abakali n’abaana.

¹² Neye wankobere oti wampanga enkabi era waabbanga na nze, era oti walimpa eibyaire linene abantu ni babba bangi ooti musenye ogw'oku nyanza ogutabalika."

¹³ Era oYaakobbo n'asigala n'agona aawo ekiire ekyo. Awo eizo waaku amakeezi n'atoola ebimo oku bisolo ebiyabbaire nabyo n'aweererya Esawu omugandawe ng'ekirabo nga niibyo binu:

¹⁴ Embuli enkali 200, n'empanya aabiri, n'entaama enkali 200, n'ensaiza aabiri.

¹⁵ Era n'amuwa n'engamira 30 n'abaana baajo, n'ente ebisonga 40, n'enumi ikumi, n'empunda enkali aabiri, n'ensaiza ikumi.

¹⁶ Era oYaakobbo n'abigawulamu, n'abikwatisya abagalamabe, nga nabuli kiraalo kiriku mugalama waaku, kaisi n'abakoba ati, "Muneeekubbemberemu, neye mulekengewo eibbanga aakati w'ekiraalo ekimo n'ekindi."

¹⁷ Awo oYaakobbo n'alagira omugalamawe eyeekubbembeiremu ati, "Omuganda wange Esawu oweyakusangaana n'akubuulya eriina lya musengwawo, era n'akubuulya n'egyoyaba era n'akubuulya n'onanyere ebisolo ebyodooma,

¹⁸ wamwiramumu oti, 'bya muweereryawo oYaakobbo. Era ibyo kirabo ekyakuweereirye iwe Esawu omusengwawe. Era oYaakobbo yena onyere ali eeyo e nyuma aiza.' "

¹⁹ Era oYaakobbo n'awa biragiro binanyere ebyo omugalama wokubiri, n'owokusatu, n'abagalama abandi bonabona ababbair abadooma ebiraalo. Era n'abakoba ati,

owebasangaana Esawu bali n'okumukoba bintu binanyere ebyo.

²⁰ Era ati bali n'okukoba Esawu bati, omuweereryawe oYaakobbo yena onanyere ali e nyuma eeyo aiza. OYaakobbo yaseegere ati ebirabo ebyasookere n'aweererya eeri Esawu nga bakaali okusangaana, amo ni biikaikania Esawu n'amwaniriza.

²¹ Awo n'asooka n'aweererya ebirabo, neye iye n'asigala awo omu nkambi era n'agonawo ekiire ekyo.

Bacuusa oYaakobbo eriina

²² Awo omu kiire ekyo oYaakobbo n'asetuka, n'akwata abakalibe ababiri, n'abakalibe abagalama ababiri, n'abaanabe eikumi na moiza, n'abasomoca omwiga oYabboki.

²³ Era oweyamalire okubasomoca n'akangayo n'alagira ni baaba basomoca n'ebintu byonabyona ebiyabbaire nabyo.

²⁴ Kale oYaakobbo n'asigala omu nkambi yenkani.

Awo ni wabbaawo omusaiza eyaizire, n'alwana naye paka emambya oweyasalire.

²⁵ Neye omusaiza nago oweyaboine nga tiyawangule oYaakobbo, n'amukubba n'amuniokola einiko ng'alwana naye.

²⁶ Awo omusaiza nago n'akoba oYaakobbo ati, "Onteere njabe obwire buceire."

Neye oYaakobbo n'amukoba ati, "Tinakuteere okutoolaku ng'ompaire enkabi."

27 Era omusaiza nago n’abuulya oYaakobbo ati, “Eriinalyo niiwe onaani?” Iye n’amwiramumu ati, “Yaakobbo.”

28 Awo omusaiza nago n’akoba oYaakobbo ati, “Tibakaali bakweta Yaakobbo, wazira bakwetanga Isirairi[†] olw’okubba oyezyerye okuguma n’olwana n’oKibbumba era n’abantu.”

29 Awo oYaakobbo n’akoba omusaiza nago ati, “Nkwegairiire, onkobere eriinalyo.” Neye iye n’amwiramumu ati, “Lwaki ombuulya eriina lyange?” Era omusaiza nago n’aweera oYaakobbo enkabi omu kifo ekyo.

30 Kale oYaakobbo n’akoba ati, “Mboine oKibbumba maiso ku maiso, kaisi era ni nsigala nga ndi mwomi!” N’olwekyo n’awa ekifo ekyo eriina Peniyeeri.[‡]

31 Awo ng’eisana lizwayo, n’azwa e Penweri ng’acooda olw’einikolye eriniokole.

32 Era n’olwekyo paka lwatyanu aBaisirairi tibalya enyama ey’ebisolo ey’okwiniko olw’okubba oku nyama eyo niikwo oku bakubire oYaakobbo.

33

OYaakobbo asangaana Esawu

1 Awo oluzwanyuma oku lunaku olunanyere olwo, oYaakobbo n’asiirya amaisoge, n’alengera Esawu ng’aiza n’abasaizabe 400. Kale oYaakobbo n’agawula nabuli mukali

[†] 32:28 32:28 *Isirairi*. Omu Lwebbulaniya livuga ng’ekibono ekitegeeza, *alwana n’oKibbumba ooba oKibbumba alwana*.

32:29 32:29 Bal 13:17-18 [‡] 32:30 32:30 *Peniyeeri*. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *amaiso ga Kibbumba*.

n'abaanabe, ekikoba kiti oLeeya n'ababe, n'oLaakeeri n'ababe era n'abakalibe abagalama ababiri bona nabuli moiza n'abaanabe.

² Kaisi awo n'ateeka abakalibe abagalama n'abaana baabwe omumaiso. Awo n'airyaku oLeeya n'abaanabe, kaisi n'asembyayo oLaakeeri n'omutaane oYusufu.

³ Awo oYaakobbo n'abeekubbemberamu n'ayaba okusangaana omugandawe. Era oYaakobbo oweyaigereire e gyal, oYaakobbo n'akotama okumuwa ekitiisya. Ekyo n'akikola emirundi musanvu omumaiso g'omugandawe.

⁴ Neye Esawu n'avulumuka okumusangaana, era n'amugwa omu kifubba, kaisi bombi ni bakulumuca amaliga olw'eisangaalo.

⁵ Awo Esawu n'asiirya amaisoge, n'alola oku bakali n'abaana, kaisi n'abuulya ati, "Banaani abo abooli nabo?" OYaakobbo n'amwiramumu ati, "Abo niibo abaana oKibbumba olw'ekisaakye abeyawaire omuweereryawo."

⁶ Awo abakali ba Yaakobbo abagalama ni baigerera n'abaana baabwe, ni bakotama omumaiso g'Esawu.

⁷ Era n'oLeeya n'abaanabe bona ni baigerera omumaiso g'Esawu ni bakotama. Awo omu kukomenkereza oYusufu n'oLaakeeri omaaye bona ni baigerera omumaiso g'Esawu, ni bakotama.

⁸ Era Esawu n'abuulya oYaakobbo ati, "Wategeezere niki okuweererya ebiraalo bidi byonabyona ebinsangaine omu luguudo?" OYaakobbo n'amwiramumu ati, "Ebyo birabobyomusengwa kaisi onkwatire ekisa."

9 Neye Esawu n'amukoba ati, "Ebindinabyo bimmala muganda wange. Ebyolinabyo obisigaze."

10 OYaakobbo n'amukoba ati, "Kadi, nkwegairiire! Owoobba ng'onkwatiire ekisa, oikirirye ebirabo ebinkuware. Ekyo kityo olw'okubba okukubonaku n'onsangaalira, kiri ooti-so kubona Kibbumba maiso ku maiso.

11 Nkwegairiire oikirirye ebirabo ebinkuleeteire olw'okubba oKibbumba ankoleire eby'ekisa, era ebindinabyo bimmala." Era oYaakobbo ni yeegumya okumwegairira paka Esawu oweyabiikiriye.

12 Awo Esawu n'akoba oYaakobbo ati, "Aale okole twabe, nze nakwekubbemberamu."

13 OYaakobbo n'amukoba ati, "Musengwa wange, omaite ng'abaana bakaali batobato ate nga ndi n'okulabirira entaama n'ente egyonkesya. Owenagyanguwisya okumala olunaku olulamba, ebisolo byonabyona ebyo byafa.

14 Kale oleke iwe musengwa wange oyabenge, nga zena omuweereryawo wenkuzwaku e nyuma n'ebisolo nga mbikoomya okwabirana n'abyo, n'abaana paka owenakutuukaku musengwa omu Seiri."

15 Awo Esawu n'akoba oYaakobbo ati, "Kale oleke nkulekere abamo oku bantu abendi nabo." Neye oYaakobbo n'amukoba ati, "Ekyo tikyetaagisya. Ng'owonkwatiire ekisa n'onjaniriza kusani otyo musengwa wange, ekyo kimala."

16 Kale Esawu n'asimbuka oku lunaku olunanyere olwo n'akanga e Seiri.

17 Neye oYaakobbo tete iye n'ayaba Sukosi n'atembulayo ekisito, era n'ayombekera

n'ebisolobye ebisiisira. Ekifo ekyo kagira bakyetere Sukosi.*

¹⁸ Oluzwanyuma oYaakobbo n'atuuka mirembe omu kibuga ky'e Sekemu, ekiri omu kyalo ky'e Kanani, ng'amalire okuzwa e Padanalaamu, era n'akomeka eweemagye okumpi n'ekibuga ky'e Sekemu.

¹⁹ Era n'agula eitakali oku baizukulu ba Kamoli oiteeye wa Sekemu. Yaligulire amairambula g'efeeza 100, era niiwo egiyakomekere eweemagye.

²⁰ Era omu kifo ekyo n'ayombekamu ekyoto n'akiwa eriina Ero Eroke Isirairi.†

34

ODina n'oSekemu

¹ Lwabbair lumu oDina, omwala oLeeya oguyabyaire n'oYaakobbo, n'ayaba okucaalira abaala aBakanani.

² OSekemu omutaane wa Kamoli oMuki-ivi, omufugi w'ekyalo ekyo, oweyamuboine n'amukwata okalijata.

³ Era oDina omwala wa Yaakobbo n'asikiriza ino oSekemu, era oSekemu n'amutaka ino, era n'amusimoolya.

⁴ Kale oSekemu n'akoba oKamoli oiteeye ati, "Onkwere omwala oyo."

⁵ Atyanu oYaakobbo n'awulira ng'oDina omwalawe, oSekemu yamusoberyeku. Neye olw'okubba abataane ba Yaakobbo babbaire

* **33:17 33:17** *Sukosi.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *busiisira.*
33:19 33:19 *Yos 24:32; Yok 4:5* † **33:20 33:20** *Ero Eroke Isirairi.*
 Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *Ero, oKibumba wa Isirairi.*

baabire kuliisya bisolo, n'asirika paka owebairire.

⁶ Awo oKamoli oiteeye wa Sekemu n'ayaba eeri oYaakobbo okutumula naye oku nsonga eyo.

⁷ Era omu kiseera ekinanyere ekyo abataane ba Yaakobbo ni baira okuzwa omu kuliisya. Owebawuliire ebifa oku Dina, ni kibalumya ino, era ni basunguwala ino. Ekyo kyabbaire kityo olw'okubba oSekemu yabbaire akolere eky'omuliko ekitakoleka era ekiswaza oSirairi, oweyakwaite omwala wa Yaakobbo okalijata.

⁸ Neye oKamoli n'akoba oYaakobbo n'abataane ati, "Omutaane wange oSekemu ataka omwala waanywe. Mbegairiire mumuwe amufumbirwe.

⁹ Era tufumbirwaganenge, mutuwenge abaala baanywe, nywena ni mutwala abaala baiswe.

¹⁰ Mwezya n'okubbanga aamo na iswe ok-witakali eryaiswe, ni mutyama e gimutaka, era ni mwetayaaya, ni musuna n'ebyobusuni."

¹¹ Awo oSekemu eyabbaire atambwire n'oiteeye, yena n'akoba oiteeye wa Dina n'aboonyoko ba Dina ati, "Mbegairiire mwikirirye okusaba kwaiswe era kyonakyaona ekimwataka nabawa.

¹² Munsalire emaali, n'ebirabo ebimutaka, n'owebyabba byenkana bitya obungi, nabawa, kasita owemwampa omwala oyo okumufumbirwa."

¹³ Awo abataane ba Yaakobbo ni bairamu oSekemu n'oiteeye oKamoli nga babakiina olw'okubba oSekemu yabbaire asoberye oku Dina omwonyoko waabwe.

14 Era abataane ba Yaakobbo ni babakoba bati, “Titwezya okukola ekyo, okuwa omusaiza atali omukomole omwonyoko waiswe, olw’okubba ekyo kyabba ky’ensoni egituli.

15 Neye twabaikirirya ni mumufumbirwa singa mwakola nga iswe, abasaiza bonabona ab’omwigwanga lyanywe ni babba bakomole.

16 Olwo awo twaikirirya okubawanga abaala baiswe, swena ni tufumbirwanga abaala baanywe. Era twabbanga kintu kimo na inywe, era ni tubba ooti bantu ab’ekika ekimo.

17 Neye singa mwagaana okukomola, twaba-toolaku omwala waiswe, ni tweyabira naye.”

18 Era ebiseego byabwe ebyo ni bibba bisa eeri oKamoli n’omutaane oSekemu.

19 Awo omwisuka oyo oSekemu, eyabbaire nga niiye akira ekitiisya omu kisito kya iteeye, n’asetukiramuka okukola ekibakobere olw’okubba yasiimire ino omwala wa Yaakobbo.

20 Oluzwanyuma oKamoli n’omutaane oSekemu, ni baaba okumpi n’omulyango gw’ekikomera ky’ekibuga kyabwe, ni batumula n’abasaiza ab’omu kibuga ekyo, nga babakoba bati,

21 “Abasaiza badi babula kigosi na iswe. Tubaleke batyame okwitakali lyaiswe era bee-taayaaye, olw’okubba ekifo kigalami kibamala. Twezya n’okufumbirwanga abaala baabwe, era bona ni bafumbirwanga abaala baiswe.

22 Neye abasaiza nago baikirirya okutyama ok-witakali linu aamo na iswe nga tuli ooti b’ekika kimo lw’ekintu kimo. Bataka iswe abasaiza tubbe bakomole.

²³ Kaisi nago owetwakola tutyo, ente gyabwe n'ebyobusuni byabwe, n'ebisolo byabwe ebindi byonabyona oluzwanyuma byalibba byaiswe. Kale twikirizaganye nabo batyame okwitakali lyaiswe aamo na iswe."

²⁴ Awo abasaiza bonabona ababbairi bakumbaine okumpi n'omulyango gw'ekikomera ky'ekibuga kyabwe, ni baikirirya ebya Kamoli n'omutaane oSekemu, era nabuli musaiza omu kibuga ni bamukomola.

²⁵ Awo oluzwanyuma lw'enaku ibiri, oku lwokusatu nga bamalire okubakomola n'empima ng'ebiso bibaluma, abataane ba Yaakobbo ababiri, oSimyoni n'oLeevi abonyoko ba Dina, ni bakwata empima gyabwe, ni bavumbiikirirya ekibuga ni baita abasaiza bonabona.

²⁶ Era baitiiremu n'oKamoli n'omutaane oSekemu, era ni batoola oDina omu nyumba ya Sekemu ni bazwayo.

²⁷ Oluzwanyuma abataane ba Yaakobbo abandi owebayajirye nga babaitire, ni banyaga eby'omu kibuga nga beesasuza olwa mwonyoko waabwe ogubasoberyeku.

²⁸ Era banyagire entaama, n'embuli, n'ente, n'empunda, nabuli kintu kyonakyona ekyabaire omu kibuga n'ebyabaire omu misiri.

²⁹ Era batwairi ebyobusuni byonabyona, ni banyaga abaana abatobato bonabona n'abakali bonabona, n'ebintu byonabyona ebyabaire omu manyumba.

³⁰ Awo oYaakobbo n'akoba oSimyoni n'oLeevi ati, "Mundeeteire ekinakoolo! Atyanu

aBakanani, n'aBaperizi, n'abandi bonabona ab'omu kyallo ekyo baaba kumpalana. Ndi n'abantu batono, kale singa badi bonabona balyeyimbya ni bannumba, balimmalawo n'ab'omu kisito kyang'e bonabona."

³¹ Neye ibo ni bamwiramu bati, "Olwo iye yakolere kisa okubitya omwonyoko waiswe ooti malaaya?"

35

OKibbumba awa oYaakobbo enkabi e Bbeseri

¹ Awo oluzwanyuma oKibbumba n'akoba oYaakobbo ati, "Osetukiremu oyabe e Bbeseri, otyame eeyo era onnyombekereyo ekyoto. Ninze oKibbumba eyakubonekeire owewairukiire omugandawo Esawu."

² Kale oYaakobbo n'akoba ab'omu nyumbaye, n'abantu abandi bonabona abeyabbair nabo ati, "Mweyambulye abakibbumba abemuli nabo ab'amawanga agandi, era mwetukulye, mucuuse n'ebizwalo byanywe muzwale ebitukula."

³ Aale musetukiremu twabe e Bbeseri eginayombekera oKibbumba ekyoto, oyo eyambeereire omu kiseera ekinabbeereire omu bugosi. Era abbair na nze nabuli e gimbairenge."

⁴ Kale ni bawa oYaakobbo ebifaananyi byonabyona eby'okusinza eby'abakibbumba ebibabbair nabyo, era ni bamuwa n'empeta egibabbair nabyo oku matwi gaabwe. Era oYaakobbo n'abiriika ansi w'omuvule okumpi n'ekibuga oSekemu.

⁵ Awo oYaakobbo n'abaaanabe owebabbaire basimbuka, entiisya eya Kibbumba enene n'ekwata ab'omu bibuga ebyeruguuliriirye aawo, era abantu abo ni batabasenjaku okubalumba.

⁶ Awo oYaakobbo aamo n'abantube bonabona abeyabbaire nabo, ni batuuka e Luuzi okuti ekibeeta Bbeseri, ekiri omu kyalo ky'e Kanani.

⁷ Era eeyo n'ayombekayo ekyoto, era n'awa ekifo ekyo eriina Ero Bbeseri,* olw'okubba eeyo oKibbumba giyabonekeire oYaakobbo, oweyairukiire omugandawe.

⁸ Awo oDebola eyalerere oLabbeeka n'afa, ni bamuliika e maserengeta w'ekibuga oBbeseri, ansi w'omuvule. Era omuvule ogwo ni baguwa eriina Alooni Bbakusi.†

⁹ OYaakobbo oweyazwire omu Padanalaamu,‡ oKibbumba n'amubonekera tete ng'ali e Bbeseri. Era oKibbumba n'amuwa enkabi,

¹⁰ ng'amukoba ati, "Nenca obbaire niiwe oYaakobbo. Neye okuzwa olwatyanu tibakaali bakweta batyo. Okuzwa olwatyanu niiwe oIsirairi." Kale oKibbumba n'amuwa eriina ati, Isirairi.

¹¹ Era oKibbumba ni yeeyongera okukoba oYaakobbo ati, "Ninze oKibbumba oWabwezye Bwonabwona.§ Obbe kibyali era osune eibyaire linene. Walizwamu eigwanga linene kaisi era

* **35:7 35:7** *Ero Bbeseri.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *Kibbumba w'e Bbeseri.* † **35:8 35:8** *Alooni Bbakusi.* Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *eirimbo ery'ansi omu muvule.* ‡ **35:9 35:9** *Padanalaamu.* Okuti ekibeeta, *Mesopotaamiya.* **35:10 35:10** Nta 32:28 § **35:11 35:11** *Wabwezye Bwonabwona.* Omu Lwebbulaniya bati, *Eri Sadaayi.*

nga tirimo lyonkani neye mawanga amangi. Era walibba zeiza w'abakabaka.

¹² Era nkuwaire eitakali erinawaire oIbbulaimu n'olsaka, era naliriwa n'abaizukulubo abaliirawo."

¹³ Awo oKibbumba n'azwawo n'aleka aawo oYaakobbo egiyatumuliire naye.

¹⁴ Era oYaakobbo n'akomawo eibbaale ng'ekijukizo omu kifo oKibbumba omu yatumuliire naye. Yasukire okwibbaale eryo ekyokunywa ekibawaayo, n'amafula g'omuzaituuni okuliwonga eeri oKibbumba.

¹⁵ Kale oYaakobbo n'awa ekifo ekyo eriina ati, Bbeseri.

Okufa kwa Laakeeri

¹⁶ Awo oYaakobbo n'ab'omu kisitokye ni basimbuka okuzwa e Bbeseri. Babbaire bakaali balikuuwo n'olugendo okutuuka Efulaasi, ebiseera ebya Laakeeri eby'okubyala ni bituuka, era n'alumwa ino.

¹⁷ Awo obulumi owebwabitiriire eino, n'abyala omwana era omubyalisya n'amukoba ati, "Laakeeri ogume, onu yena ogwobyaire mwisuka."

¹⁸ Neye oLaakeeri gabbaire gamuwoire. Era oweyabbaire afa, n'awa omwana eriina ati, Bbenoni.* Neye oiteeye w'omwana n'amuwa eriina ati, Bbenyamini.†

35:11 35:11 Nta 17:4-8 **35:14 35:14** Nta 17:4-8 * **35:18 35:18** Bbenoni. Omu Lwebbulaniya bati, *Bbeni Oni*. Nga kitegeeza, *omwana ogumbyaire omu bulumi*. † **35:18 35:18** Bbenyamini. Kitegeeza, *omwana yalibba w'enkabi*.

¹⁹ Awo oLaakeeri oweyafiire, ni bamuliika okumpi n'enzira eyaba Efulaasi, okuti egibeeta bati, Bbeserekeemu.

²⁰ Era oYaakobbo n'akoma eibbaale oku magombege era paka lwatyanu liraga ekifo amagombe ga Laakeeri egigali.

²¹ Awo oYaakobbo[‡] ni yeeyongerayo omu lugendolwe, n'ayaba n'akomeka eweemaye ng'abitireku oku kifo ekibeeta Migidala Ederi.

²² Awo oYaakobbo oweyabbaire ng'akaali ali omu kifo ekyo, oLubbeeni omutaane omukulu ni yeegaita n'oBbirika omuka iteeye, era oYaakobbo n'akitegeera.

*Abataane ba Yaakobbo
(1Mi 2:1-2)*

OYaakobbo yabbaire n'abataane ikumi na babiri.

²³ Abeyabyaire n'oLeeya niibo banu:

OLubbeeni omwana omubere owa
Yaakobbo,
n'oSimyoni, n'oLeevi, n'oYuda, n'oIsakaali,
n'oZebbulooni.

²⁴ Ibo abeyabyaire n'oLaakeeri niibo banu:

OYusufu n'oBbenyamini.

²⁵ N'abeyabyaire n'oBbirika omugalama wa Laakeeri niibo banu:

ODaani n'oNafutaali.

²⁶ Kaisi abeyabyaire n'oZirupa omugalama wa Leeya niibo banu:

OGaadi n'Aseri.

Abo niibo abataane ba Yaakobbo abeyabyaire ng'ali omu Padanalaamu.

[‡] 35:21 35:21 *Yaakobbo. Ooba, Isirairi.* 35:22 35:22 Nta 49:4

Okufa kwa Isaka

²⁷ Awo oYaakobbo n'akanga egiri oiteeye oIsaka e Mamule okumpi n'ekibuga Kiriyaasi Alubba, nga niikyo oKebbulooni. Eeyo niiyo oIbbulaimu n'oIsaka e gibaabbanga.

²⁸ OIsaka yawangaire emyanka 180

²⁹ era n'afa, atyo n'abba yeeyimbirye oku bazeizabe nga mukaire ino. Era abaanabe Esawu n'oYaakobbo ni bamuliika.

36*Eibyaire ly'Esawu*

(1Mi 1:34-37)

¹ Linu niiryo eibyaire ly'Esawu, eriinalye erindi bati, Edomu.

² Esawu yafumbiirwe abakali b'omu kyalo ky'e Kanani. Asooka yabbaire Ada omwala w'Eroni oMukiiti. Owokubiri yabbaire Okolibbama omwala w'Ana era omwizukulu wa Zibbiyoni oMukiivi.

³ Kaisi owokusatu n'abba Bbasemasi omwala wa Isimairi era omwonyoko wa Nebbayoosi.

⁴ Ada n'abyala n'Esawu omwisuka ogubeeta Erifaazi, kaisi oBbasemasi n'abyala n'Esawu omwisuka ogubeeta oLeweri.

⁵ Iye Okolibbama n'abyala n'Esawu abaisuka basatu, oYeewusi, n'oYalamu, n'oKoola. Esawu yabyaire abaana abo bonabona ng'ali mu kyalo ky'e Kanani.

⁶ Awo Esawu n'akwata abakalibe n'abaanabe abaala n'abaisuka, n'abantu bonabona ab'omu

kisitokye, n'ebisolobye byonabyona, n'ebintubye byonabyona ebiyasuniire omu kyalo ky'e Kanani, n'ayaba omu kyalo ky'e yala okuzwa egiri omugandawe oYaakobbo.

⁷ Yazwireyo olw'okubba ekyalo omu babbaire batyaima, kyabbaire nga tikibamala iye n'omugandawe olw'okubba babbaire n'ebisolo bingi.

⁸ Kale Esawu ogubeeta Edomu n'atyama omu kyalo eky'ensozisozi ekibeeta Seiri.

⁹ Linu niiryo eibyaire ly'Esawu eyabbaire ozeiza w'aBeedomu ababbaire abatyami b'omu kyalo eky'ensozisozi ekya Seiri:

¹⁰ Era ganu niigo amaliina g'abataane b'Esawu:
Erifaazi oguyabyaire n'omukaliwe Ada,
n'oLeweri oguyabyaire n'omukaliwe oBbasemasi.

¹¹ Abataane b'Erifaazi niibo banu:
OTemani, n'Omal, n'oZeefo, n'oGatamu n'oKenazi.

¹² Erifaazi omutaane w'Esawu yabbaire n'omukali ogondi eriinalye, Timuna oguyabyaire naye omwana ogubeeta Amereki. Abo babbaire baizukulu b'Ada omuka Esawu.

¹³ Banu niibo abataane ba Leweri omutaane w'Esawu:
ONakasi, n'oZeera, n'oSama n'oMiiza. Era abo babbaire baizukulu ba Bbasemasi omuka Esawu.

¹⁴ Era banu niibo abaana Esawu abeyabyaire n'omukaliwe ogubeeta Okolibbama omwala w'Ana era omwizukulu wa Zibbiyoni:

OYeewusi, n'oYalamu, n'oKoola.

¹⁵ Ganu niigo amaliina g'abaana b'Esawu abasuukire abeekubbemberi b'ebika byabwe:

Abataane b'Erifaazi omwana omubere
ow'Esawu niibo abazwiremu ebika binu:

ABatemani, n'aBomali n'aBazeefo,
n'aBakenazi,

¹⁶ n'aBagatamu, n'aBamereki. Ebyo niibyo ebika ebyazwire omwibyaire ly'Erifaazi ng'ali omu kyalo ky'e Edomu. Era abantu ab'ebika ebyo babbaire baizukulu b'Ada.

¹⁷ Ibo abataane ba Leweri omutaane w'Esawu niibo abazwiremu ebika binu:

ABanakasi, n'aBazeera, n'aBasama,
n'aBamiiza. Ebyo niibyo ebika ebyazwire
omwibyaire lya Leweri ng'ali omu kyalo
ky'Edomu. Era abantu b'ebika ebyo
babbaire baizukulu ba Bbasemasi omuka
Esawu.

¹⁸ Kaisi abaana Esawu ebeyabyaire
n'omukaliwe Okolibbama niibo
abazwiremu ebika binu:

ABayeewusi, n'aBayalamu era n'aBakoola.
Ebyo niibyo ebika ebyazwire omwibyaire
ly'omuka Esawu ogubeeta Okolibbama
omwala w'Ana.

¹⁹ Ebika ebyo niibyo ebyazwire omwibyaire
ly'Esawu ogubeeta Edomu.

Eibyaire lya Seiri

(1Mi 1:38-42)

²⁰ OSeiri yabbairu w'eigwanga ly'aBakooli
abasookere okubba abatyami b'omu kyalo

ky'Edomu. Omu kiseera ekyo Esawu yab-baire akaali okwaba okutyamayo. Era ebika ebyazwire omwibyaire lya Seiri niibyo binu:

Ekika eky'aBalotani, n'aBasobbali,
n'aBazibbiyoni n'aBaana,

²¹ n'aBadisoni, n'aBezeri, n'aBadisani. Ebyo niibyo ebika by'aBakooli era niibo abaizukulu ba Seiri, abatyami b'omu kyalo ky'Edomu.

²² Abataane ba Lotani babbaire niibo banu:
OKooli n'oKamani. Omwonyoko wa Lotani yabbaire niye oTimuna.

²³ Ibo abataane ba Sobballi niibo banu:
Aluvaani, n'oManakaasi n'Ebbali, n'oSeefo n'Onamu.

²⁴ Era abataane ba Zibbiyoni niibo banu:
Aiya n'Ana. Ana oyo niye eyavumbwire amaluba g'amaizi agooca omwidungu, oweyabbaire ng'aliisya empunda gya Zib-biyoni oiteeye.

²⁵ Abaana b'Ana babbaire niibo banu:
ODisoni n'omwala ogubeeta Okolibbama.

²⁶ Ibo abataane ba Disoni niibo banu:
OKemudaani, n'Esubbaani, n'oIsulaani era n'oKerani.

²⁷ Ibo abataane b'Ezeri babbaire niibo banu:
OBbirikaani, n'oZaavani, era n'Akani.

²⁸ Kaisi abataane ba Disani niibo banu:
OWuzi n'Alani.

²⁹ Banu niibo abakulu b'ebika ebyazwire omu Bakooli:
OLotani, n'oSobbali, n'oZibbiyoni, n'Ana,

³⁰ n'oDisoni, n'Ezeri, n'oDisani. Abo niibo abakulu b'ebika ebyazwire omu Bakooli era ng'ebika byabwe byabbaire mu kyalo ky'e Seiri.

Abakabaka b'Edomu
(1Mi 1:43-54)

³¹ Nga wakaali kubbaawo kabaka yenayena afuga aBaisirairi, banu niibo abakabaka abafugire ekyalo ky'Edomu:

³² OBbera omutaane wa Bbeyoli n'afuga ekyalo ky'Edomu, era ekibuga omu yabaire nga bakyeta Dinukabba.

³³ OBbera oweyafiire, oYobbabbu omutaane wa Zeera ow'e Bbozira n'amusikira ng'okabaka.

³⁴ Era oYobbabbu oweyafiire, oKusamu ow'omu kyalo ky'aBatemani n'amusikira ng'okabaka.

³⁵ Kaisi oKusamu oweyafiire, oKadadi omutaane wa Bbedadi n'amusikira ng'okabaka. OBbedadi niye eyalwaine n'aBamidiyaani omu kyalo ky'e Mowaabbu, n'abawangula. Era ekitebe ekikulu eky'obwakabaka bwa Kadadi kyabbaire mu kibuga ekibeeta Avisi.

³⁶ OKadadi oweyafiire, oSamula ow'omu kibuga ky'e Masuleeka n'amusikira ng'okabaka.

³⁷ Era oSamula oweyafiire, oSyawulo ow'omu kibuga ky'e Lekobbosi ekiri okumpi n'omwiga Ewufulaate n'amusikira ng'okabaka.

³⁸ Iye oSyawulo oweyafiire, oBbaali Kanani omutaane w'Akubbooli n'amusikira ng'okabaka.

³⁹ Kaisi oBbaali Kanani omutaane w'Akubbooli oweyafiire, oKadali n'amusikira ng'okabaka. Era ekibuga oKadali omu

yabbaire nga bakyeta Pawu. Omukaliwe yabbaire niiye oMeketabberi omwala wa Mantirida, era oMantirida yabbaire mwala wa Mezakaabbu.

⁴⁰ Ganu niigo amaliina g'abakulu b'ebika ebyazwire omwibyaire ly'Esawu, era n'ebika byabwe egibyabbaire bityaime:

OTimuna, n'Aluva, n'oYesesi,

⁴¹ n'Okolibbama, n'Era, n'oPinoni.

⁴² Era n'oKenazi, n'oTemani, n'oMibbuzaali.

⁴³ Era n'oMagadiyeri, n'oIramu.

Abo niibo abakulu b'ebika ebyazwire omwibyaire ly'Esawu era nga niiye ogubeeta bati, Edomu ozeiza w'aBeedomu. Era ebika ebyo byatwalanga maliina g'ebitundu omu byatyamanga.

37

OYusufu n'abagandabe

¹ Atyanu oYaakobbo n'atyama omu kyalo ky'e Kanani, oiteeye e giatyamanga.

² Era binu niibyo ebikwata oku Yaakobbo n'eibyairerye: OYusufu oweyabbaire nga mwisuka w'emyanka ikumi na musanvu, yaliisyaanga n'abagandabe entaama n'embuli egya itewaabwe. Era abagandabe abo babbaire baana ba Bbirika n'oZirupa. Ibo abo babbaire bakali abandi abaiteeye wa Yusufu. OYusufu n'aloopanga abagandabe egiri oiteeye ebikole ebibbibibbi abagandabe abo ebibakolanga.

³ Atyanu oYaakobbo yatakanga oYusufu okukiraku abaanabe abandi bonabona, olw'okubba

yamubyaire ng'akayiriire. Era n'amutungira ekizwalo eky'enjawulo.

⁴ Abaganda ba Yusufu owebategeire bati oite-waabwe amutaka okukiraku owabataka ibo, ni bacaawa oYusufu, era nga tibamusugirya omu mwoyo omusa.

⁵ Lwabbaire lumu oYusufu n'aloota ekirooto. Neye oweyakikobeire abagandabe, ni beey-ongerera okumucaawa.

⁶ Bamucaawire olw'okubba yabakobere ati, "Muwulire ekirooto ekinalootere.

⁷ Atyanu twabbaire tusiba ebinywa by'engaano omu musiri, ekinywa ekyange ni kisetuka, ni kyemerera. Kaisi ebinywa ebyanywe ni biiza ni bikyeruguulirirya, era ni bikotama eeri ekinywa ekyange."

⁸ Awo abagandabe ni bamukoba bati, "Olwo-so oseega oti walisuuka kabaka waiswe, ooba oti iwe dala walitufuga?" Kale ni beey-ongerera okumucaawira nakimo olw'ebirootobye, n'ebibonobye.

⁹ Oluzwanyuma oYusufu n'aloota ekirooto ekindi, n'akikobera abagandabe ati, "Muwulisye, nalootere ekirooto ekindi, ng'eisana, n'omweri, n'enkota ikumi na moiza bikotama egiri nze."

¹⁰ N'akikobera n'oiteeye, neye oiteeye n'amukaabukira ati, "Kirootoki ekyo ekiwalootere? Oseega oti nze n'omaawo n'abagandabo, dala twaliiza ni tukotama egyoli okukuwa ekitiisya?"

¹¹ Awo abaganda ba Yusufu ni bamukwatira engongi, neye oiteeye ni yeeyongerera okubba

ng'aseega kwebyo oYusufu ebiyatumwire.

OYusufu bamutunda era bamutwala e Misiri

¹² Lumo abaganda ba Yusufu baabire okumpi n'ekibuga ky'e Sekemu* okuliisya entaama n'embuli gya Yaakobbo oitewaabwe.

¹³ OYaakobbo n'akoba oYusufu ati, "Abagandabo bali okumpi n'ekibuga ky'e Sekemu, era gibali kuliisirya entaama n'embuli. Kale oize nkutume egibali." OYusufu n'amwiramumu ati, "Kale Sebo."

¹⁴ Awo oiteeye n'amukoba ati, "Atyanu oyabe obone embeera abagandabo egibalimu, n'entaama n'embuli, kaisi oire onkobere." Kale n'amutuma okuzwa egibabaire batyama omu kiinamo ky'e Kebbulooni. OYusufu oweyatuukire e Sekemu,

¹⁵ omusaiza n'amubona ng'atambulatatambula omu kigona, n'amubuulya ati, "Onoonia niki?"

¹⁶ OYusufu n'amwiramumu ati, "Nnoonia baganda bange abali kuliisya entaama n'embuli. Oyezya okundagiriraku egibali kuliisirya."

¹⁷ Awo omusaiza nago n'amwiramumu ati, "Bazwire aanu, neye mbawuliire nga bakoba bati baaba Dosani." Kale oYusufu n'asenjaaku abagandabe, era n'abaajirya mu Dosani.

¹⁸ Abaganda ba Yusufu ni bamulengera ng'akaali ali yala, era oweyabaire ng'akaali okubatuukaku, ni bateesa okumwita.

¹⁹ Ni bakobangana bati, "Omulooti omukulu ngoyo aiza.

37:11 37:11 Bik 7:9 * **37:12 37:12** *Sekemu*. Wabaire yala ino okuzwa e Kebbulooni oYusufu e giyabaire atyama.

²⁰ Kale oleke tumwite era tumudyake omu kimo oku biina binu. Era twakobera obbaabba tuti, ‘Okisolo ow’omu kigona niiye eyamuliire,’ kaisi tubone obanga ebirootobye byalituukirira.”

²¹ Neye oLubbeeni oweyawuliire ekyo, ni yeefaaku okulamya oYusufu ng’akoba ati, “Titwamwita.”

²² OLubbeeni era n’abakoba ati, “Timwasuka omusaaye. Mumumume mu kiina kinu ekiri aanu omwidungu, era timwamukolaku akab-bikabbi.” Yakobere atyo nga yeefaaku alamy e oYusufu, era amukanje egiri oiteeye.

²³ Kale oYusufu oweyatuukire oku bagandabe, bamutoiremu ekizwalokye eky’enjawulo ekiyab-baire azwaire.

²⁴ Era ni bamukwata, ni bamumuma omu kiina ekyabbaire ekikalu nga mpaamu maizi.

²⁵ Awo owebabbaire balya, ni basiirya amaiso, ni balengera ekibinja ky’abasuubuuzi aBaisimairi nga bazwa omu Gireyaadi, nga bali n’engamira egyetiikire ebyakaloosa n’ebyobubooobo ebibeeta bbaamu n’omiira, nga babitwala e Misiri.

²⁶ Awo oYuda n’akoba abagandabe ati, “Ky-atugasa niki okwita omuganda waiswe kaisi ni tubisabisa okufaakwe?

²⁷ Wazira oleke tumugulye abasuubuuzi aBaisimairi, era iswe titwamukolaku akabbikabbi olw’okubba muganda waiswe, era musaaye gwaiswe.” Kale abaganda ba Yuda ni baikirirya ekiyabakobere.

²⁸ Era abasuubuuzi abazwire e Midiyaani owebabbaire babitawo, abaganda ba Yusufu ni bakuusa oYusufu omu kiina, ni bamugulya

abasuubuuzi aBaisimairi oku sekeri gy'efeeza aabiri. Era abasuubuuzi aBaisimairi ni batwala oYusufu omu Misiri.

²⁹ Oluzwanyuma oLubbeeni oweyakangire oku kiina okuzwa egiyabbairi, n'ayagirya ng'oYusufu abulamu, era olw'okunakuwala n'anyiira ebizwalobye.

³⁰ N'akangayo egiri abagandabe, n'abakoba ati, "Omwisuka abulayo. Atyanu nze nakola ntya?"

³¹ Awo ni baita ombuli, ni bainika ekizwalo kya Yusufu omu musaaye ogwo ogwa mbuli.

³² Ni batwala eganduula nago ey'enjawulo egiri oitewaabwe, ni bamukoba bati, "Tuzwire ekizwalo kinu. Atyanu obone obanga niikyo ekizwalo eky'omwanawo ooba bbe."

³³ OYaakobbo n'agimanyica, n'akoba ati, "Niikyo ekizwalo ky'omwana wange. Okisolo w'omu kigona atekwa okubba amuliire. Era mazima dala oYusufu, okisolo amunyiiranyi-iriremu!"

³⁴ Kale oYaakobbo olw'okunakuwala n'anyiira ebizwalobye, ni yeesiba ebibenga, era n'amala enaku nyingi ng'akunga omwanawe.

³⁵ Awo abataanebe bonabona n'abaalabe ni baiza okumugumya, neye iye n'agaana, era n'akoba ati, "Bbe, nasigala nga nkaali nkunga paka owenalifa ni njaba e magombe egiri omwana wange." Kale ni yeeyongera okukunga omwanawe oYusufu.

³⁶ Omu kiseera ekinyere ekyo, abasuubuuzi badi abazwire e Midiyaani babbaire batuukire

omu Misiri era nga batundire oYusufu. OPotifaali omoiza oku bakungu ba Falaawo[†] niiye eyabbaire amugulire. OPotifaali yabbaire niiye omukulu w'abaisirikale abakuuma olubiri lwa Falaawo.

38

OYuda n'oTamali

¹ Atyanu omu biseera ebyo, oYuda yazwire eeri abagandabe, n'ayaba omu kibuga ky'Adulaamu era eeyo n'abba mutyami okumpi n'omusaiza oMwadulaamu, eriinalye bati Kira.

² Era eeyo, oYuda n'asunayo omwala wa musaiza ogubeeta bati Suuwa oMukanani. OYuda n'afumbirwa omwala oyo, era oweyeegaitire naye,

³ omwala n'abba kida n'abyala omwana mwisuka, oYuda n'amuwa eriina ati, Eri.

⁴ N'abba kida tete, n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina ati, Onani.

⁵ Era tete n'abyala omwana mwisuka, n'amuwa eriina ati, Seera. Era omu kiseera ekyo owebabyaliire omwana oyo babbaire Kezibbu.

⁶ Oluzwanyuma nga wabitirewo ekiseera, oYuda n'akwera Eri omwanawe omubere, omukali eriinalye Tamali.

⁷ Neye Eri, omwana wa Yuda omubere, yabbaire akola ebikole ebibbibibbi era ekyo nga tikisangaalya oMusengwa, kale oMusengwa n'amwita.

[†] 37:36 37:36 Falaawo. Kitiisya kya kabaka w'e Misiri.

⁸ Awo oYuda n'akoba Onani ati, "Osike omuka mugandawo, era otuukirirye obuvunaanyizibwabwo nga iwe omwiziwe, kaisi omu ngeri eyo osunire omugandawo abaana."

⁹ Neye Onani yamaite ati abaana tibalibba babe. Kale oweyeegaitanga n'onamwandu oyo, amaizi yagasukanga ansi kaisi tiyasunira omugandawe abaana.

¹⁰ Ekiyakolere ni kitasangaalya oMusengwa. Kale n'oyo yena oMusengwa n'amwita.

¹¹ Awo oYuda n'akoba oTamali omulyawe ati, "Okange omu kisito kya iteewo era osigale ng'oli namwandu, paka omwana wange oSeera oweyakula n'abba ng'atuukire okukusika." Yakobere atyo, olw'okubba yatiire ati n'oyo yena ayinza okufa ng'abagandabe. Kale oTamali n'ayaba n'atyama omu kisito kya iteeye.

¹² Oluzwanyuma lw'ekiseera ekiwanvu, omuka Yuda, omwala wa Suuwa n'afa. Ebiseera eby'okukunga owebyawoireku, oYuda n'ayaba e Timuna eeri abasaiza ababbaire bali kusalaku entaamagye ebyoya. Eeyo yaabire n'omukaagwawe oKira oMwadulaamu.

¹³ Atyanu omuntu oweyakobeire oTamali ati, "Oisibyalawo ayaba e Timuna okusalaku entaamagye ebyoya."

¹⁴ OTamali yabbaire akimaite ati oSeera yakulire neye ni batamumuwa okumusika. Kale ni yeeyambulyamu ebizwalo eby'obwanamwandu n'azwala ebindi. Era ni yeebbuulisya ekitambaala oku mutwe n'omumaiso abantu okutamumanyica. Awo n'ayaba n'atyama oku mulyango gw'ekikomera

ky'Enaimu, ekibuga ekiri oku nzira eyaba e Timuna.

¹⁵ Awo oYuda oweyaboine oTamali, n'aseega ati malaaya, olw'okubba yabbaire yeebiikire omumaiso.

¹⁶ Kale oYuda n'ayaba e gyali oku mbale kw'enzira, n'amukoba ati, "Oize ntaka kwegaita na iwe," nga tamumanyica ati mulyawe. OTamali n'amubuulya ati, "Wampa niki kaisi weegaite na nze?"

¹⁷ OYuda n'amwiramumu ati, "Nakuweererya ombuli omutomuto okuzwa omu kiraalo kyange." OTamali n'amubuulya ati, "Wampa musingoki kaisi nkakase nti wampeererya ombuli?"

¹⁸ OYuda yena n'amubuulya ati, "Musingoki ogumbe nkuwe?" OTamali n'amwiramumu ati, "Empeta eriku eriinalyo n'akasibiro kaaku, n'omukoomero ogwokwaite." Kale oYuda n'abimuwa, ni yeegaita naye era n'amuwa ekida.

¹⁹ Awo oTamali n'akanga e waabwe, ni yee-toolaku ekitambaala oku mutwe, n'azwala tete ebizwalobye eby'obwanamwandu.

²⁰ Oluzwanyuma oYuda n'atuma omukaagwawe oKira oMwadulaamu okutwalira oTamali ombuli omutomuto, era atooleyoyomusingo, neye oKira nandi n'amubona.

²¹ Kale oKira n'abuulya abamo oku basaiza ab'Enaimu ati, "Omukali omalaaya eyabbaire atyaime aanu oku nzira, ali yaina?" Ni bairamubati, "Aanu tiwabbangakuwo mukali omalaaya."

²² Kale oKira n'akanga egiri oYuda, n'amukoba ati, "Timmuboine. Era abasaiza ab'Enaimu

bakobere bati, ‘Aanu tiwabbangakuuwo mukali omalaaya.’ ”

²³ Awo oYuda n’amukoba ati, “Oleke asigaze ebintu ebyo, abantu tibatusekerera, kasita namuweereirye ombuli oyo omutomuto, neye iwe nandi n’omubona.”

²⁴ Owewabitirewo emyeri ng’emisatu, ni bakobera oYuda bati, “OTamali omulyawo, yakolere obwamalaaya, era atyanu ali kida.” Awo oYuda n’alagira ati, “Mumuwuluce omu kibuga era mumwoce.”

²⁵ Owebabbaire bamubuluca, n’asindikira oisibyalawe obukwenda bunu obuti, “Omusaiza onanyere ebintu binu, niiye eyampaire ekida. Nkwegairiire, weetegereze empeta eriku akasi-biro n’omukoomero, binu byani?”

²⁶ OYuda oweyaboine ebintu nago n’abitegeera, n’akoba ati, “Omukali oyo ankirireku, niiye omutuuce olw’okubba tinamuwaire oSeera omutaane wange okumusika.” Era oYuda nandi n’airayo okwegaita naye omulundi ogundi.

²⁷ Atyanu ekiseera kya Tamali eky’okubyala owekyatuukire, ni kimanyikana ng’ayaba kubyala balongo.

²⁸ Oweyabbaire ng’alumwa okubyala, omoiza oku baana n’awulucaaku engaloye. Kale omubyalisya n’agikwata, n’agisibaku ewuuzi entukuliki ng’akoba ati, “Onu niiye asookere okuwuluka.”

²⁹ Neye omwana oweyakanjiryeyo engaloye, omugandawe n’awuluka omu kida. Omubyalisya n’akoba ati, “Ee, otyo bw’oyazirye

n'owuluka!" Kale ni bamuwa eriina bati, Pereezi.*

³⁰ Oluzwanyuma omugandawe eyabbaireku ewuuzi entukuliki oku ngalo n'awuluka, era ni bamuwa eriina bati, Zeera.†

39

OYusufu n'omuka Potifaali

¹ Atyanu oluzwanyuma lw'okutunda oYusufu, aBaisimairi abamugulire bamuserengeterye ni bamutwala e Misiri. Eeyo eyamugulire yabbaire Mumisiri ogubabbaire beeta bati, Potifaali, eyabbaire omoiza oku bakungu ba Falaawo. OPotifaali yabbaire niye omukulu w'abaisirikale abakuuma olubiri.

² OMusengwa n'abba aamo n'oYusufu, n'abba w'enkabi omu bintu byonabyona ebiyakolanga. Era yaabbanga mu kisito kya musengwawe oPotifaali oMumisiri.

³ Atyanu omusengwawe oyo n'ategeera ati oMusengwa ali aamo n'oYusufu era amuwa enkabi mu buli kyakola.

⁴ Omusengwawe oyo n'amusiima, kale n'amusuuca muweereryawe ow'enjawulo, n'amuwa obuvunaanyizibwa okulabiriranga ekisitokye, n'okukuumanga ebintubye byonabyona.

⁵ Era okuzwa kwolwo, ekisito ky'oMumisiri oyo, n'ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo

* **38:29 38:29** *Pereezi.* Omu Lwebbulaniya litegeeza, okweyazya.

† **38:30 38:30** *Zeera.* Omu Lwebbulaniya livuga ng'ekibono ekitegeeza, ekitukuliki ooti mambya. **39:2 39:2** *Bik 7:9*

omu kisitokye, n'omu misirigye, oMusengwa n'abiwa enkabi oku lwa Yusufu.

⁶ Kale oPotifaali n'akwatisya oYusufu ebintubye byonabyona okubirabiriranga, nga takaali yeeraliikirira olw'ekintukye kadi kimo, oku-toolaku ekyokulya ekiyalyanga.

Atyanu oYusufu yabbaire aboneka kusani nga munoono, era amaisoge nga gasangaalya.

⁷ Era owewabitirewo ekiseera, omuka musengwawe n'amwegomba. Kale lwabbaire lumu n'amukoba ati, "Oize weegaite na nze."

⁸ Neye oYusufu n'agaana, n'akoba omuka musengwawe ati, "Owulisisye, omusengwa wange yankwatisirye ebintubye byonabyona okubirabirira, era takaali yeeraliikirira olw'ekintukye kadi kimo aanu omu kisitokye olw'okubba nze ndiwo.

⁹ Mpaawo ankiraku obwezye omu kisito kinu. Era mpaawo kintu omusengwa wange ekinandi n'ankwatisya okutoolaku iwe, olw'okubba oli mukaliwe. N'olwekyo, timpezya okukola ekikole ekibbikibbi ekyenkanaawo, ni nsobya omumaiso ga Kibbumba."

¹⁰ Newankubbaire ng'omukali oyo yeeyongeire okukoba oYusufu nabuli lunaku okwegaita naye, oYusufu yagaine waire okumwerirania.

¹¹ Neye lwabbaire lumu, oYusufu n'aingira omu nyumba ya musengwawe okukola emirimogyey, era timwabbairemu abaweererya abandi.

¹² Awo omuka Potifaali n'amukwata ekizwalo ng'amukoba ati, "Oize weegaite na nze." Neye oYusufu n'amwetaisulya n'amulekera

ekizwalokye omu ngalo, era n'avulumuka n'awuluka e nza.

¹³ Omukali nago oweyaboine ng'oYusufu avulumukire amulekeire ekizwalokye airukire e nza,

¹⁴ n'ayeta abaweererya abandi ab'omu kisi-tokye, n'abakoba ati, "Mubone, oMwebbulaniya oibawange oguyaleetere aanu ali kutu-jooga. Aingiire omu kisenge e gimbaire, n'ataka ankware okaliyata, neye ni nkubba enduulu.

¹⁵ Era owenkubbire enduulu alekere aanu ekizwalokye, n'avulumuka n'airuka e nza."

¹⁶ Kale omukali nago n'abisa ekizwalo kya Yusufu paka omusengwa wa Yusufu oweyakan-gire e ika.

¹⁷ Era n'amukobera ati, "Omugalama oMwebbulaniya oguwaleetere aanu, aingiire omu kisenge e gimbaire ng'ataka okunkwata okaliyata.

¹⁸ Neye owenkubbire enduulu, alekere aanu ekizwalokye era n'avulumuka n'airuka e nza."

OYusufu bamwigalira omu mabbuusu

¹⁹ Awo omusengwa wa Yusufu oweyawuliire ng'omukaliwe amukobera engeri oYusufu egya-mubitiryemu, n'asunguwala ino.

²⁰ Kale n'alagira ni bakwata oYusufu, ni bamwigalira omu mabbuusu e gibakuumiranga abasibe ba kabaka.

Neye oYusufu oweyabbaire omu mabbuusu eeyo,

21 oMusengwa n'abba aamo naye, n'amukwatira ekisa, era n'amwezyesya okubba mukoda eeri omukulu w'amabbuusu.

22 N'olwekyo omukulu w'amabbuusu, n'akwatisya oYusufu abasibe bonabona ababaire omu mabbuusu omwo okubalabiriranga. Yamukwatisirye n'obuvunaanyizibwa ku buli kintu ekibabaire bakola omu mabbuusu omwo.

23 Omukulu w'amabbuusu tiyeeraliikiriranga olw'ekintu kadi kimo ekiyakwatisirye oYusufu. Ekyo kityo olw'okubba oMusengwa yabaire aamo n'oYusufu, n'amuwanga enkabi mu buli kimo ekiyakolanga.

40

OYusufu avuunula ebirooto by'abasibe

1 Oluzwanyuma nga wabitirewo ekiseera, omukungu wa oFalaawo* eyamuwanga ebyokunywa, n'omukulu w'abasumbi ba Falaawo ni basobya eeri omusengwa waabwe oyo.

2 Era oFalaawo n'asunguwalira ino abakungube abo bombi.

3 Kale n'alagira ni babaigalira omu mabbuusu, omu kisito ky'omukulu w'abaisirikale abakuumi b'olubiri. Era omu mabbuusu omunyere omwo mu babaire baigaliire oYusufu.

4 Bamalire omu mabbuusu ekiseera kiwanvu, era omukulu w'abaisirikale abakuuma olubiri n'alonda oYusufu okubba muweererya wa bakungu abo.

39:21 39:21 Bik 7:9 * 40:1 40:1 Falaawo. Kitiisya kya kabaka w'e Misiri.

⁵ Lwabbaire lumu omu kiire, omukungu wa Falaawo eyamuwanga ebyokunywa, n'omukulu w'abasumbi ba Falaawo, nabuli moiza n'aloota ekirooto nga nabuli kimo kiri n'amakulu g'enjawulo.

⁶ Eizo amakeezi oYusufu oweyaabire egibabaire, yaboine nga beeraliikiriire.

⁷ Awo n'ababuulya ati, "Niki ekibeeraliikiri-irye mutyo olwatyanu?"

⁸ Ni bamwiramumu bati, "Nabuli moiza kwiswe yalootere ekirooto, neye aanu mpaawo muntu eyatuvuunulira amakulu g'ebirooto ebyo." Awo oYusufu n'abakoba ati, "OKibbumba yenkani ni-ye ayezesa abantu okuvuunula ebirooto. Kale munkobere ebimwalootere."

⁹ Awo omukungu wa Falaawo eyamuwanga ebyokunywa n'akobera oYusufu ati, "Omu kirooto kyange, naboine omuzabbibbu nga guli omumaiso gange,

¹⁰ nga guliku amasaga masatu. Era owegwasebukire, amangu ago ni gusasika, ni guneneka emizabbibbu emyengi.

¹¹ Era nabbaire nkwaite ekikopo kya Falaawo, kale ni ntoola emizabbibbu, ni ngikamulira omu kikopo kya Falaawo, ni nkimuwa."

¹² Awo oYusufu n'amukoba ati, "Ganu ni-igo amakulu gaakyo, amasaga amasatu, niigyo enaku eisatu.

¹³ Era omu naku isatu oFalaawo ayaba okukutoola omu mabbuusu, akusoniye. Era yakukanja omu kifookyo ng'omukunguwe amuwa ebyokunywa. Era wamuwanga ebyokunywa ng'owewakolanga eira

owewabbeereire omukunguwe amuwa
eb yokunya.

¹⁴ Neye nkwegairiire, byonabyona
owebyalikwabira kusani onjebukiryanga.
Era n'onkwatira ekisa n'okoberaku oFalaawo
ebinfaku, n'ombeera okuzwa omu mabbuusu
munu.

¹⁵ Ekyo kityo olw'okubba bannyagire-bunyagi
okuzwa e waiswe omu kyalo ky'aBeebbulaniya.
Era n'aanu omu Misiri bandibbaire nga tiban-
jigalira omu mabbuusu, olw'okubba mpaawo
kibbikibbi ekinakolere."

¹⁶ Atyanu omukulu w'abasumbi oweyawuli-
ire ng'oYusufu avuunuliire omwinaye kusani,
n'akoba oYusufu ati, "Zena nalootere ekirooto,
nga neetiikire ebiibo bisatu ebirimu emigaati.

¹⁷ Era omu kiibo eky'e ngulu mwabbairimu
emigaati egya buli ngeri, nga gya Falaawo, neye
enyonyi nga giri kulyanga emigaati egyo omu
kiibo ekyo ekineetiikire."

¹⁸ Awo oYusufu n'airamu ati, "Ganu niigo
amakulu gaakyo, ebiibo ebisatu niigyo enaku
eisatu.

¹⁹ Era oFalaawo ayaba okukutoola omu mab-
buusu, kaisi alagire abaisirikale bakutemeku
omutwe, bakwanike oku musaale, era enyonyi
girye omulambogwo."

²⁰ Awo oluzwanyuma lw'enaku ibiri,
oku lwakusatu lwabbairimu lunaku lwa
kwebukiriryaku olubabyaliireku oFalaawo. Kale
oFalaawo n'ategeka embaga era n'ayaniriza
abaweereryabe bonabona. Era n'alagira
ni bateera abakungube badi, eyamuwanga

ebyokunywa, n'omukulu w'abasumbi, ni babatwala omumaiso g'abaweereryabe.

²¹ OFalaawo n'airya eyamuwanga ebyokunywa omu kifookye eky'okumuwanga ebyokunywa. Yakolere atyo kaisi omukungu oyo tete yeeyongere okumuwanga ebyokunywa.

²² Neye oFalaawo n'alagira okwita omukulu w'abasumbi n'okumwanika oku musaale, ng'oYusufu oweyabavuunuliire ebirooto.

²³ Neye ebyo owebyawoire, omukungu eyaawanga oFalaawo ebyokunywa nandi n'aseega oku Yusufu, era n'amwerabirira nakimo.

41

OYusufu avuunula ebirooto bya Falaawo

¹ Awo ng'emyanka mibiri mirambirira gibitirewo, oFalaawo n'aloota. Yalootere ng'ayemereire oku mbale kw'omwiga oKiyira.

² Era omu kirooto n'abona ente musanvu egiboneka kusani era egyageizere, nga gizwa omu mwiga ogwo, ni gitandiika okulya eisubi.

³ Oluzwanyuma n'abona ente egindi musanvu egiboneka obundi era ennyondi, nga gyona gizwa omu mwiga ogunanyere ogwo. Ni gyemerera oku mbale kwa mwiga nago, okumpi n'ente gidi egyageizere.

⁴ Ente egiboneka obundi era ennyondi ni girya gidi egiboneka kusani era egyageizere. Awo oFalaawo n'asisimuka.

⁵ Era tete n'agona n'aloota ekirooto ekindi. Omu kirooto n'abona ebigala by'engaano mu-sanvu ebijimu era ebisa, nga bisanswirye biri oku kikolo kimo.

⁶ Era n'abona ebigala by'engaano ebindi mu-sanvu, nga bisanswirye, nga bitontono neye nga bibabukire olw'empewo y'eibbugumu ezwa omwidungu.

⁷ Ebigala by'engaano ebitontono ni bimira bidi ebijimu era ebisa. Awo oFalaawo n'asisimuka, n'ategeera ati abbaire aloota.

⁸ Atyanu eizo amakeezi oFalaawo ni yeer-aliikirira, kale n'alagira ni beeta abalaguli bonabona n'abasaiza bonabona ab'omu Misiri. N'abakobera ebirootobye, neye ni watabbaawo kadi moiza ayezya okumuvuunulira amakulu gaabyo.

⁹ Awo eyaawanga oFalaawo ebyokunywa n'akoba oFalaawo ati, "Sengwa, olwatyanu nje-bukiirye ensobi eginakolere.

¹⁰ Enyumaku watusunguwaliire iswe abaweer-eryabo, nze n'omusumbi omukulu, n'otwigalira omu mabbuusu agali omu kisito ky'omukulu w'abaisirikale abakuumi b'olubiri.

¹¹ Lwabbair lumu omu kiire nga tuli omu mabbuusu omwo, nabuli moiza kwiswe ababiri n'aloota ekirooto, era nga nabuli kimo kiri n'amakulu g'enjawulo.

¹² Atyanu twabbair omwo n'omwisuka oMwebbulaniya, era eyabbair omuweererya w'omukulu w'abaisirikale abakuumi b'olubiri. Ni tumukobera ebirooto byaiswe,

n'atuvuunulira amakulu gaabyo ng'ekirooto kya buli moiza owekyabbair.

¹³ Era buli kimo ni kituukirira ng'oweyabituvuunuliire. Ekikoba kiti, nze wanjiriirye ekifo kyange ekyokubba omukunguwo akuwa ebyokunywa, era odi iye ni bamwita ni bamwanika oku musaale."

¹⁴ Awo oFalaawo n'alagira batwale oYusufu, kale ni bamutoola mangu omu mabbuus. Era oYusufu ni bamumwaku enziri, n'azwala ebizwalo ebindi, kaisi n'ayaba e gyali.

¹⁵ OFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Nalootere ekirooto, neye aanu mpaawo muntu ayezya okuvuunula amakulu gaakyo. Neye bankobeire bati oyezya okuvuunula ebirooto."

¹⁶ OYusufu n'airamu oFalaawo ati, "Tin-inze, neye oKibbumba niye eyakuvuunulira n'owuumula omwoyo."

¹⁷ Awo oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Omu kirooto kyange, n'aboine nga njemereire oku mbale kw'omwiga oKiyira.

¹⁸ Ente musanvu egiboneka kusani era egyageizere, ni gizwa omu mwiga ogwo, ni gitandiika okulya eisubi.

¹⁹ N'ente egindi musanvu egiboneka obundi era ennyondi ni gisenjaaku. Era mbaire timbonangaku ente ennyondi ng'egyo omu kyalo kyonakyoona eky'e Misiri.

²⁰ Awo ente egyo egiboneka obundi era ennyondi, ni girya gidi egiboneka kusani era egyageizere.

²¹ Neye owegyamalire okugirya, mpaawo muntu eyabbair ayezya okumanya ati

gigiriire, olw'okubba gyasigaire nnyondi ng'owegyabbaire omu kusooka. Awo ni nsisimuka.

²² “Atyanu omu kirooto ekindi, ni mbona ebigala eby'engaano musanvu ebijimu era ebisa, nga bisanswirye biri oku kikolo kimo.

²³ Oluzwanyuma ni mbona ebigala ebindi eby'engaano musanvu ebisanswirye, nga biwotoki, bitontono, nga bibabukire olw'empewo y'eibbugumu ezwa omwidungu.

²⁴ Ebigala ebitontono ni bimira bidi omusanvu ebijimu. Ebirooto ebyo nabikobeire abalaguli, neye nandi ni wabbaawo ayezya okubinsonzola.”

²⁵ Awo oYusufu n'akoba oFalaawo ati, “Ebirootobyoby byombi biri n'amakulu gamo. Era oKibbumba akulagire ebyayaba okukola.

²⁶ Ente omusanvu egiboneka kusani, niigyo emyanka omusanvu. N'ebigala omusanvu ebijimu, niigyo emyanka omusanvu. Ebirooto byombi biri n'amakulu gamo.

²⁷ Atyanu ente omusanvu egiboneka obundi era ennyondi, egyairire ku gidi egyasookere, era n'ebigala omusanvu ebibabukire olw'empewo y'eibbugumu ezwa omwidungu, egyo myanka musanvu egy'enzala.

²⁸ “Ekyo niikyo ekinkukobeire Falaawo nti, oKibbumba akulagire ebibatira okukola.

²⁹ Waabbaawo emyanka musanvu egy'amakungula amangi omu kyalo kyonakya eky'e Misiri.

³⁰ Neye oku myanka egyo kwasenjaaku emyanka musanvu egy'enzala. Era emyanka

gy'amakungula amangi abantu baligyerabira, era enzala yalibbuuca kumalawo abantu.

³¹ Era ekiseera ky'amakungula amangi abantu balikyerabirira nakimo, olw'okubba enzala eyalisenjaaku, yalibba nene ino.

³² Era ekigirire Falaawo n'osuna ekirooto omu ngeri eibiri, kitegeeza kiti oKibbumba akakasire ekintu ekyo, era ayaba kukituukirirya mangu ino.

³³ "Kale atyanu Falaawo oli n'okulonda omusaiza ow'amalabuki era omutegeeri, kaisi era omuwe obwezye okufuga ekyalo kyonakyaona eky'e Misiri.

³⁴ Era oli n'okulonda abakungu abandi okukumbaania ekitundu kimo oku bitundu ebitaanu oku byokulya byonabyona ebibalima omu kyalo ky'e Misiri, omu myanka omusanvu egyabba egy'amakungula amangi.

³⁵ Obalagire bakumbaanie ebyokulya omu myanka egyo egy'amakungula amangi egiiza. Obawe n'obwezye bakubisire ebyokulya ebyo omu bibuga, era babikuume.

³⁶ Ebyokulya ebyo, niibyo ebyalibba eby'okwekuumisya omwigwanga, omu myanka omusanvu egy'enzala eyalibbaawo omu kyalo ky'e Misiri, kaisi abantu tibaafa enzala."

OYusufu bamusuuca mufugi omu Misiri

³⁷ Atyanu oFalaawo n'abaweereryabe bonabona, ni basiima amalabuki ago.

³⁸ Kale oFalaawo n'akoba abaweereryabe ati, "Twezya okuzuulayo omusaiza aali ng'onu, omusaiza aizwire omwoyo wa Kibbumba?"

³⁹ Awo oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Ng'oKibbumba owakulagire ebyo byonabyona, atyanu kimanye nti mpaawo muntu ow'amalabuki, era omutegeeri nga iwe.

⁴⁰ Nakuwa obwezye okufuga ekyalo kyange, era abantu bange bonabona bagonderanga biragirobyo. Era ninze zenkani, enakukirangaku okubba n'obwezye olw'okubba ninze oFalaawo."

⁴¹ Kale oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Atyanu nkuwaire obwezye okufuga ekyalo kyonakyona eky'e Misiri."

⁴² Awo oFalaawo ni yeetoola oku ngalo empetaye eriku eraama y'obwakabaka, n'agizwalisya oYusufu oku ngalo. N'amuzwalisya amaganduula aga lineni omusa eino, n'azwalisya oYusufu omu mamiro akajegere ak'ezaabbu.

⁴³ N'amuwa ekigaali ekiiririra oku kikye obusa mwabba atambulira, era nga kiraga kiti niye airirira oku Falaawo omu bwezye. Era abaisirikalebe ni bamwekubbembera nga bakooka bati, "Muzwe omu nzira." Era oFalaawo n'awa oYusufu obwezye okufuga ekyalo kyonakyona eky'e Misiri.

⁴⁴ Awo oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Newankubbaire nga ninze oFalaawo, mpaawo muntu omu kyalo ky'e Misiri eyakolanga ekintu kyonakyona nga tasunire olukusa kuzwa gyoli."

⁴⁵ Era oFalaawo n'awa oYusufu eriina ati, Zafenansi Paneya, n'amuwa Asanansi omwala wa Potifera okabona w'omu kibuga Oni, okumu-fumbirwa. Era oYusufu n'abba n'obwezye oku

kyalo ky'e Misiri kyonakyona.

⁴⁶ Atyanu oYusufu yabbaire w'emyanka 30 oweyatandiikiire okuweererya oFalaawo. N'azwa omu lubiri lwa Falaawo, n'atambula omu kyalo kyonakyona eky'e Misiri.

⁴⁷ Omu myanka omusanvu egy'amakungula, ekyalo ni kibalya ebyokulya bingi.

⁴⁸ Kale oYusufu n'alagira abakoli ni bakumbaania ebyokulya byonabyona, ni babiteeka omu bibuga. Era mu buli kibuga n'abisa ebyokulya eby'omu misiri egikyeruguuliriirye.

⁴⁹ OYusufu n'alagira abantu ni babisa ebyokulya bingi ino ooti musenye ogw'oku nyanza, era n'alekeraawo okupima, olw'okubba byabbaire nga tibikaali bipimika.

⁵⁰ Atyanu emyanka egy'enzala nga gikaali okutuuka, oYusufu n'abyala n'Asanansi omwala wa Potifera okabona w'omu kibuga Oni abaana abaisuka babiri.

⁵¹ OYusufu n'awa omwanawe omubere eriina ati, Manase,* ng'akoba ati, "OKibbumba agirire ni neerabira okugada kwange kwonakwona n'abantu b'omu kisito kya bbaabba bonabona."

⁵² N'awa omwanawe owokubiri eriina ati, Efulaimu† ng'akoba ati, "OKibbumba ampaire abaana omu kyalo omu ngadiire."

⁵³ Atyanu emyanka omusanvu egy'amakungula owegyabbairwo omu kyalo ky'e Misiri ni giwaaku.

* **41:51 41:51** *Manase*. Omu Lwebbulaniya livuga ng'ekibono ekitegeeza, *okwerabirisa*. † **41:52 41:52** *Efulaimu*. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, *okuwa omuntu abaana*.

⁵⁴ Awo emyanka omusanvu egy'enzala ni gi-tandiika, ng'oYusufu oweyabbair akobere. Ni wabbaawo enzala omu kyalo kyonakyona. Neye omu kyalo ky'e Misiri, imwo mwonamwona ni mubbaamu ebyokulya.

⁵⁵ Enzala oweyatandiikire okuluma abantu b'omu Misiri mwonamwona, ni beekungirira oFalaawo olw'ebyokulya. Awo oFalaawo n'abakoba ati, "Mwabe e giri oYusufu, era ekiyabakoba kimwakola."

⁵⁶ Atyanu enzala n'ebba nene, n'emalaku ekyalo ky'e Misiri kyonakyona. Kale oYusufu n'aigulawo esitoowa gyonagyona, n'agulyanga aBamisiri ebyokulya.

⁵⁷ Era abantu ni bazwanga omu kyalo kyonakyona, ni baaba omu Misiri egiri oYusufu okugula ebyokulya, olw'okubba enzala yabbair nene omu kyalo kyonakyona.

42

Abaganda ba Yusufu baaba e Misiri okugula ebyokulya

¹ Atyanu oYaakobbo oweyawuliire ati omu kyalo ky'e Misiri waliyo ebyokulya, n'akoba abataane ati, "Lwaki mutyamiraawo anambula kimukola, ni mwira mu kulolanganaku?"

² Era n'abakoba ati, "Muwulisisye, mpulira nambu omu kyalo ky'e Misiri waliyo ebyokulya. Muserengete mwabe, mutugulirekuuyo ebyokulya ebyezya okutulamya titwafa enzala."

³ Awo abaganda ba Yusufu eikumi, ni baserengeta okwaba e Misiri okugula ebyokulya.

⁴ Neye oYaakobbo nandi n'aikirirya oBbenyamini ow'ekida ekimo n'oYusufu, okwaba aamo n'abagandabe. Yakolere atyo olw'okubba yatiire ati demba akabbikabbi ni katuuka oku Bbenyamini.

⁵ Awo abataane ba Yaakobbo ni baaba n'abantu abandi okugula ebyokulya, olw'okubba wabbairewo enzala omu kyalo ky'e Kanani kyona.

⁶ Atyanu oYusufu niiye eyabbaire omufugi w'ekyalo ky'e Misiri. Era niiye eyagulyangaku abantu bonabona ebyokulya, abo abaazwanga wonawona omu kyalo. Kale abagandabe owebatuukireyo, ni bakoma amazwi era ni baica empumi gyabwe ansi okwitakali okumuwa ekitiisya. ⁷ OYusufu oweyaboine abagandabe, yabamanyicirye, neye n'ababitya ng'abantu abaatamaite, era n'ababuulya n'obukambwe ati, "Muzwera yaina?" Ni bairamu bati, "Tuzwera mu kyalo ky'e Kanani, era twizire kugula byokulya."

⁸ Waire ng'oYusufu yamanyicirye abagandabe, neye ibo tibamumanyicirye.

⁹ Awo oYusufu n'ayebukirya ebirooto ebiyabalootereku eira, kaisi n'abakoba ati, "Muli bakeeti, mwizire kubona bitundu eby'omu kyalo kyaiswe ebinambulamu obukuumi."

¹⁰ Ni bamwiramu bati, "Kadi, musengwa waiswe titwizire kukeeta. Neye iswe abaweereryabo twizire kugula byokulya."

¹¹ Swenaswena tuli baana ba musaiza moiza. Era iswe abaweereryabo, tuli bantu b'amazima, tituli bakeeti."

¹² OYusufu n'abakoba ati, "Kadi, mwizire kubona bitundu ebinambulamu obukuumi."

¹³ Ibo ni bamwiramu bati, "Iswe abaweereryabo tuli baganda, era tuli ikumi na babiri, era tuli baana ba musaiza moiza. Omusaiza oyo mutyami w'omu kyalo ky'e Kanani. Omuganda waiswe onankoma, iye asigaireyo n'obbaabba, iye omuganda waiswe ogondi yatuzwire oku maiso."

¹⁴ Neye oYusufu ni yeekanyangula kubakoba ati, "Niikyo nakimo ng'owenkobere nti, inywe muli bakeeti."

¹⁵ Atyanu enu niiyo engeri eginjaba okubagezesya okukakasa ooba ng'ebimutumula bituuce. OFalaawo ng'obwali mwomi, ndayiire timwazwe aanu, okutoolaku ng'omuganda waanywe onankoma aizire aanu.

¹⁶ Aale atyanu mulondeku omoiza kwinywe mumutume ayabe amuleete aanu. Oyo ng'ayaba okumusyoma inywe mwabba mu mabbuusu, kaisi olwo tubagezye okukakasa ooba ng'ebimutumula by'amazima. Owebyabba nga tibituuce, oFalaawo ng'obwali mwomi, kyabba kitegerekeka nga inywe dala muli bakeeti."

¹⁷ Era awo n'abateeka bonabona omu mabbuusu, okumala enaku isatu.

¹⁸ Awo owegyabitirewo enaku ibiri, oku lwokusatu oYusufu n'abakoba ati, "Nze ndi muntu awa oKibbumba ekitiisya. N'olwekyo

mukole ekinjaba okubakoba, kaisi mulame ok-
ufa.

¹⁹ Obwemubba nga muli bantu b'amazima, mulondeku omoiza kwinywe asigale aanu omu mabbuusu, kaisi inywe abandi mutwalire ab'omu bisito byanywe ebyokulya, ibo enzala abeeru bundi.

²⁰ Neye muteekwa okundeetera omuganda waanywe onankoma. Ekyo kyakakasa kiti ebimutumwire by'amazima, era tibalibaita." Era bona ni baikirirya okukola batyo.

²¹ Kaisi ni bakobangana bati, "Mazima bali kutugadya lw'ekikole ekitwakolere omuganda waiswe eira. Ekyo kityo olw'okubba twaboine okugada okuyabbairamu oweyatwegairiire oku-
tamukola akabbikabbi, neye iswe ni tugaana okuwulira, ekyo niikyo ekigira tuli kugada tuti!"

²² Awo oLubbeeni n'abairamu ati, "Aale nze tinabakobere nti timwakola omwisuka akabbik-
abbi, neye inywe ni mugaana okumpulisisya? Atyanu bali kutugadya lw'okufaakwe."

²³ Neye ibo tibamanyicirye ng'oYusufu ategeire ebibatumula, olw'okubba yatumulanga nabo nga waliwo abagalucirya.

²⁴ Kale oYusufu n'azwa aawo e gibali, n'ayaba n'akulumuca amaliga. Oweyaikaikanire, n'akangayo e gibali era tete n'atumula nabo. Awo n'atoolamu oSimyoni, era ni bamusiba ng'abagandabe babona.

Abaganda ba Yusufu bakangayo e Kanani

25 Awo oYusufu n'alagira abaweereryabe okwizulya ekotiya gya bagandabe ebyokulya, n'okwirirya nabuli moiza empiiyagye omu kotiyaye. Era n'alagira ni babawa ebyokulya ebibaaba okukolesya nga bali omu lugendo bakanga, era ni babakolera batyo.

26 Kale abagandabe ni batiika ebyokulya byabwe oku mpunda gyabwe, ni basimbuka okukanga e ika.

27 Neye owebatuukire omu kifo egibagonere ekiire ekyo, era omoiza kwibo n'asibindula ekotiyaye okuwa ompundawe ebyokulya, yaaji-irye empiiyagye nga giri oku ngulu oku byokulya ebyabbaire omu kotiyaye.

28 N'aceera ng'akoba abagandabe ati, "Mubone! Empiia egyange baginjiriirye, nginu omu kotiya yange." Neye abagandabe emyoyo ni gibacemuka, ni batukuta, era ni bakobangana bati, "Niki kinu oKibbumba eky'atukolere?"

29 Kale owebatuukire eeri oYaakobbo oite-waabwe, omu kyalo ky'e Kanani, ni bamukobera byonabyona ebyabbaire bibatuukireku e Misiri bati,

30 "Omusaiza omufugi w'ekyalo ky'e Misiri yatumwire na iswe n'obukambwe, n'atubitya ng'abakeeti abali kukeeta kyalokye.

31 Neye iswe ni tumukoba tuti, 'Iswe tuli bantu b'amazima, tituli bakeeti.

32 Tuli baganda, era tuli ikumi na babiri, era tuli baana ba musaiza moiza. Omuganda waiswe ogondi yatuzwire oku maiso, kaisi omuganda waiswe onankoma, iye asigaireyo n'obbaabba omu kyalo ky'e Kanani.'

³³ Awo omusaiza odi omufugi w'ekyalo ky'e Misiri, n'atukoba ati, 'Atyanu enu niiyo engeri eginateg eeramu ooba nga muli bantu b'amazima. Muleke omoiza kwinywe asigale aanu na nze, kaisi inywe abandi mutwalire ab'omu bisito byanywe ebyokulya, ibo enzala abeeru bundi.

³⁴ Kaisi mundeetere omuganda waanywe onankoma, awo nakakasa nti timuli bakeeti, neye muli bantu b'amazima. Era awo, nabairirya omuganda waanywe, era mwe-tayaayanga omu kyalo kinu!' "

³⁵ Atyanu owebasindwire ekotiya gyabwe nga bataka okusukumula ebyokulya, nabuli moiza n'ayajirya omu kotiyaye ebbandaliye ey'empiiya. Neye ibo n'oitewaabwe owebaboine ebbandali egyo, ni beeraliikirira.

³⁶ Awo oYaakobbo oitewaabwe n'abakoba ati, "Mummalireku abaana bange! OYusufu yanzwire oku maiso, n'oSimyoni yena ngoyo anzwire oku maiso. Era atyanu mutaka okuntoolaku n'oBbenyamini yena. Ebyo byonabyona birumya ninze!"

³⁷ Awo oLubbeeni n'akoba oiteeye ati, "Singa owentaliirya oBbenyamini egyoli, waliita abataane bange bombi. Omunkwatisye ninze, nalimwirya e gyoli."

³⁸ Neye oYaakobbo n'amwiramumu ati, "Kadi tinjikirirya omwana wange okuserengeta okwaba eeyo na inywe, olw'okubba omugandawe yafiire, era iye, niye asigairewo yenkani oku mawaabwe. Akabbikabbi owekamutuukaku nga

muli omu nzira mwaba, nze ndi mukaire, enima egimwabba mundeeteire yanjita!"

43

Abaganda ba Yusufu bakanga e Misiri n'oBbenyamini

¹ Atyanu enzala ni yeeyongera era n'ebba nene omu kyalo ky'e Kanani.

² Kale owebamalire okulya ebyokulya ebibatoire omu kyalo ky'e Misiri, oitewaabwe n'abakoba ati, "Mukangeyo mutugulireku ebyokulya ebindi."

³ Neye oYuda n'amwiramumu ati, "Omusaiza omufugi waayo, yatulabuliire nakimo ati, 'Tinalibawulisisya naire, okutoolaku nga mwizire n'omuganda waanywe onankoma.'

⁴ Kale owewaikirirya omuganda waiswe okwaba na iswe, twaserengeta twaba ni tubagulirakuuyo ebyokulya.

⁵ Neye owoobba tomwikirirya okwaba na iswe, titwabe, olw'okubba omusaiza odi omufugi yatukobere ati, 'Tinalibawulisisya naire, okutoolaku nga mwizire n'omuganda waanywe onankoma.'

⁶ Awo oYaakobbo eriinalye erindi bati, Isirairi n'abakoba ati, "Lwaki mwandeeteire ekigosi eky'amaani ekyo, okukobera omusaiza omufugi oyo muti muliyo n'omuganda waanywe ogondi?"

⁷ Ni bamwiramumu bati, "Omusaiza odi omufugi yatubwirye ino ebitufaaku, n'oku b'ekika kyaiswe ati, 'Oitewaanywe akaali mwomi? Mulikuuyo n'omuganda waanywe ogondi?'

Iswe twamwiriremu bibuulyo ebiyatubwirye. Titwategeire tuti yatukoba ati, 'Mundeetere omuganda waanywe.' "

⁸ Era oYuda n'akoba oYaakobbo oiteeye ati, "Onkwatisye ninze omwisuka oyo nga twaba, awo swenaswena twasetuka ni twaba. Olwo kaisi iswe na iwe, n'abaana baiswe abatobato twezye okutafa enzala.

⁹ Nze neeyamire okumukuuma, walimumbuulya ninze. Singa tinalimwirya egyoli, ni mmukuleetera omumaisogo, omusango gubbe ku ninze enaku gyonagyona.

¹⁰ Singa titulwirewo oku nsonga enu, atyanu twankabbaire twabire ira era nga twirire n'omulundi ogwokubiri."

¹¹ Awo oYaakobbo oitewaabwe n'abakoba ati, "Obwekibba nga kiteekwa kubba kityo, mukole muti; mukwate ebimo oku bineneka eby'omu kyalo kinu ebikira obusa, muteeke omu kotiya gyanywe muserengete mwabe mutwalire omusaiza omufugi nago. Mumutwalireku ebyakaloosa ebibeeta bbaamu, n'omujenene, n'ebyakaloosa ebibeeta miira, n'ebimaido, n'ebineneka ebibeeta alumondi.

¹² "Era mutwale empiiya gy'emirundi mibiri olw'okubba muteekwa okukanja egyo egimwairiirye omu kotiya gyanywe. Amo-so ni babba nga bagiteekeremu mubutagenderera.

¹³ Mutwale n'omuganda waanywe onankoma, musetuke mukange eeri omusaiza oyo omufugi.

¹⁴ Nsaba oKibbumba oWabwezye Bwonabwona abakwatire ekisa nga muli omumaiso g'omusaiza oyo omufugi. Era omusaiza oyo

ayezye okubairirya omuganda waanywe oS-
imyonu, n'oBbenyamini. Nze obwemba ndi
n'okufiirwa abaana bange, oleke mbafirwe."

¹⁵ Kale awo abaganda abo ni bakwata ebirabo
n'empiiya egy'emirundi emibiri mibiri, ni baaba
n'oBbenyamini, ni baserengeta e Misiri. Ni
baaba omumaiso ga Yusufu.

¹⁶ OYusufu oweyaboine nga bali
n'oBbenyamini, n'akoba onyampala
w'ekisitokye ati, "Otwale abasaiza banu
omu kisito kyange. Kaisi osale okisolo era
omusumbe, olw'okubba baaba kuliira aamo na
nze ekyamusana."

¹⁷ Kale onyampala oyo n'akola ng'oYusufu
oweyamulagiire, n'atwala abaganda abo omu
kisito kya Yusufu.

¹⁸ Neye abaganda abo ni batya olw'okubatwala
omu kisito kya Yusufu. Ni bakobangana bati,
"Batuleetere eenu, lw'empiiya egibateekere omu
kotiya gyaiswe oku mulundi ogutwasookere ok-
wiza eenu. Akolere ati kaisi ayezye okutuvu-
naana, era atunyageku empunda gyaiswe, era
atusuuce bagalamabe."

¹⁹ Kale awo ni baigerera e giri onyampala
w'ekisito kya Yusufu, ni batumula naye, nga bali
oku muzigo gw'ekisito.

²⁰ Ni bamukoba bati, "Sebo, twaizireku eenu
okugula ebyokulya omulundi ogwasookere.

²¹ Owetwatuukire omu kifo e gitwagonere nga
tukanga e ika twasindwire ekotiya gyaiswe, nab-
uli moiza yaajiiryemu empiiyagye nga gyenkana
na gidi egiyabbaire asaswire. Gyabbaire giri oku

ngulu oku byokulya ebyabbaire omu kotiya ya buli moiza, era tugiirirye.

²² Titumaite eyairirye empiiya omu kotiya gyaiswe egitwasaswire kugula byokulya. Wazira tuleetere n'empiiya egindi okugulaku ebyokulya."

²³ Neye iye onyampala n'abakoba ati, "Timweraliikirira, era timwatya. OKibbumba waanywe era oKibbumba wa itewaanywe niiye eyabateekeire empiiya egyo omu kotiya gyanywe. Nze nasunire empiiya gyanywe egimwasaswire." Kaisi awo n'abatoolerayo oSimyoni.

²⁴ Awo onyampala nago n'atwala abaganda abo omu kisito kya Yusufu, n'abawa amaizi ni banaaba ebigere, era n'awa n'empunda gyabwe ebyokulya.

²⁵ Kale awo ni bategeka ebirabo byabwe ebibaawa oYusufu oweyaabba aizire egibali omusana. Bakolere batyo olw'okubba babbaire babakobeire bati baliira yeeyo aamo n'oYusufu ekyamusana.

²⁶ Atyanu oYusufu oweyakangire e ika, awo abagandabe abo ni bakwata ebirabo ebibabaire nabyo ni bamutwalira egiyabbaire, era ni bakoma amazwi era ni baica empumi gyabwe ansi okwitakali okumuwa ekitiisya.

²⁷ Oluzwanyuma n'ababuulya ati, "Muliwo basa?" Era n'ababuulya ati, "Oitewaanywe omukaire ogumwatumwireku akaali mwomi? Era ali atya?"

²⁸ Ibo ni bamwiramu bati, "Omuweereryawo oitewaiswe akaali mwomi, era aliyo musa." Awo

tete ni bakoma amazwi era ni baica empumi gyabwe ansi okwitakali.

²⁹ Awo oYusufu n'asiirya amaisoge n'abona omugandawe onankoma oBbenyamini, omwana wa maaye, n'ababuulya ati, "Oyo niiye omuganda waanywe onankoma ogumwankobeireku?" Kaisi n'akoba oBbenyamini ati, "Mwisuka, oKibbumba akukwatire ekisa!"

³⁰ Awo oYusufu omwoyo ni gumucemuka olw'okubonaku omugandawe onankoma ogwataka eino. Kale n'azwa mangu omu kisenge ekyo n'aingira omu kisenge ekindi, n'akulumucirya omwo amaliga.

³¹ Oweyamalire okukungaku, n'okunaabaku amaliga, n'awulukamu ng'agumire, awo n'alagira abaweereryabe okwinula ebyokulya.

³² OYusufu bamwinwire yenkani, n'abagandabe abo ni babainula bonkani, n'aBamisiri abaliire oku kiinulo ekyo bona ni babainula bonkani. Babainwire batyo olw'okubba kyabbaire kya muliko aBamisiri okuliira aamo n'aBeebbulaniya.

³³ Owebabbaire balya, batyamisirye abaganda nago nga balingiriire Yusufu. Babatyamisirye ng'owebairanganaku okuzwera oku mukulu okutuuka oku mutomuto, ni balolanganaku ni beewunya.

³⁴ Babainwire ebyokulya okuzwa oku menza ya Yusufu. Era ni bawa nabuli muntu yenkani, neye ebyokulya ebibawaire oBbenyamini ni bibba bingi ino okukiraku ebibawaire abagandabe badi abandi. Era ni balya, ni banywa, ni

bajaagaanira aamo n’oYusufu.

44

Ekikopo kya Yusufu ekya feeza

¹ Awo ebyo owebyawoire, oYusufu n’alagira onyampala w’ekisitokye ati, “Oteeke omu kotiya gy’abasaiza abo ebyokulya ebibayezya okweti-ika. Era oteekere nabuli moiza empiiyagye oku ngulu oku byokulya ebiri omu kotiyaye.

² Era oteeke n’ekikopo kyangе ekya feeza, oku ngulu oku byokulya ebiri omu kotiya ya muganda waabwe onankoma, era oteekemu n’empiiyagye egyasaswire ebyokulya.” Kale onyampala n’akola atyo ng’oYusufu oweya-mukobere.

³ Owebwaceire amakeezikeezi, ni baseebula abaganda abo ni baaba n’empunda gyabwe.

⁴ Owebabbaire bakaali okwabirira okuzwa omu kibuga, oYusufu n’akoba onyampala w’ekisitokye ati, “Osetukiremu osenjeeku abasaiza abo. Owewabatuukaku, obakobe oti, ‘Iswe tubakoleire bisa, lwaki inywe mutusaswiremu bikole ebibbibibbi?”

⁵ Lwaki mwibbire ekikopo kya musengwa wange ekya feeza? Ekyo tiniikyo ekikopo omusengwa wange ekyanyweramu era eky’akolesya ng’alagula? Ekintu ekimukolere kibbikibbi ino!”

⁶ Onyampala oyo oweyabatuukireku, yabakobere bibono binanyere ebyo.

⁷ Ibo ni bamwiramu bati, “Sebo, niki ekigira n’otumula ebibono ebityo? Iswe titwezya okukola ekintu ekityo.

⁸ Omaite nga twabairiirye empiiya egitwajiirye oku ngulu oku byokulya ebyabbaire omu kotiya gyaiswe, owetwabbairye tukangire omu kyalokya'e Kanani? Olwo twandiibire feeza ooba zaabbu omu kisito kya musengwawo?

⁹ Atyanu sebo, kwiswe abaweereryabo, yenayena ogubayajirya ng'ali n'akyo bamwite, era swena abaabba basigairewo twabba bagalamabo."

¹⁰ N'abakoba ati, "Kale njikiriirye ekimukobere. Neye oyo ogubayajirya n'akyo, niiye yenkani eyaabba omugalama wange. Inywe abandi timwabbeku omusango."

¹¹ Awo abaganda abo ni batiikula mangu ekotiya gyabwe, ni bagiteeka ansi, era nabuli moiza n'asibindula ekotiyaye.

¹² Atyanu onyampala w'ekisito kya Yusufu n'atandiika okwaza. N'azwera okwakira obukulu n'amaliirirya n'akira obutobuto, kaisi ekikopo n'acaajirirya mu kotiya ya Bbenyamini.

¹³ Awo abaganda abo olw'okunakuwala ni banyira ebizwalo byabwe, era nabuli moiza n'akanja ebintu oku mpundawe, ni bakangayo omu kibuga.

¹⁴ Atyanu oYusufu yabbaire akaali ali ika, oYuda n'abagandabe ni batuuka omu kisitokye, ni beeyala ansi omumaisoge.

¹⁵ Awo oYusufu n'abakoba ati, "Niki kinu ekimukolere? Timumaite muti omuntu aali ooti ninze, ayezya okulagula?"

¹⁶ OYuda n'amwiramumu ati, "Twakukoba niki musengwa wange? Kinu twakisonzola tutya?"

Kinu twewozyaku tutya? OKibbumba alagire ng'owetuli n'omusango. Era atyanu swe-naswena tuli bagalamabo, nga tiyoodi yenkani ogubayajiirye n'ekikopo."

¹⁷ Neye oYusufu n'abakoba ati, "Kadi, timpezya okukola ekyo. Oyo yenkani ogubayajiirye n'ekikopo, niye eyaabba omugalama wange. Inywe abasigairewo, mwekangire mwidembe eeri oitewaanywe."

OYuda awozererya oBbenyamini

¹⁸ Awo oYuda n'aigerera egiri oYusufu n'amukoba ati, "Musengwa wange, nkwegairiire oganye nze omuweereryawo, mbeeku n'ekintumula egyoli. Mmaite ng'oli n'obwezye ng'obwa Falaawo, n'olwekyo nsaba tiwansunguwalira.

¹⁹ Musengwa wange, watubwirye iswe abaweereryabo oti, 'Oitewaanywe akaali mwomi?' Era oti, 'mulikuuyo n'omuganda waanywe ogondi?'

²⁰ Iswe ni tukwiramututi, 'Oitewaiswe akaali mwomi neye mukaire, era abba n'omuganda waiswe onankoma, oguyabyaire omu bukaire. Omuganda waiswe oyo, yabbairye n'omugandawe omukulu neye yatuzwire oku maiso. Atyanu iye niye yenkani eyasigairewo oku maaye, era oitewaiswe amutaka ino.'

²¹ Awo n'otukoba iswe abaweereryabo oti, 'Mumundeetere mmuboneku.'

²² Ni tukukoba musengwa wange tuti, 'Omwisuka tayezya okuzwa okwiteeye,

olw'okubba singa amuzwaku, oiteeye ayinza okufa.'

²³ Neye n'otukoba oti, 'Tinalibawulisisya naire, okutoolaku nga mwizire n'omuganda waanywe oyo.'

²⁴ "Owetwakangire egiri oitewaiswe omuweereryawo, twamukobeire ebibono ebiwatukobere.

²⁵ Awo ebyokulya owebyawoire n'atukoba ati, 'Mukange mutugulireku ebyokulya ebindi.'

²⁶ Neye iswe ni tumukoba tuti, 'Titwezya okwaba eeyo, olw'okubba omusaiza omufugi waayo tiyatuwulisisye naire, okutoolaku nga twabire n'onankoma waiswe. Owewatwikirirya okwaba n'omuganda waiswe oyo, awo twaba.'

²⁷ Awo obbaabba yatukobere ati, 'Mumaite ng'omukali wange oLaakeeri yambyaliire abaana abaisuka babiri bonkani.

²⁸ Era omwana omoiza yanzwire oku maiso, ni nkoba nti mazima dala, oYusufu okisolo amunyiiranyiiremu! Era tinjirangamu kumubonaku okuzwa kwolwo.

²⁹ Awo n'akoba ati, owemwantoolaku n'onu yena, akabbikabbi ni kamutuukaku, nze ndi mukaire, enima egimwabba mundeeteire yanjita! "

³⁰ Awo oYuda ni yeeyongera okukoba ati, "Atyanu musengwa timpezya okukanga e giri obbaabba omuweereryawo nga mbula onankoma waiswe oyo. Obwomi bwa bbaabba bukwatagana ino n'obubwe,

³¹ owenatuuka e giri obbaabba n'abona nga tubula omuganda waiswe oyo, obbaabba yaafa.

Era iswe abagalamabo, enima egitwaleetera oite-waiswe omukaire, yamuzweramu okufa.

³² Nze neeyamire egiri obbaabba, nti n'akuuma omuganda waiswe oyo, era obbaabba n'amukobere nti, 'Singa tinalimwirya e gyoli, ni mmukuleetera omumaisogo, omusango gubbe ku ninze enaku gyonagyona.'

³³ Atyanu musengwa wange, nkwegairiire onjikirirye nze nsigale aanu nsuke mugalamawo, omu kifo ky'omuganda waiswe oyo. Omwikirirye iye akange e ika n'abaganda baiswe.

³⁴ Nkusabire ntyo olw'okubba timpezya okukanga egiri obbaabba, nga mbula omuganda waiswe oyo. Timpezya okuguma okubona akabbikabbi akatuuka oku bbaabba."

45

OYusufu yeeyanjula egiri abagandabe

¹ OYusufu oweyamalire okuwulira ebyo, era n'akaya okuguma okutakungira omumaiso g'abaweereryabe, awo n'alagira abaweererya abo bonabona okuwuluka omu kisenge omu babbaire. Nandi ni musigalamu omuweererya waire moiza, awo oYusufu ni yeeyanjulira abagandabe.

² Era n'akuukulya, n'aBamisiri ababbaire e nza w'enyumba ni bamuwulira, ni baaba bakoberaku n'ab'omu lubiri lwa Falaawo.

³ OYusufu n'akobera abagandabe ati, "Ninze oYusufu! Obbaabba akaali mwomi?" Neye abagandabe owebawuliire ekyo, ni batya ino era

nandi ni bayezya okumwiramu, olwakweyajirya nga bali mumaisoge.

⁴ Neye iye oYusufu n'akoba abagandabe ati, "Bainange, mwigerere aanu e gyendi!" Ni baigerera, kaisi n'abakoba ati, "Ninze oYusufu omuganda waanywe, ogumwagulirye ab'omu Misiri.

⁵ Neye timwanakuwala waire okwesalira omusango, muti olw'okubba mwantundire omu bantu b'eenu. OKibbumba niiye eyansindikire nze okwiza eenu nga inywe mukaali okwiza, olw'okulamy obwomi bw'abantu.

⁶ Enzala yankuluma emyanka mibiri gyonkani, neye ate nga wakaali wasigaireyo emyanka egindi mitaanu, egibatalimiremu, waire okukunguliramu.

⁷ Wazira iye oKibbumba yansindikire nze okwiza omu kyalo kinu nga inywe mukaali okwiza, lw'okulamy obwomi bwanywe n'eibyaire lyanywe omu ngeri eyeewunyisya.

⁸ Kale tiniinywe omwansindikire eenu, wazira Kibbumba. Era yansuucirye mpamalabuki omukulu owa Falaawo w'ekyalo kinu. Ndabirira ebintubye byonabyona, era ndi mufugi w'abantu bonabona ab'omu Misiri.

⁹ "Atyanu mwanguweku mukange egiri obaabba, mumukobere muti omwanawo oYusufu akoba ati, oKibbumba yamusuucirye mufugi w'ekyalo ky'e Misiri kyonakyona, osetukiremu oyabe egyali.

¹⁰ Iwe oyaba kubba mutyami w'omwitwale ly'e Goseni. Iwe n'abaaanabo, n'abaizukulubo,

n'entaamagyo n'embuligyo, n'entegyo, n'ebintu byonabyona ebyoli nabyo, mwabbanga kumpi naye.

¹¹ Ayaba okukulabiriranga ng'otyaimwe eeyo omu Goseni, iwe n'ab'omu kisitokyo, n'ebintubyo byonabyona ebyoli nabyo, kaisi tiwabbaawo ekimudamba. Ayaba okukola atyo olw'okubba enzala enu eyaba okuluma okumala emyanka egindi mitaanu."

¹² Awo oYusufu n'akoba abagandabe ati, "Atyanu inywe abanyere, n'omuganda wange Bbenyamini wena, mwezya okubona ni mukakasa muti ninze oYusufu onyerenyeere atumula na inywe.

¹³ Era Mwabe mukobere obbaabba ng'obwendi n'ekitiisya eky'amaani omu Misiri, mumukobere n'ebintu byonabyona ebimubone. Mwanguweku mundeetere obbaabba aanu."

¹⁴ Awo oYusufu n'agwa omugandawe oBbenyamini omu kifubba, era bombi ni bakulumuca amaliga olw'eisangaalo.

¹⁵ OYusufu n'agwa abagandabe bonabona omu bifubba, nga waakulumuca amaliga. Ebyo owebyawoire, abagandabe ni balonsya naye.

¹⁶ Amawulirowegatuukire omu lubiri lwa Falaawo, bati abaganda ba Yusufu baizire, oFalaawo n'abakungube ni basangaala ino.

¹⁷ Awo oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Okobe abagandabo oti, 'Mutike emigugu oku bisolo byanywe, mukange omu kyalo ky'e Kanani.

¹⁸ Mwabe muleete oitewaanywe n'ab'omu bisito byanywe, mwize eenu. Nabawa eitakali erikira obujimu omu kyalo kinu eky'e Misiri,

era mwasunanga amakungula amasa omu kyalo kinu.’

¹⁹ Era oFalaawo n’akoba oYusufu okubalagira ati, ‘Mwabeku n’ebigaali okuzwa omu kyalo kinu eky’e Misiri, oku mwaleetera abaana baanywe abatobato n’abakali baanywe, era mwize n’oitewaanywe.

²⁰ Era timweraliikirira eky’okulekayo ebintu byanywe ebimo, olw’okubba ebintu ebikira obusa omu kyalo kyonakyona eky’e Misiri, baaba okubawa bibbe byanywe.’ ”

²¹ Awo abaana ba Yaakobbo* ni baikirirya okukola batyo ng’oFalaawo oweyakobere. Era oYusufu n’abawa ebigaali ng’oFalaawo oweyabbaire amulagiire. N’abawa n’ebyokulya ebibaalya nga bali omu lugendo bakanga.

²² Era n’awa nabuli moiza ebizwalo ebindi, neye n’awa oBbenyamini iye emigigi gy’ebizwalo mitaanu n’esekeri egy’efeeza 300.

²³ OYusufu n’aweererya oiteeye empunda ikumi egyetiikire emigangi gy’ebintu ebisa eby’omu Misiri, n’empunda enkali ikumi egyetiikire ebyokulya. Mwebyo mwabbaiiremu engaano, n’emigaati, n’ebyokulya ebindi, oite-waabwe ebiyaliriira omu nzira.

²⁴ Atyo n’aseebula abagandabe ng’abakoba ati, “Mwekuume timwayombera omu nzira!”

²⁵ Kale abaganda abo ni bazwa omu Misiri, ni bakanga egiri oYaakobbo oitewaabwe omu kyalo ky’e Kanani.

* **45:21 45:21** *Yaakobbo*. Ebbaiibbuli egindi giti, *Isirairi*.

²⁶ Owebatuukire egiri oitewaabwe ni bamukobera bati, “OYusufu akaali mwomi, era niiye omufugi w’ekyalo kyonakyaona eky’e Misiri.” OYaakobbo oweyawuliire ebibono ebyo, n’asamaalirira, era n’agaana okwikirirya ekibakoba.

²⁷ Neye owebamulonseirye ebintu byonabyona oYusufu ebiyabakobeire, era oweyaboine ebi-gaali oYusufu ebyaweereirye okumutwaliramu, n’aikaikana.

²⁸ Awo oYaakobbo n’akoba ati, “Ekimunkobeire kimala, omwana wange oYusufu akaali mwomi. Nayaba mmuboneku nga nkaali okufa.”

46

OYaakobbo n’ab’omu kisitokye baaba e Misiri

¹ Awo oYaakobbo eriina erindi bati, Isir-airi n’asimbuka, era n’ayaba n’ebintubye byonabyona ebiyabbaire nabyo. Oweyatuukire e Bberusebba n’awaayo esadaaka eeri oKibbumba wa iteeye oIsaka.

² Era oKibbumba n’atumula n’oYaakobbo ob-wire omu kirooto, n’amweta ati, “Yaakobbo, Yaakobbo!” N’ayetuka ati, “Waitu!”

³ OKibbumba n’amukoba ati, “Ninze oKib-bumba, oKibbumba wa itewo. Tiwaatya okwaba e Misiri, olw’okubba eeyo nalikuwa abaizukulu bangi ino ni babba igwanga erinene ery’amaani.

⁴ Naserengeta ni njaba na iwe e Misiri, era naliirya eibyaireryo omu kyalu kinu. Owewalifa, oYusufu niiye eyalikugolola.”

⁵ Awo oKibbumba oweyamalire okutumula n' oYaakobbo, oYaakobbo n' asimbuka okuzwa e Bberusebba, era abataane ni bamuteeka iye n' abaana baabwe n' abakali baabwe, omu bigaali oFalaawo ebiyabbaire aweereiry e okubatwali-ramu.

⁶ Kale oYaakobbo ni basimbuka n' ebisolo byabwe, n' ebintu byabwe byonabyona ebiba-suniire omu kyalo ky' e Kanani, ni baaba omu Misiri. OYaakobbo yaabire n' eibyairerye lyona-lyona,

⁷ ekikoba kiti, abataanebe, n' abaizukulube abaisuka, n' abaala n' abaizukulu b' abaalabe.

⁸ Ganu niigo amaliina g' aBaisirairi, ekikoba kiti, oYaakobbo n' eibyairerye abaabire omu kyalo ky' e Misiri:

OLubbeeni omutaane wa Yaakobbo omubere.

⁹ N' abataane ba Lubbeeni banu:

OKanoki, n' oPalu, n' oKezirooni n' oKalumi.

¹⁰ N' omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Simyoni, n' abataane ba Simyoni banu:

OYemweri, n' oYamini, n' Okaadi n' oYakini,
n' oZokali, n' oSyawulo omwana
oguyabyaire n' omukali oMukanani.

¹¹ N' omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Leevi, n' abataane ba Leevi banu:

OGerusoni, n' oKokasi, n' oMerali.

¹² N' omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Yuda, n' abataane ba Yuda banu:

Eri, n' Onani, n' oSeera, n' oPereezi, n' oZeera.
Neye Eri, n' Onani babbaire bamalire
okufeera omu kyalo ky' e Kanani.

Era n'abataane ba Pereezi banu bona
baabire e Misiri:

OKezirooni n'oKamuli.

- ¹³ N'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati,
Isakaali, n'abataane ba Isakaali banu:
OTola, n'oPuva, n'oYasabbu, n'oSimulooni.

- ¹⁴ N'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Zeb-
bulooni, n'abataane ba Zebbulooni banu:
OSeredi, n'Eroni, n'oYaleeri.

- ¹⁵ Eryo niiryo eibyaire oLeeya eriyasunire
n'oYaakobbo omu Padanalaamu. Era oYaakobbo
n'oLeeya babbaire n'omwala ogubeeta Dina.
Eibyaire lyonalyona erya Yaakobbo n'oLeeya
eryazwire omu Padanalaamu babbaire abantu
33.

- ¹⁶ Era mwabo abaabire e Misiri mwabbairamu
n'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati,

Gaadi, n'abataane ba Gaadi banu:

OZifiyooni, n'oKaagi, n'oSuni, n'Ezubbooni,
n'Eri, n'Alodi, n'Aleri.

- ¹⁷ N'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Aseri,
n'abataane b'Aseri banu:
OImuna, n'oIsuva, n'oIsuvi, n'oBberiya,
n'omwonyoko waabwe oSeera.

N'abataane ba Bberiya banu:

OKebberi, n'oMalukiyeeri.

- ¹⁸ Eryo lyabbairu niiryo eibyaire lya Yaakobbo
n'omukaliwe oZirupa omugalama oLaabbaani
oguyawaire oLeeya omwalawe. Eibyaire eryo
babbaire abantu ikumi na mukaaga.

- ¹⁹ Era abaabire e Misiri mwabbairamu
n'abaisuka ababiri oLaakeeri abeyabyaire
n'oibaaye oYaakobbo nga niibo banu:
OYusufu n'oBbenyamini.

- ²⁰ OYusufu n'Asanansi omwala wa Potifera okabona w'Oni, nga bali omu Misiri babyaire abaana abaisuka babiri, oManase n'Efulaimu.
- ²¹ N'abataane ba Bbenyamini banu bona baabire e Misiri: OBbera, n'oBbekeru, n'Asubbeeri, n'oGera, n'oNamani, n'Eki, n'oLosi, n'oMupimu, n'oKupimu, n'Aludi.
- ²² Eryo niiryo eibyaire lya Yaakobbo n'omukaliwe oLaakeeri. Era eibyaire eryo babbaire bonabona abantu ikumi na bana.
- ²³ Abaabire e Misiri era mwabbairamu n'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Daani, n'omutaane wa Daani bati, Kusimu.
- ²⁴ N'omutaane wa Yaakobbo ogondi bati, Nafutaali, n'abataane ba Nafutaali banu: OYakuzeeri, n'oGuuni, n'oYezeri, n'oSiremu.
- ²⁵ Eryo niiryo eibyaire lya Yaakobbo n'oBbirika, omugalama oLaabbaani oguyawaire oLaakeeri omwalawe. Eibyaire eryo babbaire bonabona abantu musanvu.
- ²⁶ Eibyaire lya Yaakobbo lyonalyona eryabire omu Misiri, babbaire abantu 66, nga tobaliireku abakali ba bataanebe.
- ²⁷ Obwoyimbya abataane ba Yusufu ababiri abeyabyariire omu Misiri, oku bantu bonabona ab'omu kisito kya Yaakobbo abaabire omu Misiri babba 70.

OYaakobbo n'ab'omu kisitokye nga bali omu Misiri

28 Atyanu oYaakobbo n'atuma oYuda okwe-
keerera okwaba eeri oYusufu amusabe abasan-
gaane e Goseni. Era oYaakobbo ni batuuka omu
kitundu eky'e Goseni.

29 Awo oYusufu n'ategeka ekigaalikye,
n'ayaba e Goseni okusangaana oYaakobbo
oiteeye. Oweyamusangaine, n'agwa oiteeye
omu kifubba, era n'akulumuca amaliga okumala
ekiseera kiwanvu olw'eisangaalo.

30 Kaisi oYaakobbo n'akoba oYusufu ati,
"Atyanu n'owenfa, kasita nkuboineku ni
mmanya nti okaali oliwo mwomi."

31 Awo oYusufu n'akoba abagandabe n'abantu
ab'omu kisito kya iteeye ati, "Nteekwa okwaba
nkobere oFalaawo nti abaganda bange n'abantu
bonabona ab'omu kisito kya bbaabba, abab-
baire batyama omu kyalo ky'e Kanani, baizire
kutyama kumpi na nze.

32 Njaba okumukobera nti muli baliisya, era
muliisya byayo, era nti mwizire n'ebiraalo
by'entaama gyanywe, n'embuli gyanywe,
n'ente gyanywe, n'ebintu byanywe byonabyona
ebimuli nabyo.

33 OFalaawo oweyabeeta n'ababuulya ati,
'Mukola mulimoki?'

34 Mwamwiramumu muti, 'Iswe, tubbaire baliisya
okuzwa omu butobuto bwaiswe n'okutuuka
atyanu, ng'abazeiza baiswe owebabbaire.'
Owemwamwiramumu mutyo, mwezya okutyama
omu kitundu eky'e Goseni. OYusufu yakobere
atyalo olw'okubba aBamisiri babbaire bazuzuula
okutyama aamo n'abaliisya."

47

¹ Awo oYusufu n'ayaba eeri oFalaawo, n'amukoba ati, "Obbaabba n'abaganda bange batuukire okuzwa omu kyalo ky'e Kanani. Baizire n'entaama n'ente gyabwe, n'ebintu byonabyona ebibali nabyo, era atyanu bali mwitwale ly'e Goseni."

² Era oYusufu n'alondamu abataanu oku bagandabe n'abatwala eeri oFalaawo.

³ OFalaawo n'ababuulya ati, "Mukola mulimoki?" Ni bamwiramumu bati, "Iswe abaweereryabo, tuli baliisya ng'abazeiza baiswe owebabbaire."

⁴ Era ni bongeraku bati, "Twizire kubbaaku omu kyalo kinu, olw'okubba omu kyalo ky'e Kanani enzala nene, era mpaayo n'eisubi ly'okuliisya ebyayo byaiswe. Kale atyanu, tukwegairiire, otwikirirye iswe abaweereryabo tubbe omwitwale ly'e Goseni."

⁵ Awo oFalaawo n'akoba oYusufu ati, "Atyanu oiteewo n'abagandabo baizire egyoli,

⁶ ate ng'ekyalo ky'e Misiri kiri mu bwezyebwo. Obateeke awakira obujimu omu kyalo kinu eky'e Misiri, babbe omwitwale ly'e Goseni. Era ooba ng'omaite mwibo abayezya okulabirira ebisolo, obakwatisye ebyange babirabirire."

⁷ Awo oYusufu n'atwala oYaakobbo oiteeye, era n'amwanjula eeri oFalaawo. OYaakobbo n'asabira oFalaawo enkabi.

⁸ OFalaawo n'abuulya oYaakobbo ati, "Oli n'emyanka mimeka?"

⁹ OYaakobbo n'amwiramumu ati, "Mbaire oku kyalo okumala emyanka 130 nga nsengukasen-

guka. Emyanka egyo gibbaire migosi era mitono tigyenkanankana n'egy'abazeiza egibamalire oku kyalo."

¹⁰ Era oYaakobbo n'asabira oFalaawo enkabi ng'amuseebula, kaisi oYaakobbo n'azwayo.

¹¹ Awo oYusufu n'akola ng'oFalaawo oweya-mulagiire, n'awa oiteeye n'abagandabe eitakali batyamemu. Yabawaire mu kitundu ky'e Lame-seesi awakira obujimu omu kyalo ky'e Misiri.

¹² OYusufu n'asuniranga oiteeye n'abagandabe ebyokulya. Yasuniranga n'ab'omu kisito kya ite-eye bonabona ng'oteekereku n'abaana abakira obutobuto.

Enzala omu bufugi bwa Yusufu

¹³ Atyanu wabbaire mpaawo byokulya omu kyalo kyonakyona, kale enzala n'ebba nene ino, era abantu ab'omu Misiri n'ab'omu Kanani ni bawaamu amaani olw'enzala.

¹⁴ OYusufu ng'agulya abantu engaano, n'akumbaania empiiya gyonagyona egy'omu kyalo ky'e Misiri, n'egy'omu kyalo ky'e Kanani, era n'agitwala omu lubiri lwa Falaawo.

¹⁵ Empiiya gyonagyona owegyawoire oku bantu b'e Misiri, n'ab'e Kanani, abantu b'e Misiri bonabona ni baaba eeri oYusufu, ni bamukoba bati, "Otuwe ebyokulya. Lwaki otuleka ni tufa ng'olingiriire. Empiiya gituwoireku."

¹⁶ OYusufu n'akoba ati, "Aale muleete ebyayo byanywe mbaweemu ebyokulya, abba ng'empiiya gibawoireku."

¹⁷ Kale ni batwaliranga oYusufu ebyayo byabwe nga iye abawaamu ebyokulya. Bamuwanga embalaasi, n'entaama, n'embuli,

n'ente, n'empunda. Era n'abambuca omwanka ogwo ng'omu byayo byabwe byonabyona abawaamu ebyokulya.

¹⁸ Awo omwanka ogwo owegwawoireku, ni baaba egyali omu mwanka ogwairirireku, ni bamukoba bati, "Titwakubisabise musengwa waiswe. Ekikulu kiri kiti, empiiya gyaiswe gyon- agyona gyatuwoireku, kaisi ng'ebyayo byaiswe byonabyona atyanu bibyo. Mpaawo ekindi ek- itusigazire ekitwezya okukuwaamu, okutoolaku okukuwa obwomi bwaiswe n'amatakali gaiswe.

¹⁹ Tiwatuleka ni tufa ni tuleka n'amatakali gaiswe nga mpaamu bantu. Otugule iswe abanyere n'amatakali gaiswe, otuweemu ebyokulya. Twabbanga bagalama ba Falaawo, n'amatakali gaiswe gaabba gage. Otuwe engaano egy'okulya kaisi titwafa, era otuwe n'egy'okusiga tusige emisiri gyaiswe."

²⁰ Kale awo oYusufu n'agulira oFalaawo eitali lyonalyona omu Misiri. Nabuli Mu- misiri n'atunda eitalalirye, olw'okubba enzala yababitiriireku. Eitali lyonalyona ni libba lya Falaawo.

²¹ Abantu b'omu Misiri okuzwa oku nsalo okutuuka oku nsalo egendi ey'ekyalo ky'e Misiri, oYusufu n'abasuuca bagalama ba Falaawo.

²² Eitali ly'abakabona lyonkani niiryo eri- nandi n'agula, olw'okubba oFalaawo yaawanga abakabona ensako eyababbeesyangawo, kagira tibatundire amatakali gaabwe.

²³ Awo oYusufu n'akoba abantu ati, "Mbag- ulire, inywe atyanu muli bantu ba Falaawo, era ni mbagulaku n'amatakali gaanywe gona atyanu

ga Falaawo. Kale ensigo nginu mwezye okusiga emisiri.

²⁴ Neye omu makungula, muli n'okuwa oFalaawo ekitundu kimo oku bitundu ebitaanu eby'amakungula. Ebitundu ebina ebisigalawo, niibyo ebyabbanga ebyanywe eby'okusiga n'okulya, inywe aamo n'ab'omu bisito byanywe."

²⁵ Abantu ni bakoba oYusufu bati, "Otulamirye okufa! Era musengwa twikiriirye okubba bagalama ba Falaawo olw'okubba otulagire ekisa."

²⁶ Awo oYusufu n'ateeka eiteeka omu Misiri erikaali liriwo paka lwatyanu, abantu okuwanga oFalaawo ekitundu ekimo oku bitundu ebitaanu eby'amakungula. Amatakali g'abakabona gonkani niigo etigasuukire ga Falaawo.

OYaakobbo alayiza omutaane oYusufu

²⁷ Atyanu aBaisirairi ni batyama omu kyallo ky'e Misiri, omwitwale ly'e Goseni. Era nga bali eeyo ni basuna ebyobusuni era ni babyalagana, ni beeyongera ino obungi.

²⁸ OYaakobbo n'amala emyanka ikumi na musanvu omu kyallo ky'e Misiri, atyo n'ayerya emyanka 147.

²⁹ Oweyabbairi nga yatira okufa, n'ayeta omwanawe oYusufu, n'amukoba ati, "Obwobba ng'onseegaku kusani, okwate ansi oku kisambi kyange, kaisi olayire oti walindaga ekisa era n'obba mwesigwa nandi n'ondiika omu Misiri.

³⁰ Wazira owenalifa ni nsenja abazeiza bange, walintoola omu Misiri, n'oyaba n'ondiika mu

kifo e gibaliikire abazeiza bange.” OYusufu n’airamu ati, “Nalikola ekyonkobere.”

³¹ OYaakobbo n’akoba ati, “Olayire oti walikola otyo.” Awo oYusufu n’alayira era oYaakobbo n’akotamya omutwe aawo oku buliribwe n’asinza.

48

OYaakobbo asabira Efulaimu n’oManase enkabi

¹ Awo ekiseera owekyabitirewo, ni bakobera oYusufu bati olteeye mulwaire. OYusufu n’ayaba n’abataane bombi, oManase n’Efulaimu okubona oYaakobbo.

² Era ni bakobera oYaakobbo bati, omwanawe oYusufu ayabire okumubona. OYaakobbo ni yeeyazya okusetuka, n’atyama oku buliri.

³ Era n’akoba oYusufu ati, “OKibbumba oWabweze Bwonabwona yambonekeire e Luuzi omu kyalo ky’e Kanani, n’ampeera eeyo enkabi,

⁴ era n’ankoba ati, ‘Nalikuwa abaana bangi kaisi abaizukulubo ni mbasuuca mawanga amangi. Era naliwa eibyaireryo ekyalo kinu, ni kibba kyabwe emirembe gyonagyona.’

⁵ Atyanu abataanebo bombi, Efulaimu n’oManase abewabyaliire omu kyalo ky’e Misiri nga nkaali okwiza egyoli omu Misiri, mbatwala ng’abange. Era baabbanga bataane bange ng’oLubbeen n’oSimyoni obwebali.

⁶ Kaisi abaana abewalibyala abaira okwEfulaimu n’oManase, niibo abalibba ababo,

neye emiwuluko gyabwe baligisuna kwEfulaimu n'oManase.

⁷ Ekyo nkikolere olw'okubba nasunire enima mpitiriri oLaakeeri omaawo oweyanfeereireku omu kyalo ky'e Kanani nga nzwa omu Padani. Yanfeereireku omu nzira nga wakaali wasi-gaireyo olugendo okutuuka omwEfulaasi, ni mmuliika eeyo okumpi n'enzira eyaba omwEfulaasi ekibeeta e Bbeserekeemu."

⁸ OIsirairi oweyaboine abataane ba Yusufu, n'abuulya ati, "Abo niibo abanaani?"

⁹ OYusufu n'airamu oiteeye oIsirairi ati, "Niibo abaana bange oKibbumba abampeereire aanu omu kyalo ky'e Misiri." OIsirairi n'akoba ati, "Obaleete egyendi mbasabire enkabi."

¹⁰ Amaiso ga Isirairi gabbaire goofuwaire olw'obukaire, nga takaali abona kusani. OYusufu n'amusembererya abaana. OIsirairi n'abagwa omu bifubba.

¹¹ OIsirairi n'akoba oYusufu ati, "Nabbaire tinsuubira nga naliirayo okukubonaku. Neye atyanu oKibbumba anjikiriirye okubona n'oku baanabo!"

¹² OYusufu n'abatoola omu bigere bya Isirairi, era n'afuunama n'aica empumi ansi okwitakali okumuwa ekitiisya.

¹³ OYusufu n'abakwata bombi, Efulaimu omu ngaloye endiiro ng'amusimbya oku lubba olw'engalo engooda eya Isirairi. Era n'akwata n'oManase omu ngaloye engooda ng'amusimbya oku lubba olw'engalo endiiro eya Isirairi, n'abasemberya egiri oIsirairi oiteeye.

14 Neye oIsirairi n'agolola engaloye, n'agisalisya. Endiira n'agiica ku mutwe gw'Efulaimu newankubbaire nga yabbaire niiye omutomuto waaku, kaisi engooda n'agiica oku Manase omukulu waaku.

15 Awo n'asabira oYusufu enkabi* ati, "OKibbumba, ozeiza wange oIbbulaimu n'obbaabba oIsaka ogubaweereryanga, oKibbumba ondabiriirenge okuzwa omu butobuto bwange paka lwatyanu, owe abaana banu enkabi.

16 Omalaika owannunwire mu buli kabbikabbi konakona, obawe enkabi. Eriina lyange n'erya zeiza wange oIbbulaimu, n'erya bbaabba oIsaka, okubita omu baana banu, abantu bagee-bukiryenge. Basune eibyaire linene oku kyalo."

17 OYusufu oweyaboine ng'oiteeye atekere engaloye endiira ku mutwe gw'Efulaimu, ni kimunakuwalya. N'akwata engalo ya iteeye okugitoola oku mutwe gw'Efulaimu, okugiteeka oku mutwe gwa Manase.

18 OYusufu n'akoba oiteeye ati, "Bbaabba ekyokola tikituce, olw'okubba onu niiye omukulu. Oteeke engaloyo endiira ku mutwegwe."

19 Cooka oiteeye n'agaana. N'akoba ati, "Mmaite, mwana wange, mmaite. Eibyaire lya

* 48:15 48:15 *N'asabira oYusufu enkabi.* Omu kusabira Efulaimu n'oManase, yasabiire n'oYusufu oitewaabwe.

Manase lyona lyalisuuka igwanga, era balibba bakulu. Neye omutomuto oku Manase iye yalimukira obukulu, era eibyairerye lyalisuuka mawanga mangi.”

²⁰ Kale awo n’abasabira enkabi oku lunaku olwo ati,

“ABaisirairi owebaabbanga basabira omuntu enkabi, bakolesyenge amaliina gaanywe, nga bakoba bati,

‘OKibbumba akusuuce obbe w’enkabi ooti Efulaimu n’oManase.’ ”

OYaakobbo omu nkola eyo n’abba akulirye Efulaimu okukiraku oManase.

²¹ Awo Isirairi n’akoba oYusufu ati, “Obone natira okufa, neye oKibbumba yaabbanga aamo na inywe, era yalibakanja omu kyalo ky’abazeiza baanywe.

²² Era iwe niiwe ogumpaire eitakali ly’e Sekemu erijimu, erinalwaine ni ntoola oku Bamooli nga nkolesya ebirwana byange. Ndiwaire niiwe, neye tibagandabo.”

49

OYaakobbo alaamirya abaanabe

¹ Awo oYaakobbo n’ayeta abaanabe n’abakoba ati, “Mukumbaane mbakobere ebyalibatuukaku egibwiza.

² Mukumbaane baana bange,
mumpulisisye nze oitewaanywe oYaakobbo.

³ “Lubbeen, omwana wange omubere,

niiwe ekibala ky'amaani gange, omwana
wange ow'omu maisuka,
akira ekitiisya n'amaani.

⁴ Tolungamizika ooti maizi g'amataba, kale tiwal-
ibba mukulu.

Ekyo kityo olw'okubba weegaitire n'omukali
wange oku buliri bwange
era n'oyemula obuliri bwange nze oiteewo.

⁵ "Iwe Simyoni n'oLeevi mufaanana empisa,
mukwata empiima gyanywe okukola obuvu-
uyo.

⁶ Tintaka okubeegaitaku omu nkiiko gyanywe,
waire okubeegaitaku omu nkumbaana
gyanywe.

Ekyo kityo olw'okubba omu busungu bwanywe,
mwaitire abantu,
era omwiralu lyanywe, mwatemere ebigere
by'ente endaawo ni mubiremalya
olw'okwesangaalya.

⁷ Kale atyanu obusungu bwanywe tibwirangayo
okukola,
n'obukambwe bwanywe obw'entiisya tib-
wirangayo okukola tete.

Eibyaire lyanywe balirisalaanicirya
omwIsirairi mwonamwona.

⁸ "Kaisi iwe Yuda, abagandabo bakuwujanga.
Bakotamyanga emitwe okukuwa ekitiisya,
olwa iwe okuwangula abalabebo.

⁹ Mwana wange Yuda, oli muzira ooti mpolo-
goma
akangire e giyeegonera ng'amalire okweri-
ira omuyiigo.

Ompologoma oyo yeegonera ni yeegolola,
nga mpaawo ayezya okumutaganya.

10 Yuda niiwe owakwatanga omwigo
ogw'obufugi,
era omwibyaireryo niimwo omwazwanga
abafugi,

paka amawanga owegaligondera eibyaireryo.
Era niiryo abantu eribagonderanga.

11 Emizabbibbu gy'eibyaireryo,
gyabalanga ino.

N'oyoza amaganduulago omu nviinyo,
era n'oyoza eganduulagyo omu mubisi
gw'emizabbibbu.

12 Waabbanga n'emizabbibbu mingi n'olwekyo
amaisogo gatukulikanga okukiraku envi-
inyo,
era waabbanga n'amata mangi n'olwekyo
amainogo gatukulanga okukiraku amata.

13 "Iwe Zebbulooni, eibyaireryo lyatyamanga
kumpi n'enyanza enene,
eeyo e waabbanga omwalo emeeri egigi-
tuukira.
Ensaloyo e mambuka yatuukanga paka mu
kibuga e Sidoni.

14 "Kaisi iwe Isakaali, oli w'amaani ooti mpunda,
agonere aakati w'emigugu mibiri.

15 Cooka owaabona ng'ekifo omwawuumuliire
kisa,
era nga n'ekyalo kyesiimisiya,
agonda n'aika ni bamuyeesesya emigugu,

atyo n'asuuka ooti muntu ogubakolesya emirimo emikalanguki.

16 “Iwe Daani waabbanga mwekubbemberi owa bantubo ow'amazima,
ng'ebika ebindi ebya Isirairi.

17 Daani waabbanga w'akabbikabbi ooti mpiri ali oku luguudo,
era ooti nfulugundu ali oku nzira

aluma ombalaasi ebigere,
kaisi amutyaimeku n'ayanukaku n'agwa.”

18 Awo oYaakobbo n'asaba ati,

“Oo Musengwa, nkusaba onnunule.”

19 Era oYaakobbo ni yeeyongera okulaamirya abaanabe ati,

“Iwe Gaadi ekibinja eky'abanyagi kyalikulumba,
neye walyerwanaku n'okibbingirira.

20 “Aseri, eitalaliryo lyabalanga ebyokulya eby-
omutindo ogw'angulu.

Era ebyokulya ebiwalimanga niibyo ok-
abaka ebiyalyanga.

21 “Kaisi iwe Nafutaali waabbanga n'eidembe okukola ekyotaka ooti kisolo w'omu kig-
ona ogubeeta bati kimaadu ataayuuka-
obutaayuuki,
era n'abyala abaana ababoneka okusani.

- 22 “Iwe Yusufu waabbanga kibyali ooti kikolo
ky’omuzabbibbu ekibala eino,*
era nga kiri kumpi n’eiruba erikumuka
amaizi,
era eibyaireryo lyabbanga ooti kikolo ekiri
n’amasaga agalandire ni gawoisya omug-
ingi.
- 23 Abalabebo bakulumbire n’obukambwe,
era ni bakulwanisya n’ebirwana byabwe
nga babula kisa.
- 24 Neye wagumiirye nakimo ekirwanakyo,
n’engalogyo ni gisuna amaani agazwa eeri
oWabweze oKibbumba wa Yaakobbo,
oMulabiriri afaayo oku ntaama, era
oMukuumi wa Isirairi.
- 25 OKibbumba oyo oiteewo ogwasinza,
akubbeerenge,
era oyo oWabweze Bwonabwona akuwenge
enkabi
egyo egizwa omwigulu,
n’enkabi egizwa ansi omwitakali,
n’enkabi egy’okusuna eibyaire n’ebisolo.
- 26 Oleke enkabi egyosuna okuzwa egiri oiteewo,
gikirire nakimo
enkabi egizwa omu nsozi, ensozisozi egib-
baawo emirembe n’emirembe.
Era gikirire kimo n’ebintu ebisa ebizwa oku
busozi obwabbairewo okuzwa eira.
Kale Yusufu, nkusabira enkabi egyo obbenge
nagyo.

* 49:22 49:22 Kibyali ooti kikolo ky’omuzabbibbu ekibala eino,
ooba, oli mpunda omutomuto ow’omu kigona ali okumpi
n’omwala gw’amaizi. Era oli mpunda ali oku lusozi.

Ekyo kityo olw'okubba niiwe ogubalitongola
okuzwa omu bagandabo,
ng'omwekubbemberi ow'ensikirano.

27 “Kaisi iwe Bbenyamini waabbanga ooti
musege ogukaavuula omuyiigo amakeezi,
kaisi eigulo ni gumaliiriryawo ogusigaire.”

28 Eikumi na babiri abo niibo abazeiza b'ebika
eikumi na bibiri ebya Isirairi. Era ebyo niibyo
ebibono oitewaabwe ebiyabalaamiirye nabuli
moiza ng'owebimusaaniire.

Okufa kwa Yaakobbo

29 Awo oYaakobbo n'akalaatira abaanabe,
n'abakoba ati, “Ndi kumpi okufa mbe neeyim-
birye oku bazeiza bange. Munteekanga aamo
nabo omu mpuku eeri omwitakali eryabbaire
ery'Efulooni oMukiiti,

30 e Makupera, e buzwaisana bw'e Mamule,
omu kyalo ky'e Kanani. OIbbulaimu yag-
ulire empuku eeyo n'eitakali eryo okwEfu-
looni oMukiiti, okubba ekifo eky'okuliikangamu
abafu.

31 Era omu mpuku omwo neemwo omu ba-
teekere amagumba ga Ibbulaimu n'aga Saala
omukaliwe. Era neemwo omu bateekere oIsaka
n'omukaliwe oLabbeeka, era neemwo omu na-
teekere omukali wange oLeeya.

32 Eitakali n'empuku erimu, babigulire ku
Bakiiti.”

33 Awo oYaakobbo oweyamalire okukalaatira
abaanabe, n'asetula ebigerebye n'airawo oku

buliribwe n'agona, era n'afa, atyo n'abba yeeyimbirye oku bazeizabe.

50

¹ Awo oiteeye wa Yusufu oweyafiire, oYusufu ni yeemuma okwiteeye nga waakunga era nga wamwevambiryaku.

² OYusufu n'alagira abaweereryabe abasawo, okukola oku mulambo gwa iteeye okutavunda mangu. Era abasawo ni bakola ng'oYusufu oweyabalagiire.

³ Ni bamala enaku 40 nga bagukolaku okutavunda mangu, era nga niigyo enaku egibamalanga bulijo okukola oku mulambo okutavunda mangu. ABamisiri ni bamala enaku 70 nga bamukunga.

⁴ Enaku egy'okumukunga owegyawoireku, oYusufu n'akoba abakungu ba Falaawo ati, "Obwemba ndi mukoda egimuli, mbegairiire mwabe munkobereku oFalaawo muti,

⁵ obbaabba oweyabbaire yatira okufa yandayirisirye okumuteeka mu magombe g'empuku* ageyategekere omu kyalo ky'e Kanani. Kale anjikirirye njabe ndiike obbaabba kaisi njire."

⁶ Awo oFalaawo n'aikirirya okusaba kwa Yusufu era n'amukoba ati ayabe aliike oiteeye, ng'oweyamulayirisirye.

49:33 49:33 Bik 7:15 * 50:5 50:5 Magombe g'empuku. Omu biseera ebyo aBaisirairi batemanga empuku omu mabbaale oku nsozi omubateekanga abafu. 50:5 50:5 Nta 47:29-31

⁷ Kale oYusufu n'ayaba n'aliika oiteeye. Era abakungu ba Falaawo bonabona omwo nga mulimu abalamuzi n'abantu abakulu abandi bonabona omu kyalo ky'e Misiri, ni bamwereka.

⁸ Era kwabo kwegaitireku ab'omu kisito kya Yusufu bonabona, n'abagandabe, n'ab'omu kisito kya iteeye bonabona. E Goseni wasi-gaireyo baana baabwe abatobato, n'entaama, n'embuli, n'ente gyabwe.

⁹ Era oYusufu n'ayaba n'abaisirikale ab'oku bigaali, n'ab'oku mbalaasi, kale ni kibba ekiziima kinene ino.

¹⁰ Owebayambukire omwiga oYoludaani ni batuuka omu kifo ekibeeta Atadi e gibakonera engaano, ni babba omu mazingo g'amaani. OYusufu n'akola eeyo omukolo ogw'okukunga oiteeye okumala enaku musanvu.

¹¹ Abatyami b'omu Kanani owebaboine abantu abo, nga bakuukulirya omu kifo e gibakonera engaano eky'Atadi, ni bakoba bati, "ABamisiri bali kukola mukolo gw'okukunga mufu." Era kagira ekifo ekyo ekiri okumpi n'omwiga oYoludaani bakiwaire eriina bati, Abberi Mizulayimu.[†]

¹² Kale abaana ba Yaakobbo ni bakola ng'oitewaabwe oweyabbaire abalagiire.

¹³ Ni baginga omulambogwe, ni bagutwala omu kyalo ky'e Kanani, ni baguteeka omu mpuku ey'omwitakali ly'e Makupera, okumpi n'ekibuga ky'e Mamule. Empuku eyo aamo n'eitakali eryo oIbbulaimu niye eyagulire

[†] **50:11 50:11** *Abberi Mizulayimu. Omu Lwebbulaniya kitegeeza, okukunga kwa Bamisiri.*

okuliikangamu abafu era yaligulire kwEfulooni oMukiiti.

¹⁴ OYusufu oweyamalire okuliika oiteeye, n'akanga omu Misiri n'abagandabe, era n'abantu bonabona abeyabbaire ayabire nabo okuliika oiteeye.

OYusufu agumya abagandabe

¹⁵ Awo abaganda ba Yusufu owebaboine ng'oitewaabwe amalire okufa, ni bakoba bati, "Amo-so oYusufu n'atucaawa okwesasula ebintu ebitali bisa ebitwamukolere!"

¹⁶ Kale ni baweererya oYusufu obukwenda bati, "Obbaabba oweyabbaire ng'akaali okufa,

¹⁷ yatukobere tukusabe otusoniye omusango ogutwabbengere owetwakusobyeryeku. Era atyanu tukwegairiire otusoniye omusango ogutwakubbengerekuku iswe abaweererya ba Kibbumba wa itewo." OYusufu oweyawuliire obukwenda obwo, n'akunga amaliga.

¹⁸ Awo abagandabe ni baaba egiri oYusufu, ni bakotamya emitwe gyabwe omumaisoge okumuwa ekitiisya, nga bakoba bati, "Ngonu tuli bategeke okubba baweereryabo."

¹⁹ Neye oYusufu n'abakoba ati, "Timwatya! Timpezya kweteeka omu kifo kya Kibbumba asoniya abantu.

²⁰ Inywe mwagendereire okunkola akabbikabbi, neye oKibbumba n'akisuucaamu kintu ekisa atyanu okulamya obwomi obw'abantu abangi.

21 Kale dala timwatya. Nabalabiriranga n'abaana baanywe." Atyo n'abagumya n'ebibono eby'ekisa.

Okufa kwa Yusufu

22 OYusufu ni yeeyongera okubba omu Misiri n'ab'ekisito kya iteeye bonabona, era n'awangaala emyanka 110.

23 Yawangaire era n'abonaku abaana n'abaizukulu b'Efulaimu. Era n'alera n'oku baana ba mwizukulu oMakiri omutaane wa Manase era n'abatongola okubba bamo okwibyairerye.

24 Awo oYusufu n'akoba abagandabe ati, "Ndi kumpi okufa, neye oKibbumba mazima yalibabbeera, n'abalungamya ni muzwa omu kyalo kinu eky'e Misiri. Yalibakanja omu kyalo ekiyalayiire okuwa oIbbulaimu, n'oIsaka, n'oYaakobbo."

25 Era oYusufu n'alayiza abaana ba Isirairi ng'abakoba ati, "OKibbumba oweyalibabbeera era n'abalungamya okukanga e Kanani, mwali-teekwa okwaba n'amagumba gange okugatoola omu kyalo kinu."

26 Kale oYusufu n'afeera omu Misiri, nga w'emyanka 110. Era owebamalire okukola oku mulambogwe okutavunda mangu, ni baguteeka omu sanduuku.

cciv

ENdagaano eMpyaka oMu Lugwere
Gwere: Endagaano Empyaka Omu Lugwere (Bible)

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gwere

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files
dated 3 May 2025

03698e2d-9c8d-5b1f-bc49-b0066e860180